

SPRAWOZDANIE O WYPŁACALNOŚCI I KONDYCJI FINANSOWEJ 2019

CONCORDIA POLSKA T.U. S.A.

działająca do dnia 2 stycznia 2020 roku jako
Concordia Polska TUW

CONCORDIA
UBEZPIECZENIA
GRUPA GENERALI

na dzień 31 grudnia 2019 r. i za rok obrotowy zakończony tego dnia

Poznań, dnia 27 marca 2020 roku

SPIS TREŚCI

SŁOWNIK POJĘĆ	4
WPROWADZENIE	5
PODSUMOWANIE	7
ROZDZIAŁ I DZIAŁALNOŚĆ I WYNIKI OPERACYJNE	12
I.1 DZIAŁALNOŚĆ.....	13
I.2 WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ	17
I.3 WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ (INWESTYCYJNEJ).....	21
I.4 WYNIKI Z POZOSTAŁYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI	23
I.5 WSZELKIE INNE INFORMACJE	25
ROZDZIAŁ II SYSTEM ZARZĄDZANIA	26
II.1 INFORMACJE OGÓLNE O SYSTEMIE ZARZĄDZANIA.....	27
II.2 WYMOGI DOTYCZĄCE KOMPETENCJI I REPUTACJI	37
II.3 SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM, W TYM WŁASNA OCENA RYZYKA I WYPŁACALNOŚCI	43
II.4 SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ	49
II.5 FUNKCJA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO.....	50
II.6 FUNKCJA AKTUARIALNA.....	53
II.7 OUTSOURCING	54
II.8 WSZELKIE INNE INFORMACJE	55
ROZDZIAŁ III PROFIL RYZYKA	56
III.1 RYZYKO AKTUARIALNE	60
III.2 RYZYKO RYNKOWE	64
III.3 RYZYKO KREDYTOWE	66
III.4 RYZYKO PŁYNNOŚCI	68
III.5 RYZYKO OPERACYJNE.....	69
III.6 POZOSTAŁE ISTOTNE RYZYKA	71
III.7 WSZELKIE INNE INFORMACJE	72
ROZDZIAŁ IV WYCENA DO CELÓW WYPŁACALNOŚCI	73
IV.1 AKTYWA.....	76
IV.2 REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE	89
IV.3 INNE ZOBOWIĄZANIA.....	96
IV.4 ALTERNATYWNE METODY WYCENY	102
IV.5 WSZELKIE INNE INFORMACJE	104
ROZDZIAŁ V ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	105
V.1 ŚRODKI WŁASNE	106
V.2 KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI I MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY	107
V.3 ZASTOSOWANIE PODMODUŁU RYZYKA CEN AKCJI OPARTEGO NA DURACJI DO OBLICZENIA KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI	110
V.4 RÓŻNICE MIĘDZY FORMUŁĄ STANDARDOWĄ A MODELEM WEWNĘTRZNYM	110

V.5	NIEZGODNOŚĆ Z MINIMALNYM WYMOGIEM KAPITAŁOWYM I NIEZGODNOŚĆ Z KAPITAŁOWYM WYMOGIEM WYPŁACALNOŚCI.....	110
V.6	WSZELKIE INNE INFORMACJE	110
	ZAŁĄCZNIKI.....	111
	SPIS TABEL.....	132

Słownik pojęć

- 1) **Dyrektywa** – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłącalność II)
- 2) **EIOPA** – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (ang. *European Insurance and Occupational Pensions Authority*)
- 3) **Formuła standardowa** – podstawowa metoda obliczania kapitałowego wymogu wyłącalności określona przez Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłącalność II)
- 4) **MCR** – minimalny wymóg kapitałowy (ang. *Minimum Capital Requirement*)
- 5) **MSSF/MSR** – Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej / Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, standardy rachunkowości przyjęte na gruncie międzynarodowym i stanowiące podstawę zrozumienia zasad i metod rachunkowości stosowanych na świecie
- 6) **MSSF 16 Leasing** – Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej wprowadzający jednolity sposób rozliczania umów leasingu po stronie leasingobiorcy, polegający na ujmowaniu prawa do użytkowania składnika aktywów stanowiącego przedmiot leasingu i zobowiązania z tytułu leasingu.
- 7) **ORSA** – własna ocena ryzyka i wyłącalności (ang. *Own Risk and Solvency Assessment*)
- 8) **PSR** – Polskie Standardy Rachunkowości, określone w ustawie o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r., poz. 351) oraz w wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych, w szczególności Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U. z 2016 r., poz. 562), Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz.U. z 2017 r., poz. 277)
- 9) **Rozporządzenie delegowane** – Rozporządzenie delegowane Komisji UE 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłącalność II) z późniejszymi zmianami
- 10) **Rozporządzenie wykonawcze dotyczące SFCR** – Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do procedur, formatów i wzorów formularzy dotyczących Sprawozdania o wyłącalności i kondycji finansowej zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE
- 11) **SCR** – kapitałowy wymóg wyłącalności (ang. *Solvency Capital Requirement*)
- 12) **Sprawozdanie statutowe** – sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określonymi w Ustawie o rachunkowości oraz sporządzone zgodnie ze szczególnymi zasadami rachunkowości określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji
- 13) **Ustawa** – ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 r. z późniejszymi zmianami
- 14) **Wskaźnik pokrycia MCR** – stosunek środków własnych do minimalnego wymogu kapitałowego MCR
- 15) **Wskaźnik pokrycia SCR** – stosunek środków własnych do kapitałowego wymogu wyłącalności SCR

Wprowadzenie

Spółka sporządza Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej na podstawie:

- ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z późniejszymi zmianami („Ustawa”) oraz
- tytułu I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. U. UE L.12 z dnia 17 stycznia 2015 roku, s.1 z późniejszymi zmianami) („Rozporządzenie delegowane”)

zwanym dalej łącznie „Podstawą sporządzenia”. Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone w celu wypełnienia wymogów art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Wycena aktywów i zobowiązań przeprowadzona została przy założeniu kontynuacji działalności (zgodnie z art. 7 Rozporządzenia delegowanego) w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. przez okres co najmniej 12 miesięcy, w oparciu o przepisy Ustawy, Rozporządzenia delegowanego oraz wytyczne EIOPA w sprawie ujmowania i wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

Z uwagi na specyfikę świadczonej ochrony ubezpieczeniowej Towarzystwo ocenia ryzyko zwiększonej szkodowości w oferowanych ubezpieczeniach w związku z występowaniem zagrożenia epidemiologicznego jako mało istotne. W produktach występują ryzyka, dla których może powstać zobowiązanie Towarzystwa, ale ich ekspozycja nie jest istotna. Ponadto Towarzystwo ocenia potencjalny wpływ epidemii na:

- inwestycje – średni wpływ, ze względu na obserwowane spadki wycen akcji, lecz niską ekspozycję w portfelu,
- na wypłacalność – wpływ nieistotny, gdyż obserwowane spadki w wycenie są również uwzględniane w obniżającym się wymogu kapitałowym,
- na działalność operacyjną – wpływ istotny, ale Towarzystwo jest przygotowane na konieczność realizowania pracy zdalnej.

Dodatkowo, Towarzystwo posiada odpowiednie procedury opisujące zasady funkcjonowania na wypadek zjawiska epidemii. W ramach działań w przypadku wystąpienia zjawiska epidemii/pandemii określone są zasady realizowania podstawowych procesów operacyjnych Spółki, lista minimalnej liczby potrzebnych osób, możliwość realizacji modelu telepracy, itp.

Towarzystwo na dzień niniejszego sprawozdania nie identyfikuje w związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju istotnej niepewności związanej z założeniem kontynuacji działalności przez Concordia Polska T.U. S.A.. Niemniej należy wskazać, że Towarzystwo dostrzega ryzyko ubezpieczeniowe, finansowe i operacyjne związane z wystąpieniem po dniu bilansowym zdarzenia polegającego na rozprzestrzenianiu się koronawirusa COVID-19. Towarzystwo kwartalnie monitoruje poziom pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu wypłacalności środkami własnymi, jak również wpływ ekonomiczny pandemii COVID-19 na wypłacalność i kondycję finansową Towarzystwa. Z uwagi na dużą zmienność, jak i działanie Towarzystwa w warunkach niepewności związanej z czasem trwania powyższego zdarzenia, Towarzystwo na dzień sporządzenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej nie dysponuje wystarczającą wiedzą, na podstawie której w sposób precyzyjny i rzetelny mogłoby określić wpływ materializacji ryzyk związanych z pandemią COVID-19 na kondycję finansową i wypłacalność Towarzystwa w przyszłości.

Wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dokonano w oparciu o przepisy Ustawy, Rozporządzenia delegowanego oraz wytyczne EIOPA dotyczące wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Niniejsze sprawozdanie przedstawia informacje pozwalające odbiorcy na zrozumienie prowadzonej przez Towarzystwo działalności, poprzez przedstawienie systemu zarządzania funkcjonującego w Towarzystwie oraz jego pozycji kapitałowej, obejmujących metody i założenia użyte do jej wyliczenia, przedstawienie

wyników Towarzystwa oraz profilu ryzyka. Obrazuje także przyjęte zasady wyceny na potrzeby Wyłagalności II oraz zarządzania kapitałem.

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną i prezentacji jest polski złoty. Wszystkie przedstawiane kwoty w niniejszym sprawozdaniu wykazywane są w tysiącach złotych, o ile nie wskazano inaczej.

**Alina
Niedzielska**

Główny Księgowy

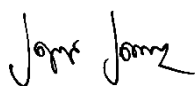
**Stanisław
Gryboś**

Główny Aktuariusz

**Maciej
Fedyna**

Prezes Zarządu

**Jakub
Jacewicz**

Członek Zarządu

**Magdalena
Kurpiewska**

Członek Zarządu

**Rajmund
Rusiecki**

Członek Zarządu

**Arkadiusz
Wiśniewski**

Członek Zarządu

Podsumowanie

Działalność i wyniki operacyjne

Concordia Polska specjalizuje się w ubezpieczeniach rolnych (w szczególności ubezpieczeniach upraw oraz maszyn rolniczych), systemach ubezpieczeń dla firm oraz bancassurance dla bankowości spółdzielczej. Na polskim rynku ubezpieczeń Concordię wyróżnia tworzenie polis, które nie konkurują ceną, ale jakością świadczonych usług. Towarzystwo przygotowuje produkty skierowane do m.in. mieszkańców średnich i małych miejscowości, klientów banków spółdzielczych, małych i średnich przedsiębiorstw, gmin, rolników.

Concordia Polska prowadzi działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej współpracując przy tym z ponad 2000 pośredników w całej Polsce. Celem Concordii jest tworzenie produktów ubezpieczeniowych połączonych z solidną likwidacją szkód. Swoją działalność operacyjną Towarzystwo opiera o profesjonalizm i kompetencje, które są szczególnie istotne w segmencie ubezpieczeń skierowanych do klientów z sektora rolnego. Zakład kładzie nacisk na odpowiednią wiedzę i doświadczenie zespołów zajmujących się likwidacją szkód oraz sieci sprzedaży, tak aby sprawnie i efektywnie oferować produkty dostosowane do potrzeb klientów. Działania te znalazły potwierdzenie w bardzo dobrych wynikach sprzedaży w najważniejszych liniach biznesowych: ubezpieczeniach upraw, ubezpieczeniach maszyn rolniczych, ubezpieczeniach pozostałego majątku gospodarstw rolnych i odpowiedzialności cywilnej rolników. W 2019 roku Concordia Polska po raz kolejny została wyróżniona w organizowanym przez Tygodnik Poradnik Rolniczy w konkursie Lzydory 2019. To wyjątkowe wyróżnienie podkreśla status Concordii jako jedynego zakładu ubezpieczeń wśród laureatów „Firmy najbardziej przyjaznej rolnikowi” w kategorii podmiotów pozarolniczych.

O pozycji Concordii świadczą także dane dotyczące udziału w rynku, w szczególności w segmencie ubezpieczeń upraw rolnych. W 2019 roku Concordia Polska ubezpieczała 39% całości ubezpieczonego areалу upraw w Polsce¹. W 2019 roku Concordia Polska wprowadziła pilotażową ofertę ubezpieczenia upraw rolnych od ryzyka suszy. Ochroną zostało objęte ponad 23 tys. ha upraw zbóż ozimych. Celem pilotażu była weryfikacja opracowanej przez Towarzystwo metodyki szacowania szkód spowodowanych suszą i weryfikacja możliwości oferowania ubezpieczeń ryzyka suszy na szerszą skalę. W wyniku suszy, która wystąpiła w Polsce w 2019 roku obejmując zasięgiem znaczną część kraju, Concordia Polska otrzymała zgłoszenia szkód z ponad 50% zawartych polis. Wsparciem w likwidacji szkód suszowych były zdjęcia satelitarne, które okazały się niezbędnym elementem całego procesu. Wyniki pilotażu potwierdziły skuteczność wybranej przez Towarzystwo metody szacowania szkód suszowych.

Udział w rynku

ubezpieczenie upraw rolnych

39%

Strategia Towarzystwa na rok 2020 koncentrować się będzie przede wszystkim na utrzymaniu i rozwoju portfela ubezpieczeń dedykowanych segmentowi agro oraz na wykorzystaniu potencjału wynikającego z wejścia Towarzystwa do Grupy Generali. Główne kierunki działań:

- promowanie ubezpieczeń upraw, maszyn rolniczych oraz pozostałych majątkowych, modyfikacje produktowe mające na celu wzrost atrakcyjności oferty Towarzystwa,
- rozwój sieci dystrybucji, dostosowywanie systemu motywacyjnego do celów sprzedażowych oraz w zakresie utrzymania portfela,
- efektywne wykorzystanie istniejących relacji z bankami spółdzielczymi oraz pozyskanie nowych partnerów do współpracy,

¹ Oszacowanie własne na podstawie danych Polskiej Izby Ubezpieczeń.

- poprawa efektywności obsługi klienta,
- kontynuacja wdrażania polityk wewnętrznych Grupy Generali,
- optymalizacja narzędzi i systemów informatycznych przy wykorzystaniu wsparcia Grupy Generali.

Towarzystwo prowadzi stabilną politykę rozwoju, której celem jest długofalowy, stabilny i rentowny wzrost, a jej filarem jest jakość świadczonych usług. Główną przewagą Concordii jest wysoka jakość oferowanych usług od momentu przekazywania informacji o produktach, aż do posprzedażowej obsługi. Priorytetem Zarządu na rok 2019 było utrzymanie rentowności działalności ubezpieczeniowej. Cel ten został osiągnięty, do czego przyczyniły się w pierwszej kolejności bardzo dobre wyniki ubezpieczeń upraw i maszyn rolniczych. Rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 roku został zakończony nadwyżką bilansową netto w wysokości 20,4 mln zł i jest kolejnym rokiem osiągania nadwyżki w ramach prowadzonej działalności Towarzystwa (działalność i wyniki operacyjne szczegółowo przedstawiono w sekcji I. sprawozdania). Plany Towarzystwa na kolejne lata potwierdzają, że Towarzystwo dysponuje odpowiednimi narzędziami, aby w kolejnych latach realizować w dalszym ciągu stawiane wyzwania.

W dniu 15 lutego 2019 roku Generali CEE Holding B.V. nabyło od Bankowego Ośrodka Doradztwa i Edukacji Sp. z o.o., a 21 lutego 2019 roku – od SGB-Banku SA udziały tych podmiotów w Concordii Polska TUW. Struktura udziałowców po tych transakcjach przedstawia się następująco: Generali CEE Holding B.V. – 99,76%, pozostali udziałowcy – 0,24%. W dniu 22 lutego 2019 roku Zarząd Towarzystwa zatwierdził Plan Przekształcenia Concordii Polska z towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych w spółkę akcyjną. W dniu 14 października 2019 roku, na podstawie art. 155 ust. 1 Ustawy, Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła Uchwałę nr 2 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z 31 maja 2019 roku o przekształceniu Concordia Polska TUW w Spółkę Akcyjną. Przekształcenie nastąpiło po dacie bilansowej, 2 stycznia 2020 roku w sposób przewidziany w art. 557 i 558 KSH w związku z art. 150 Ustawy. Zgodnie z art. 159 ust. 1 i 2 Ustawy w wyniku przekształcenia Spółce Przekształconej przysługują wszystkie prawa i obowiązki, które przysługiwały Towarzystwu przed Przekształceniem. Spółka Przekształcona stała się podmiotem zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej, które zostało wydane Towarzystwu przed Przekształceniem. Concordia Polska stała się spółką akcyjną z dniem 2 stycznia 2020 roku, czyli z chwilą wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego. W wyniku przekształcenia działalność operacyjna Towarzystwa od dnia 2 stycznia 2020 roku jest kontynuowana pod nazwą Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. a 100% akcji Towarzystwa znajduje się w posiadaniu Generali CEE Holding.B.V. Do dnia sporządzenia sprawozdania nie zaszły inne zmiany w strukturze akcjonariatu Towarzystwa.

System zarządzania

Wśród istotnych zmian w systemie zarządzania w 2019 r. należy wymienić zmiany dokonane w składzie organów Towarzystwa. W przypadku Rady Nadzorczej lista zmian mających miejsce w 2019 roku przedstawia się następująco:

- rezygnacja Arkadiusza Wiśniewskiego w dniu 1 kwietnia 2019 roku,
- powołanie Beaty Baluty i Agnieszki Lewandowskiej w dniu 1 kwietnia 2019 roku,
- rezygnacja Rainera Langnera z dniem 5 lipca 2019 roku,
- powołanie Michaela Lösche w dniu 5 lipca 2019 roku,
- rezygnacja Michaela Lösche w dniu 19 listopada 2019 roku.

Z dniem 1 stycznia 2020 roku w konsekwencji demutualizacji Concordii Polska TUW wygasł mandat Roberta Tórza. Mandaty pozostałych członków Rady Nadzorczej Concordii Polska TUW również wygasły z dniem 1 stycznia 2020 roku, ale następnego dnia, 2 stycznia 2020 roku, osoby te zostały powołane do Rady Nadzorczej Concordii Polska T.U. S.A.. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Rada Nadzorcza pracowała w składzie:

- Andrea Simoncelli – Przewodniczący,
- Krystyna Matysiak – Wiceprzewodnicząca,
- Beata Baluta,

- Agnieszka Lewandowska,
- Piotr Bułka,
- Włodzimierz Komorowski,
- Rafał Tokarz.

Natomiast w Zarządzie Towarzystwa miały miejsce następujące zmiany:

- powołanie Magdaleny Kurpiewskiej i Arkadiusza Wiśniewskiego w dniu 2 kwietnia 2019 roku,
- rezygnacja Wojciecha Abłażeja w dniu 30 czerwca 2019 roku,
- rezygnacja Michaela Lösche w dniu 4 lipca 2019 roku,
- powołanie Rajmunda Rusieckiego w dniu 30 sierpnia 2019 roku.

. Na koniec 2019 roku Zarząd pracował w składzie:

- Maciej Fedyna – Prezes Zarządu,
- Jakub Jacewicz – Członek Zarządu,
- Grzegorz Kukła – Członek Zarządu,
- Magdalena Kurpiewska – Członek Zarządu,
- Rajmund Rusiecki – Członek Zarządu,
- Arkadiusz Wiśniewski – Członek Zarządu.

W dniu Przekształcenia Concordia Polska TUW w Concordia Polska T.U. S.A. doszło do zmian w składzie Zarządu w sposób przewidziany przy rozpoczęciu procesu przekształcenia. W rezultacie w okresie od 2 stycznia 2020 roku w skład Zarządu wchodziły następujące osoby:

- Maciej Fedyna – Prezes Zarządu,
- Jakub Jacewicz – Członek Zarządu,
- Grzegorz Kukła – Członek Zarządu,
- Magdalena Kurpiewska – Członek Zarządu,
- Arkadiusz Wiśniewski – Członek Zarządu.

W dniu 10 stycznia 2020 roku rezygnację złożył Grzegorz Kukła, a w dniu 13 stycznia 2020 roku do składu Zarządu powołany został Rajmund Rusiecki. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Zarząd Concordia Polska T.U. S.A. pracował w składzie:

- Maciej Fedyna – Prezes Zarządu,
- Jakub Jacewicz – Członek Zarządu,
- Magdalena Kurpiewska – Członek Zarządu,
- Rajmund Rusiecki – Członek Zarządu,
- Arkadiusz Wiśniewski – Członek Zarządu.

W ocenie Towarzystwa, jego organizacja oraz system zarządzania są adekwatne do skali działalności, zakresu realizowanych funkcji, skali i złożoności ryzyk i wspierają skutecznie realizację celów strategicznych oraz bieżących celów biznesowych i operacyjnych.

Informacje szczegółowe dotyczące systemu zarządzania przedstawiono w sekcji II. niniejszego sprawozdania.

Profil ryzyka

Identyfikację ryzyka oraz określanie profilu ryzyka Concordia Polska postrzega jako jedno z głównych celów zarządzania ryzykiem. Ryzyka, na jakie Towarzystwo jest narażone w ramach prowadzonej działalności poddawane są przeglądowi co najmniej raz w roku. Wykorzystuje się w tym celu ryzyka zdefiniowane w ramach formuły standardowej oraz ryzyka zidentyfikowane w procesie samooceny ryzyka. Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR) wg formuły standardowej wyznaczony na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 72,5 mln zł. W 2019 roku nie zaszły istotne zmiany w zakresie ważnych ryzyk, na które narażone jest Towarzystwo. Największym ryzykiem w ramach formuły standardowej pozostaje ryzyko aktuarialne, a najistotniejszym ryzykiem spoza formuły standardowej, ze względu na profil prowadzonej działalności, jest niezmiennie ryzyko katastroficzne upraw rolnych. W stosunku do istotnych ryzyk Towarzystwo

przeprowadziło analizy wrażliwości na ryzyko oraz testy warunków skrajnych (w tym odwrotne testy). Otrzymane wyniki świadczą o wysokiej odporności kapitałowej Towarzystwa na realizację niekorzystnych scenariuszy.

Informacje szczegółowe dotyczące profilu ryzyka przedstawiono w sekcji III. niniejszego sprawozdania.

Wycena dla celów wypłacalności

Wycena aktywów i zobowiązań na potrzeby Wypłacalności II dokonywana jest zgodnie z zasadami określonymi w Ustawie i Rozporządzeniu delegowanym:

- aktywa ujmuje się i wycenia zgodnie z art. 223 ust.1 Ustawy i rozdziałem II tytułu I Rozporządzenia delegowanego,
- zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe ujmuje się i wycenia zgodnie z art. 223 ust. 2 i 3 Ustawy oraz rozdziałem II tytułu I Rozporządzenia delegowanego,
- rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzy się zgodnie z art. 224-235 Ustawy i rozdziałem III tytułu I Rozporządzenia delegowanego.

Podstawową metodą stosowaną do wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe jest wycena rynkowa według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań. W przypadku braku takiego rynku zastosowanie mają alternatywne metody wyceny.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, które stanowią sumę najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka, wyceniane są w oparciu o przyszłe oczekiwane przepływy pieniężne wynikające z umów ubezpieczenia zawartych przez Towarzystwo.

W okresie sprawozdawczym wprowadzono następujące zmiany w zakresie zasad rachunkowości oraz wyceny:

- w związku z wejściem w życie standardu *MSSF 16 Leasing* Towarzystwo wyceniło oraz ujęło w bilansie dla celów wypłacalności aktywa oraz zobowiązania dotyczące umowy najmu budynku oraz leasingu floty samochodów służbowych.

Szczegółowe informacje dotyczące metod wyceny oraz różnic w stosunku do sprawozdania statutowego zostały zawarte w sekcji IV. niniejszego sprawozdania.

Zarządzanie kapitałem

W każdym z kwartałów oraz na koniec 2019 roku Towarzystwo posiadało wystarczające środki własne na pokrycie zarówno minimalnego wymogu kapitałowego (MCR), jak i kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR). Wysokość kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) na 31 grudnia 2019 roku wynosi 72,5 mln zł, co oznacza spadek o 11,1 mln zł w stosunku do roku poprzedniego, a wartość dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR to 188,6 mln zł (o 13,9 mln zł więcej niż w roku poprzednim). Natomiast wysokość minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 32,6 mln zł (o 5,0 mln zł mniej niż w roku poprzednim), a wartość dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR to 177,7 mln zł, co oznacza wzrost o 15,6 mln zł w stosunku do roku poprzedniego.

Tabela 1. Wskaźniki pokrycia, wymogi kapitałowe oraz dopuszczone środki własne na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz 31 grudnia 2019 r. (w tys. zł)

Pozycja	31.12.2018	31.12.2019
Wskaźnik pokrycia SCR	208,9%	260,0%
Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)	83 613	72 534
Dopuszczone środki własne na pokrycie wymogu SCR:	174 674	188 615
Kategoria 1 - nieograniczone	162 132	177 734
Kategoria 3	12 542	10 880

Pozycja	31.12.2018	31.12.2019
Wskaźnik pokrycia MCR	430,9%	544,5%
Minimalny wymóg kapitałowy (MCR)	37 626	32 640
Dopuszczone środki własne na pokrycie wymogu MCR:	162 132	177 734
Kategoria 1 - nieograniczone	162 132	177 734

Wskaźnik pokrycia dopuszczonymi środkami własnymi kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) na 31 grudnia 2019 roku wyniósł 260,0% (wobec 208,9% w roku poprzednim), natomiast wskaźnik pokrycia dopuszczonymi środkami własnymi minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) wyniósł 544,5% (wobec 430,9% w roku poprzednim). Wzrost wskaźników pokrycia wymogów SCR i MCR na dzień 31 grudnia 2019 roku w porównaniu z rokiem poprzednim wynika ze spadku wartości wymogów SCR i MCR oraz wzrostu dopuszczonych środków własnych na pokrycie badanych wymogów. Wysokie wartości wskaźników świadczą o pełnej zdolności Towarzystwa do realizacji zobowiązań w stosunku do Klientów i potwierdzają, że Towarzystwo jest wiarygodnym partnerem w biznesie. Szczegółowe informacje dotyczące zarządzania kapitałem, w szczególności dotyczące zmian w wymogach SCR oraz MCR, a także zmian w dopuszczonych środkach własnych na pokrycie wymogów SCR i MCR zostały zawarte w sekcji V. niniejszego sprawozdania.

Rozdział I

Działalność

i wyniki operacyjne

I.1 Działalność

I.1.1 Dane podmiotu

Nazwa i forma prawna zakładu

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Zakład prowadzi działalność ubezpieczeniową jako Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., podmiot powstały w skutek przekształcenia Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą w Poznaniu przy ul. S. Małachowskiego 10 działała w formie prawnej towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych. Towarzystwo zostało zarejestrowane przez Sąd Rejonowy w Poznaniu, XXI Wydział Gospodarczy w Krajowym Rejestrze Sądowym pod nr KRS 83521 obecnie Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu VIII Wydział Gospodarczy.

Z dniem 2 stycznia 2020 roku doszło do przekształcenia z towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych w spółkę akcyjną działającą pod nazwą Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna. Spółka została wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu – VIII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000819414.

Concordia Polska T.U. S.A. wstąpiła we wszystkie dotychczasowe prawa i obowiązki Concordia Polska TUW. W dalszej części dokumentu stosowane są zamiennie następujące nazwy: Concordia Polska, Towarzystwo, Zakład.

Nazwa i dane kontaktowe organu odpowiedzialnego za nadzór finansowy nad zakładem

Organem sprawującym nadzór finansowy nad Towarzystwem jest Komisja Nadzoru Finansowego z siedzibą w Warszawie przy ul. Pięknej 20 (dalej „organ nadzoru”).

Imię i nazwisko oraz dane kontaktowe do biegłego rewidenta zakładu

Biegłym rewidentem odpowiedzialnym za przeprowadzenie badania niniejszego sprawozdania oraz sprawozdania statutowego jest Arkadiusz Krasowski (nr ewidencyjny 10018), działający w imieniu Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, ul. Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa.

Informacje dotyczące udziałowców posiadających znaczną liczbę udziałów

Na dzień 31 grudnia 2019 roku jednostką dominującą posiadającą 99,76% udziałów w kapitale zakładowym wynoszącym 66 260 270 zł było Generali CEE Holding B.V. z siedzibą Alpha Tower, 20th floor, De Entree 91, 1101 BH Amsterdam, Holandia.

Tabela 2. Struktura własności kapitału na dzień 31 grudnia 2019 r.

Nazwa udziałowca	Liczba udziałów	Łączna wartość opłaconych udziałów	Udział w kapitale	Procent głosów na WZU
Generali CEE Holding B.V.	33 049 063	66 098 126	99,76%	99,76%
Pozostali udziałowcy	81 072	162 144	0,24%	0,24%
Suma	33 130 135	66 260 270	100%	100%

Tabela 3. Struktura własności kapitału na dzień 31 grudnia 2018 r.

Nazwa udziałowca	Liczba udziałów	Łączna wartość opłaconych udziałów	Udział w kapitale	Procent głosów na WZU
Generali CEE Holding B.V.	32 720 553	65 441 106	98,76%	98,76%
SGB-Bank SA	253 010	506 020	0,77%	0,77%

Nazwa udziałowca	Liczba udziałów	Łączna wartość opłaconych udziałów	Udział w kapitale	Procent głosów na WZU
Pozostali udziałowcy	156 572	313 144	0,47%	0,47%
Suma	33 130 135	66 260 270	100%	100%

Szczegółowe informacje na temat pozycji zakładu w prawnej strukturze grupy

Towarzystwo konsolidowane jest w ramach Generali CEE Holding B.V., a Generali CEE Holding B.V. konsolidowane jest bezpośrednio w ramach Assicurazioni Generali S.p.A., który jest najwyższym szczeblem w prawnej strukturze grupy.

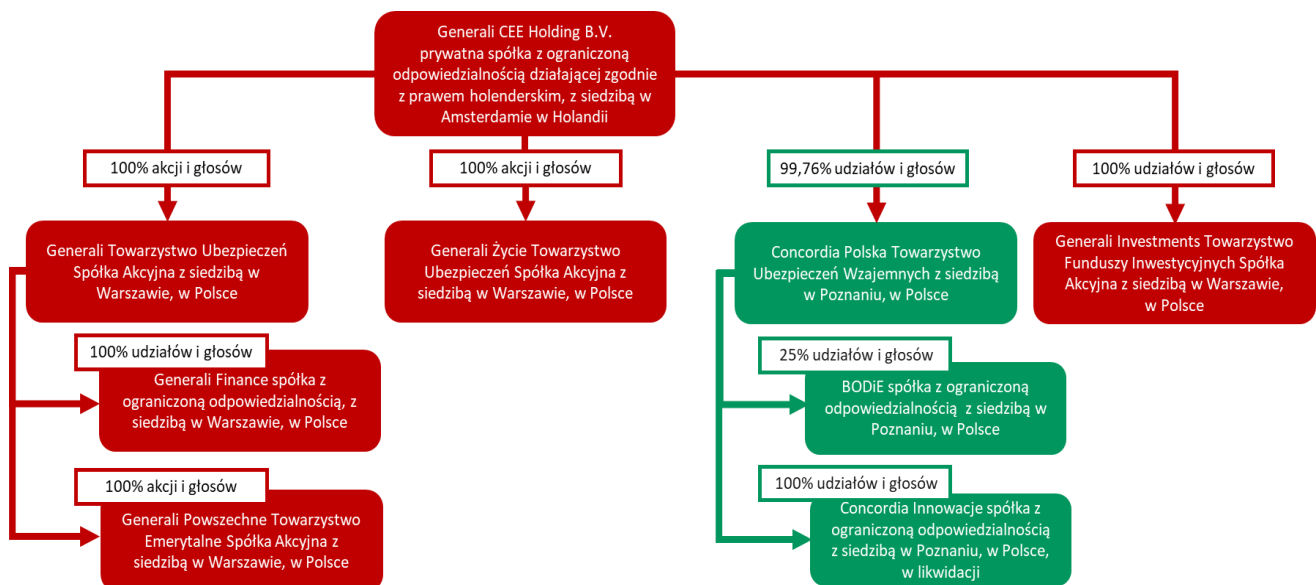
Nazwa i dane kontaktowe organu nadzoru odpowiedzialnego za nadzór finansowy nad Grupą Generali

IVASS, Institute for the Supervision of Insurance, via del Quirinale 21, 00187 Rome.

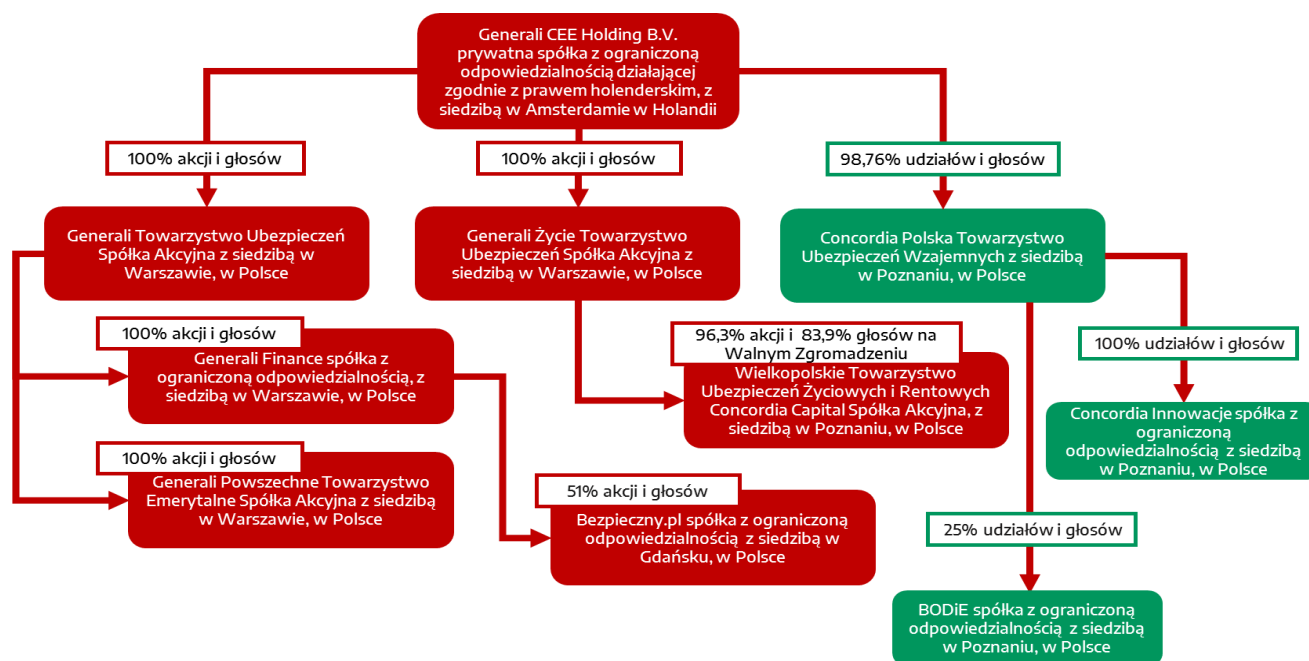
Struktura organizacyjna grupy

Poniższe grafy przedstawiają strukturę organizacyjną grupy kapitałowej, do której należy Towarzystwo na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku. W 2019 roku wystąpiły zmiany w strukturze Grupy Generali, takie jak sfinalizowanie przejęcia Union Investment TFI S.A. w Polsce (i zmiana nazwy na Generali Investment TFI S.A w Polsce) oraz połączenie w dniu 31 października 2019 roku WTUŻIR Concordii Capital S.A. z Generali Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.. Zmiany w strukturze nie mają bezpośredniego wpływu na działalność Towarzystwa z wyjątkiem zmian związanych z organizacją funkcji wspólnych tj. refakturowania kosztów.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku

Na dzień 31 grudnia 2018 roku

I.1.2 Prowadzona działalność

Zakład ubezpieczeń prowadzi działalność ubezpieczeniową na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w następujących liniach biznesowych:

Tabela 4. Działalność prowadzona przez Towarzystwo

Numer linii biznesowej	Nazwa
1.	Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych
2.	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów
4.	Ubezpieczenia OC z tyt. użytkowania pojazdów mechanicznych
5.	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów
6.	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe
7.	Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych
8.	Ubezpieczenia OC ogólnej
9.	Ubezpieczenia kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej
10.	Ubezpieczenia ochrony prawnej
11.	Ubezpieczenia świadczenia pomocy
12.	Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych
34.	Ubezpieczenia rentowe związane z umowami ubezpieczeń innych niż na życie i dot. zobowiązań ubezpieczeniowych innych niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych

Do najistotniejszych linii biznesowych, w których Towarzystwo prowadzi działalność należą:

- linia biznesowa 7, tj. ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych, obejmująca ubezpieczenia upraw rolnych, stanowiących największy portfel Towarzystwa,
- linia biznesowa 5, tj. pozostałe ubezpieczenia pojazdów, obejmująca m.in. ubezpieczenia casco maszyn rolniczych, które stanowią drugi najprężniej rozwijający się portfel.

W 2019 roku nie wystąpiły istotne zdarzenia, które miałyby istotny wpływ na profil prowadzonej przez Towarzystwo działalności.

I.1.3 Zdarzenia po dacie bilansowej

- W dniu 2 stycznia 2020 roku Krajowy Rejestr Sądowy zatwierdził zmianę formy prawnej na podstawie zatwierdzonego Planu przekształcenia Concordii Polska TUW z towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych w spółkę akcyjną. Przekształcenie nastąpiło w sposób przewidziany w art. 557 i 558 k.s.h. w związku z art. 150 Ustawy. Zgodnie z art. 159 ust. 1 i 2 Ustawy w wyniku przekształcenia Spółce Przekształconej (Concordia Polska T.U. S.A.) przysługują wszystkie prawa i obowiązki, które przysługiwały Towarzystwu (Concordia Polska TUW) przed Przekształceniem. Zgodnie z postanowieniami Ustawy przekształcenie Towarzystwa w spółkę akcyjną zostało poprzedzone stosowną uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Concordii Polska TUW z dnia 31 maja 2019 roku. Dnia 14 października 2019 roku, na podstawie art. 155 ust. 1 Ustawy Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła Uchwałę Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia o przekształceniu Concordii Polska TUW w Spółkę Akcyjną. Concordia Polska TUW stała się spółką akcyjną dnia 2 stycznia 2020 roku z chwilą wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000819414. Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna stała się podmiotem zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej, które zostało wydane Concordii Polska TUW przed Przekształceniem. Podmiotem, który złożył oświadczenie o uczestnictwie w spółce przekształconej jest Generali CEE Holding B.V. z siedzibą w Amsterdamie w Holandii, co oznacza że Generali CEE Holding B.V. stała się posiadaczem 99,76% akcji. Ponieważ żaden inny członek nie złożył oświadczenia o uczestnictwie w spółce przekształconej, w związku z tym na podstawie art. 154 ust.2 Ustawy kapitał zakładowy spółki został uzupełniony do pełnej wysokości (100%) poprzez objęcie za wkłady pieniężne udziałów o łącznej wartości 162 144 zł przez Generali CEE Holding B.V.. Zgodnie z art. 152 ust. 3-5 Ustawy, członkom Towarzystwa, którzy nie złożyli oświadczenia o uczestnictwie w spółce przekształconej przysługuje roszczenie o zapłatę wartości ich udziałów. Roszczenie to na dzień przekształcenia ujęto w pozostałych zobowiązaniach wobec udziałowców.

Zmiana formy prawnej Towarzystwa skutkuje także likwidacją funduszu kapitałowego będącego częścią kapitału zapasowego Towarzystwa. Oznacza to, że wartość 90 722 zł ulega likwidacji a członkom posiadającym udziały przysługuje zwrot ujęty w księgach Towarzystwa jako zobowiązanie. Ponadto, zgodnie z Planem Przekształcenia dotychczasowi udziałowcy, którzy nie przystąpili do spółki akcyjnej z chwilą przekształcenia mają prawo do roszczenia w wysokości określonej w Planie Przekształcenia tj. 3,41 zł na każdy udział w kapitale zakładowym przed przekształceniem.

- Po dacie bilansowej i sporządzeniu planów oraz analiz wypłacalności, Concordia Polska otrzymała od Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej indywidualną interpretację przepisów prawa podatkowego datowaną na 27 lutego 2020 roku dotyczącą podatku od niektórych instytucji finansowych, która stanowi, iż Towarzystwo ma możliwość pomniejszenia podstawy opodatkowania podatkiem od niektórych instytucji finansowych kwotę 2 mld zł bez konieczności jej podziału z innymi podmiotami grupy kapitałowej. W przypadku zastosowania tej interpretacji wartość podatku od niektórych instytucji finansowych na rok 2020 wyniosłaby 0 zł. Sporządzając niniejsze sprawozdanie na dzień 31 grudnia 2019 roku Concordia Polska uwzględniła w środkach własnych obciążenie tym podatkiem prognozowanym według dotychczasowej metodyki. Towarzystwo nie dokonało korekty prezentowanych danych liczbowych w zakresie środków własnych oceniając wpływ tego obciążenia jako nieistotny dla oceny wypłacalności i kondycji finansowej Spółki. Należy dodać, że utrzymanie metodyki w zakresie kalkulacji środków własnych sprzed indywidualnej interpretacji przepisów prawa podatkowego jest podejściem bardziej konserwatywnym, a wydana interpretacja wpłynie pozytywnie na wartość środków własnych i tym samym wskaźniki pokrycia (wpływ około 3 pp.).
- Po dacie bilansowej, dnia 31 stycznia 2020 o godz. 23:00 GMT (czyli północy z 31 stycznia na 1 lutego 2020 czasu środkowoeuropejskiego) Wielka Brytania opuściła Unię Europejską. Przyjęcie w styczniu 2020 porozumienia o wystąpieniu Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej zapobiegło realnej przez długi czas sytuacji, w której Wielka Brytania opuściłaby UE bez jakichkolwiek uzgodnień dotyczących sfery

gospodarczej czy społecznej. Do końca 2020 roku będzie trwał okres przejściowy, w czasie którego ustalone zostaną na przyszłość zasady wymiany handlowej między UE a Wielką Brytanią.

W dniu 28 marca 2019 roku została podpisana przez Prezydenta RP ustawa z dnia 15 marca 2019 r. o zasadach prowadzenia działalności przez niektóre podmioty rynku finansowego w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej bez zawarcia umowy, o której mowa w art. 50 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej. W art. 7 ustawa ta mówi o prawie do wykonywania działalności reasekuracyjnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji z siedzibą w Wielkiej Brytanii, który przed dniem wejścia w życie ustawy wykonywał działalność reasekuracyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na zasadach dotyczących państw członkowskich Unii Europejskiej, nie dłużej jednak niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy. Ustawa wejdzie w życie z dniem wystąpienia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej bez zawarcia umowy, o której mowa w art. 50 ust. 2 zdanie drugie Traktatu o Unii Europejskiej.

W ocenie Towarzystwa opuszczenie przez Wielką Brytanię Unii Europejskiej na powyższych zasadach nie stanowi zagrożenia dla kontynuacji działalności Towarzystwa ani nie ma istotnego wpływu na wartości prezentowane w niniejszym sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej.

I.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej

I.2.1 Wyniki z działalności ubezpieczeniowej

Nadrzędnym celem w procesie tworzenia produktów Concordii jest dbałość o ich rentowność oraz atrakcyjność z punktu widzenia klienta, tj. prostotę i przejrzystość konstrukcji, przy jednoczesnej optymalizacji sprzedażowo-usługowej, dostosowanej do różnych kanałów sprzedaży. Realizacji założenia służy działalność Komitetu Produktowego oraz systematyczny przegląd produktów. Dodatkowo, w ramach zadań Biura Aktuariatu Produktowego, monitorowane są stosowane taryfy składek ubezpieczeniowych oraz porównywane z poziomami rynkowymi, a także monitorowany jest proces tworzenia nowych produktów zgodnych ze strategią Towarzystwa. Swoją działalność operacyjną Towarzystwo opiera o profesjonalizm i kompetencje, które są szczególnie istotne w segmencie ubezpieczeń skierowanych do klientów z sektora rolnego. Zakład kładzie nacisk na odpowiednią wiedzę i doświadczenie zespołów zajmujących się likwidacją szkód oraz sieci sprzedaży, tak aby sprawnie i efektywnie oferować produkty dostosowane do potrzeb klientów. Działania te znalazły potwierdzenie w bardzo dobrych wynikach sprzedaży w najważniejszych liniach biznesowych: ubezpieczeniach upraw, ubezpieczeniach maszyn rolniczych, ubezpieczeniach pozostałego majątku gospodarstw rolnych i odpowiedzialności cywilnej rolników. W 2019 roku Concordia Polska po raz kolejny została wyróżniona w organizowanym przez Tygodnik Poradnik Rolniczy w konkursie Lzydory 2019. To wyjątkowe wyróżnienie podkreśla status Concordii jako jedynego zakładu ubezpieczeń wśród laureatów „Firmy najbardziej przyjaznej rolnikowi” w kategorii podmiotów pozarolniczych.

Concordia Polska pozostaje ubezpieczycielem ukierunkowanym na klienta indywidualnego, jednostki samorządu terytorialnego, banki spółdzielcze oraz małe i średnie przedsiębiorstwa, zlokalizowane w przeważającej mierze poza największymi aglomeracjami w kraju. Towarzystwo oferuje szeroką gamę produktów ubezpieczeniowych dostępnych za pośrednictwem różnych kanałów dystrybucji. W 2019 roku podstawowym kanałem dystrybucji pozostawała sprzedaż agencyjna, która opierała się na współpracy z lokalnymi multiagencjami oraz agentami wyłącznymi. W 2019 roku istotnymi kanałami dotarcia do klienta docelowego pozostawali również brokerzy, a także banki – głównie spółdzielcze, ale również kilka komercyjnych, prowadzących swoją działalność głównie w segmencie agro.

Priorytetem Zarządu na rok 2019 było utrzymanie rentowności działalności ubezpieczeniowej. Cel ten został osiągnięty, do czego przyczyniły się w pierwszej kolejności bardzo dobre wyniki ubezpieczeń upraw i maszyn rolniczych. Towarzystwo kolejny rok z rzędu osiągnęło wynik netto przekraczający wartości założone w

planie, stosując jednocześnie ostrożnościowe podejście do wyceny zobowiązań z umów ubezpieczeniowych. Wskaźnik wypłacalności przekroczył 250%, zapewniając solidny poziom bezpieczeństwa kapitałowego.

Uzyskanie niskiego wskaźnika szkodowości w ubezpieczeniu upraw i w ubezpieczeniu casco pojazdów rolniczych w 2019 roku przyczyniło się istotnie do osiągnięcia bardzo dobrego wyniku technicznego, który na koniec 2019 roku osiągnął poziom 20,5 mln zł (wobec 29,6 mln zł w 2018 roku). Dobry wynik techniczny przełożył się na zysk netto w wysokości 20,4 mln zł (wobec zysku netto w kwocie 22,5 mln zł w 2018 roku).

Wyniki zaprezentowane w tej części sprawozdania są zgodne z danymi zawartymi w sprawozdaniu statutowym.

Tabela 5. Wyniki z działalności ubezpieczeniowej (dane w tys. zł)

Wyszczególnienie	2018	2019
Składka przypisana brutto	401 619	422 059
Składka przypisana na udziale własnym	237 299	248 769
Składka zarobiona brutto	390 137	422 700
Składka zarobiona na udziale własnym	232 736	241 840
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	136 521	195 473
Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	99 018	118 322
Koszty poniesione*	92 614	90 986
w tym: koszty likwidacji szkód +zmiana stanu rezerw na koszty likwidacji	10 949	13 128
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	19 433	16 679
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	10 003	9 336
Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw na premie i rabaty	1 484	513
Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	575	4 177
Wynik techniczny	29 615	20 499

*W stosunku do danych prezentowanych w Załączniku nr 2 koszty poniesione nie zawierają kosztów działalności lokacyjnej

Tabela 6. Wyniki z działalności ubezpieczeniowej za 2018 i 2019 r. (dane w tys. zł)

Wyszczególnienie	2018	2019
Wynik techniczny	29 615	20 499
Wynik z działalności lokacyjnej	5 114	13 787
Pozostałe przychody operacyjne	1 623	2 109
Pozostałe koszty operacyjne	5 772	9 370
Podatek dochodowy	8 058	6 624
Zysk netto	22 523	20 399

Składka przypisana brutto

Składka przypisana brutto za 2019 roku wyniosła 422,1 mln zł i była wyższa o 5,1% w stosunku do 2018 roku. Kluczowy dla zwiększenia portfela ubezpieczeń w 2019 roku był wzrost odnotowany w ubezpieczeniu upraw. Mimo przejścia w 2018 roku na model sprzedaży w koasekuracji z partnerem niemieckim składka przypisana na udziale Concordii Polska w tym produkcie zwiększyła się w 2019 roku o 11,8 mln zł, czyli o 6,7%. Drugim obszarem, w którym Towarzystwo odnotowało istotny wzrost, było ubezpieczenie casco maszyn rolniczych. Portfel ten zwiększył się rok do roku o 7,9 mln zł, czyli o 9,9%. Pozostałe ubezpieczenia zakończyły rok 2019 zwiększeniem składki o 0,7 mln zł, czyli o 0,5%.

W składce przypisanej brutto za 2019 rok dominującą rolę odgrywały ubezpieczenia upraw, których udział w portfelu wyniósł 44%, a także ubezpieczenia casco maszyn rolniczych – z udziałem na poziomie 21%. Pozostałe 35% przypada na inne ubezpieczenia majątkowe.

Wskaźnik szkodowości

W 2019 roku wskaźnik szkodowości brutto wyniósł 50% i był wyższy niż w 2018 roku (39%). Decydujący wpływ na wysokość wskaźnika miały ubezpieczenia upraw, w których trzeci rok z rzędu zanotowano niewielką ilość szkód spowodowanych złym przezimowaniem. Więcej niż w poprzednich dwóch latach zgłoszono szkód wywołanych przymrozkami wiosennymi i gradobiciami. I to one zadecydowały o wyższej szkodowości ubezpieczeń upraw w 2019 roku. Nieco wyższa była również średnia wartość wypłaconych odszkodowań. Wszystkie te czynniki złożyły się w 2019 roku na szkodowość brutto w ubezpieczeniach upraw w wysokości 49%, czyli wyraźnie wyższą niż w rekordowo dobrym roku 2018 (szkodowość 29%). Godny podkreślenia jest fakt, iż mimo dwukrotnie większej ilości szkód zgłoszonych w 2019 roku w porównaniu z rokiem poprzednim, Towarzystwo wypłaciło terminowo odszkodowania rolnikom. Zachowane zostały przy tym najwyższe standardy obsługi w procesie oceny strat poniesionych przez rolników, co od lat jest wizytówką Concordii.

Wskaźnik szkodowości dla ubezpieczeń casco maszyn rolniczych wyniósł w 2019 roku 49%, a zatem utrzymał się na poziomie roku 2018. Pozostały portfel odnotował wzrost szkodowości brutto z 44% w 2018 roku do 52% w roku 2019. Na wynik roku 2018 pewien wpływ miało rozwiązanie rezerwy na ryzyka niewygasłe na koniec 2018 roku w kwocie 3,3 mln zł. Częściowe rozwiązanie rezerwy było możliwe dzięki brakowi szkód o charakterze masowym w 2018 roku. Nieco inny przebieg wydarzeń miał miejsce w 2019 roku. Na początku marca 2019 roku pojawiły się lokalnie, szczególnie w zachodniej części kraju, szkody huraganowe. Poza tym więcej było w 2019 roku pojedynczych zdarzeń szkodowych o dużej wartości jednostkowej. Konsekwencją była wyższa szkodowość oraz konieczność ponownego dowiązania rezerwy na ryzyko niewygasłe w kwocie 2,5 mln zł. Fakt ten był dodatkowym elementem wpływającym na podwyższenie wskaźnika szkodowości – z 44% w roku 2018 do 52% w roku 2019.

Koszty prowadzenia działalności ubezpieczeniowej

Koszty prowadzenia działalności ubezpieczeniowej, czyli suma kosztów administracyjnych i kosztów akwizycji pomniejszona o prowizje należne od reasekuratorów, w 2019 roku wyniosły 77,9 mln zł, co oznacza spadek o 3,8 mln zł w stosunku do roku poprzedniego, kiedy koszty te były na poziomie 81,7 mln zł. W 2019 roku współczynnik kosztów działalności ubezpieczeniowej do składki zarobionej brutto wyniósł 19,5%, co oznaczało spadek (o 1,9 p.p.) w stosunku do poziomu z roku 2018.

Reasekuracja

Posiadany portfel ubezpieczeń jest chroniony przez nieproporcjonalne i proporcjonalne umowy reasekuracji. W 2019 roku wynik na reasekuracji wyniósł -52,5 mln zł, zaś w 2018 roku wynik na reasekuracji był na poziomie -77,4 mln zł. Poprawa wyniku na reasekuracji w 2019 roku była efektem wyższej niż w roku 2018 szkodowości w ubezpieczeniach upraw, a tym samym zwiększenia udziału szkodowego reasekuratorów w tej linii produktowej.

W 2019 roku Towarzystwo nie dokonało istotnych modyfikacji profilu cedowanego ryzyka.

I.2.2 Istotne zmiany przepisów prawa wprowadzone w 2019 roku

- **Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2019/981 z dnia 8 marca 2019 roku zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2015/35 uzupełniające Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II)**

Rozporządzenie weszło w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej za wyjątkiem wskazanych w Rozporządzeniu przepisów, które mają zastosowanie od dnia 1 stycznia 2020 roku. Najważniejsze zmiany jakie wprowadziło Rozporządzenie dotyczą kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) zgodnie z formułą standardową (m.in. zmiana parametrów w

ryzyku składki i rezerw dla niektórych linii biznesowych, podejście do ryzyka pożaru) oraz wymogów raportowych względem kalkulacji korekty z tytułu zdolności podatków odroczonych do pokrywania strat. Towarzystwo wdrożyło wszystkie zmiany które zgodnie z Rozporządzeniem wchodziły w życie w 2019 roku. Zmiany w zakresie parametrów, które wchodziły w życie po dacie bilansowej tj. od dnia 1 stycznia 2020 roku nie wpływają w sposób istotny na wskaźnik wypłacalności Towarzystwa.

- **Ustawa z dnia 4 października 2018 roku o pracowniczych planach kapitałowych (PPK)**

Ustawa weszła w życie od 1 stycznia 2019 roku i wprowadziła powszechny system dobrowolnych programów długoterminowego oszczędzania na cele emerytalne w sektorze przedsiębiorstw, który jest finansowany przez pracodawcę i pracownika. System nie dotyczy tylko osób zatrudnionych na umowę o pracę, a obejmuje również osoby świadczące usługi na podstawie umów cywilnoprawnych (agencyjnych, zlecenia, umów o świadczenie usług). Termin powstania w danym przedsiębiorstwie pracowniczych planów kapitałowych jest uzależniony od liczby osób zatrudnionych (np. od 1.07.2019 r. obowiązek utworzenia PPK objął podmioty zatrudniające co najmniej 250 osób). Towarzystwo terminowo wprowadziło Pracownicze Plany Kapitałowe.

- **Ustawa z dnia 9 listopada 2018 roku o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym**

Pakiet MŚP, czyli nowelizacja niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym weszła w życie 1 stycznia 2019 roku i wprowadziła szereg rozwiązań w otoczeniu prawnym przedsiębiorstw. Nie wszystkie zmiany weszły w życie od początku roku i tak m.in. dość ważne zmiany w Kodeksie Cywilnym (KC) oraz Kodeksie Spółek Handlowych (KSH) zaczęły obowiązywać od dnia 1 marca 2019 roku (np. ważniejsze zmiany w KC dotyczyły uregulowania konsekwencji zawarcia umowy przez osobę działającą w charakterze organu osoby prawnej bez umocowania lub z jej przekroczeniem, a w KSH rezygnacji zarządu). Powyższe zmiany nie wpłynęły istotnie na działalność Towarzystwa.

- **Ustawa z dnia 21 lutego 2019 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)**

Dnia 4 maja 2019 roku weszła w życie ww. ustawa zapewniająca stosowanie Rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO), które obowiązuje od maja 2018 roku. Ustawa wprowadziła szereg zmian w wielu obszarach, w tym m.in. w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej w zakresie automatycznego przetwarzania danych osobowych przez zakłady ubezpieczeń, ustawowego upoważnienia do przetwarzania danych, wymogu zgód, a w Kodeksie Pracy w zakresie informacji jakie pracodawca może żądać od osoby ubiegającej się o zatrudnienie oraz pracownika, a także m.in. zasad monitorowania pomieszczeń w zakładzie pracy. Towarzystwo dostosowało się do zapisów nowej ustawy.

- **Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej nr 16 „Leasing”**

W styczniu 2016 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) opublikowała nowy Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej nr 16 (MSSF 16) dotyczący leasingu. MSSF 16 zaczął obowiązywać dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku. Nowy standard wymaga od leasingobiorcy ujęcia prawie wszystkich umów noszących znamiona leasingu w bilansie. Ma to na celu odzwierciedlenie prawa leasingobiorcy do używania aktywa w danym okresie czasu oraz ujęcie odnośnego zobowiązania do zapłaty czynszów/rat leasingowych.

Towarzystwo wdrożyło nowe zasady wyceny w 2019 roku.

I.2.3 Pozostałe istotne zmiany

Istotne zdarzenia w obszarze sprzedaży

- W produkcie ubezpieczenia upraw zaimplementowano możliwość obsługi ryzyka suszy. Towarzystwo w bardzo krótkim czasie zaadaptowało się do zmian legislacyjnych, które zostały wprowadzone w II połowie 2018 roku. Mowa tu o ustawie z dnia 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, która weszła w życie 10 listopada 2018 r. Ustawa ta zmieniała dotychczasowe regulacje dotyczące sposobu wypłaty odszkodowania w przypadku ryzyka wystąpienia szkody z powodu suszy – wprowadzona została franszyza redukcyjna na poziomie 20%, 25% albo 30% sumy ubezpieczenia. Zmiany wprowadzone ustawą mają przyczynić się do zwiększenia powierzchni upraw rolnych objętych ochroną ubezpieczeniową, gdyż ustawodawca przyjął, że przeniesienie części ryzyka na producenta rolnego pozwoli zakładom ubezpieczeń na oferowanie rolnikom ubezpieczenia upraw rolnych na wypadek ryzyka wystąpienia suszy w szerszym zakresie, a ponadto pozwoli na obniżenie składki ubezpieczeniowej.
- Z myślą o klientach będących posiadaczami większej ilości pojazdów mechanicznych wdrożony został nowy produkt ubezpieczenia flot, dostępny dla pośredników przez system sprzedażowy Rubinet. Dzięki temu rozwiązaniu możliwa jest on-line'owa obsługa flot zarówno samochodów, jak i pojazdów rolniczych. Ulepszenia w tym drugim segmencie pojazdów są szczególnie istotne dla Towarzystwa, ze względu na dominujący segment klienta, którym są osoby i podmioty związane z rolnictwem.
- W 2019 roku rozpoczęły się również prace nad nowym systemem (schematem) prowizyjnym dla agentów. Prace zostaną zakończone w I kwartale 2020 roku. Nowe rozwiązanie ma zapewnić większą przejrzystość naliczeń, co powinno przełożyć się na zacieśnienie kontaktów z dotychczasowymi pośrednikami oraz zachęcić do współpracy nowe podmioty. Towarzystwo oczekuje dzięki temu wzrostu sprzedaży ubezpieczeń, zabezpieczając równocześnie maksymalne dopasowanie do oczekiwań klientów w zakresie ochrony ubezpieczeniowej.

Inne zdarzenia mające wpływ na proces likwidacji szkód

- Mając na uwadze stałe doskonalenie procesu likwidacji szkód Towarzystwo dokonało w 2019 roku zakupu dronów oraz przeszkoliło pierwszych pilotów tych urządzeń. Zdjęcia wykonane przez drony będą wykorzystywane w celu jeszcze lepszej oceny szkód zgłoszonych z ubezpieczenia upraw, w tym ryzyka suszy, które w 2020 roku znajdzie się ponownie w ofercie Concordii.
- Kolejnym elementem poprawy efektywności procesu likwidacji szkód w uprawach jest realizowany od 2019 roku projekt Mobilny Rzeczoznawca. Dzięki nowej aplikacji na tablety, w które zostaną wyposażeni specjaliści Concordii w segmencie ubezpieczeń upraw, Towarzystwo przyspieszy proces szacowania i wypłaty odszkodowań klientom. To rozwiązanie wejdzie do użytkowania już na wiosnę 2020 roku.

I.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

W 2019 roku wynik na działalności lokacyjnej wyniósł 13,8 mln zł i tym samym był o 8,7 mln zł wyższy od wyniku roku poprzedniego. Tak wyraźna pozytywna tendencja w 2019 roku miała charakter jednorazowy i wynikała ze zmiany polityki lokacyjnej Towarzystwa. Concordia odeszła od strategii inwestowania w jednostki funduszy inwestycyjnych na rzecz bezpośrednich inwestycji w instrumenty finansowe poszczególnych klas aktywów. Zmiana ta wiązała się z osiągnięciem w 2019 roku pozytywnego wyniku ze sprzedaży jednostek funduszy inwestycyjnych i skutkowałą znaczącym zmniejszeniem wymogu kapitałowego, a w rezultacie poprawą wskaźników wypłacalności. Wynik roku poprzedzającego był obciążony zdarzeniem o charakterze jednorazowym, związany znaczącą przeceną posiadanych w portfelu akcji SGB-Banku SA.

Tabela 7. Przychody i koszty działalności lokacyjnej za 2018 i 2019 rok (dane w tys. zł)

Pozycja	2018	2019
(A) Przychody z lokat	8 649	15 376
1. Przychody z lokat w nieruchomości	0	0
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	65	52
2.1. z udziałów i akcji	65	52
3. Przychody z innych lokat finansowych	5 154	8 921
3.1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	0	315
3.2. z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	5 011	8 373
3.3. z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	142	209
3.4. z pozostałych lokat	0	24
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	0	0
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	3 431	6 403
(B) Niezrealizowane zyski z lokat	0	0
(C) Koszty działalności lokacyjnej	3 535	1 589
1. Koszty utrzymania nieruchomości	0	0
2. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	727	1 057
3. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	2 687	19
4. Wynik ujemny z realizacji lokat	120	513
(D) Niezrealizowane straty na lokatach	0	0
Wyniki z lokat (A+B-C-D)	5 114	13 787

Najważniejszym elementem portfela przez większość tego okresu były obligacje skarbowe, o zróżnicowanym terminie zapadalności. Wielkość portfela na koniec grudnia 2019 roku wynosiła 526,5 mln zł, z czego 6,9% lokowane było bezpośrednio przez zakład, zaś 93,1% zostało powierzone w ramach usługi asset management profesjonalnemu podmiotowi Generali Investments TFI S.A. (GI). W portfelu GI 83,2% aktywów stanowiły obligacje skarbowe, 9,5% obligacje korporacyjne i listy zastawne, 4,2% akcje notowane, ponad 1,1% depozyty bankowe oraz pozostałe 2,0% obligacje komunalne. W części portfela zarządzanego bezpośrednio środki ulokowane w funduszach otwartych stanowiły 35,7%. Lokaty bankowe stanowiły 54,8%, a udziały i akcje nienotowane 9,5%.

Tabela 8. Struktura portfela lokat sporządzona dla celów wypłacalności (dane w tys. zł)

Rodzaj lokaty	2018	2019
Lokaty w jednostkach podporządkowanych (udziały kapitałowe)	955	905
Akcje – nienotowane	2 532	2 532
Akcje – notowane	0	20 566
Obligacje rządowe i komunalne	208 399	417 823
Obligacje korporacyjne, listy zastawne	91 693	46 339
Fundusze inwestycyjne	138 935	12 960
Depozyty bankowe inne niż środki pieniężne	16 453	25 415
Suma	458 967	526 540

W 2019 roku Towarzystwo dokonało realokacji lokat portfela zmniejszając swoje zaangażowanie w funduszach inwestycyjnych oraz obligacjach korporacyjnych/listach zastawnych, a zwiększając alokację głównie w obligacje skarbowe oraz częściowo w akcje spółek notowanych na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Duration portfela obligacji na koniec 2019 roku kształtował się na poziomie 1,0.

Rok 2019 był rokiem korzystnym dla rynku obligacji Skarbu Państwa. Po niewielkich spadkach rentowności w 1. kwartale 2019 roku, spowodowanych niepokojem o wzrost wydatków fiskalnych, polskie obligacje skarbowe w kolejnych okresach podążały za trendami światowymi spadającymi rentowności notując satysfakcjonujące stopy zwrotu na całej krzywej rentowności.

I.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

Wyniki z pozostałej działalności obejmują pozostałe koszty oraz przychody operacyjne (kalkulacje zgodne z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego). Wyraźnie wyższe pozostałe koszty operacyjne niż w 2018 roku są konsekwencją ponoszenia przez Towarzystwo przez cały 2019 rok kosztu podatku od aktywów oraz utworzenia odpisu z tytułu trwałej utraty wartości. W trakcie 2019 roku Concordia Polska dokonała analizy dalszego wykorzystania systemów informatycznych w kontekście działań integracyjnych w ramach Grupy Generali. W związku z brakiem możliwości uzyskania pierwotnie zakładanych korzyści ekonomicznych dokonano odpisu z tytułu trwałej utraty wartości w wysokości 4,3 mln zł.

Tabela 9. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności (dane w tys. zł)

Główne pozycje	2018		2019	
	Pozostałe koszty operacyjne	Pozostałe przychody operacyjne	Pozostałe koszty operacyjne	Pozostałe przychody operacyjne
Zastępcza likwidacja szkód	415	415	428	428
Przychody i koszty finansowe	163	16	158	7
Pozostałe przychody i koszty	3 335	667	5 676	1 521
Rozwiązane rezerwy	0	525	0	153
Odsetki od pożyczki podporządkowanej	960	0	967	0
Różnice kursowe	396	0	0	0
Koszty podatku od instytucji finansowych	503	0	2 141	0
Suma	5 772	1 623	9 370	2 109

Informacje na temat zysków i strat bezpośrednio ujmowanych w kapitale własnym

W sprawozdaniu statutowym w kapitałach własnych ujmowane są wyniki z przeszacowania dłużnych papierów wartościowych odnoszone na kapitał z aktualizacji wyceny. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wynik ten wyniósł 5,7 mln zł, a na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 2,6 mln zł. W trakcie 2019 roku wartość kapitału z aktualizacji wyceny lokat zmniejszyła się o 3,1 mln zł głównie w związku ze sprzedażą funduszy inwestycyjnych oraz przebudową portfela inwestycji.

Tabela 10. Zmiana kapitału z aktualizacji wyceny (dane w tys. zł)

Rodzaj instrumentu	2018	2019
Instrumenty dłużne	2 695	2 230
Udziały i akcje	530	224
Fundusze inwestycyjne	2 455	191
Suma	5 680	2 645

Transakcje ze spółkami powiązаныmi kapitałowo

Dnia 4 listopada 2015 roku Towarzystwo zawarło umowę pożyczki podporządkowanej z Concordia Versicherung Holding AG w wysokości 3,0 mln euro z możliwością jej spłaty po upływie 5 lat. W 2018 roku, w związku ze zmianami, które nastąpiły w strukturze właścicielskiej, umowa ta została przeniesiona na Generali Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.. Wartość kapitału pożyczki powiększonej o odsetki na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła 12,9 mln zł, co stanowi spadek o 0,1 mln zł w stosunku do wartości sprzed roku.

Poniższe tabele przedstawiają pozostałe istotne transakcje ze spółkami powiązаныmi w roku sprawozdawczym 2019 oraz w roku go poprzedzającym.

Tabela 11. Pozostałe istotne transakcje ze spółkami powiązаныmi w 2019 r. (dane w tys. zł)

Rodzaj jednostki	Podmiot	przychody	koszty	refaktury	inwestycje finansowe	saldo należności	saldo zobowiązań
Powiązana	WTUŻiR Concordia Capital S.A.	0	0	1229	0	5	0
Zależna	Concordia Innowacje sp. z o.o., w likwidacji	0	2	0	0	0	0
Zależna	Bankowy Ośrodek Doradztwa i Edukacji sp. z o.o.	52	2	0	300	0	0
Powiązana	Generali Finance sp. z o.o.	26	1	0	0	1	0
Powiązana	Generali Versicherung AG Genrandirektion	0	13	0	0	0	0
Powiązana	Generali Investments TFI S.A.	0	862	0	0	0	1210
Powiązana	Generali T.U. S.A.	1	65	0	0	0	0
Powiązana	GP Reinsurance EAD	770	5 339	0	0	770	5 339
Dominująca	Assicurazioni Generali	1730	6 423	0	0	1730	6 423
Powiązana	Europ Assistance Holding SA	61	102	0	0	15	25
Powiązana	Generali Życie T.U. S.A.	0	845	174	0	102	12 877

Tabela 12. Pozostałe istotne transakcje ze spółkami powiązаныmi w 2018 r. (dane w tys. zł)

Rodzaj jednostki	Podmiot	przychody	koszty	refaktury	inwestycje finansowe	saldo należności	saldo zobowiązań
Powiązana	WTUŻiR Concordia Capital S.A.	0	14	1 582	0	131	0
Powiązana	SGB Bank S.A.	0	252	0	3 038	0	19
Zależna	Concordia Innowacje sp. z o.o.	5	34	0	50	0	3
Dominująca (do 29.11.2018)	Concordia Versicherung Holding AG	0	966	0	0	0	0
Zależna	Bankowy Ośrodek Doradztwa i Edukacji sp. z o.o.	65	9	0	300	0	0
Powiązana	Generali Życie T.U. S.A.	0	103	0	0	0	13 003

Dodatkowe informacje

- Nie występują inne istotne koszty i przychody działalności Towarzystwa.
- W 2019 roku Towarzystwo korzystało z leasingu operacyjnego w zakresie floty samochodów służbowych. Umowy te oraz umowa najmu budynku zostały rozpoznane w bilansie dla celów

wypłacalności zgodnie ze standardem MSSF 16 Leasing. Szczegóły dotyczące wyceny zostały ujęte w rozdziale IV. Wycena do celów wypłacalności.

- Towarzystwo nie prowadzi inwestycji związanych z sekurytyzacją.

I.5 Wszelkie inne informacje

Towarzystwu nie są znane inne istotne informacje dotyczące jego działalności i wyników operacyjnych, które mogą wpłynąć na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tego dokumentu, w tym organu nadzoru.

Rozdział II

System zarządzania

II.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania

Struktura organizacyjna Towarzystwa jest adekwatna do skali prowadzonej działalności i pozwala na realizację celów strategicznych i należyte prowadzenie działalności. W jej ramach wydzielone zostały jednostki organizacyjne centrali odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań operacyjnych, a także podstawowe terenowe jednostki biznesowe w postaci Makroregionów, Regionów i Zespołów. Towarzystwo prowadzi swą działalność również przy współpracy z siecią reprezentujących firmę agentów i osób wykonujących czynności agencyjne.

Towarzystwo realizuje swą działalność w oparciu o Statut przyjęty w 1998 roku przez członków założycieli, który podlegał zmianom na przestrzeni lat funkcjonowania Towarzystwa (ostatnia zmiana w grudniu 2017 roku). W związku z przekształceniem Concordii Polska T.U.W. w spółkę akcyjną, w 2019 roku zatwierdzony został Statut spółki przekształconej, który zaczął obowiązywać z dniem 2 stycznia 2020 roku. Modyfikacji uległy regulacje związane ze zmianą formy prawnej Towarzystwa, jak również dot. zakresu zadań, struktury oraz kadencji organów Towarzystwa. Informacje zawarte poniżej – jeżeli nie wskazano inaczej – zgodne są ze stanem na dzień 31 grudnia 2019 roku.

II.1.1 Władze Towarzystwa

Walne Zgromadzenie Członków

Walne Zgromadzenie Członków jest najwyższym organem władzy Towarzystwa.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należą w szczególności następujące obszary:

- rozpatrywanie i zatwierdzanie rocznych sprawozdań finansowych oraz sprawozdania rocznego Zarządu i Rady Nadzorczej
- rozpatrywanie wniosków Zarządu w sprawie podziału zysku lub pokrycia strat oraz podejmowanie uchwał w tym względzie,
- udzielanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi pokwitowania z wykonania przez nich obowiązków,
- tworzenie i likwidacja funduszy i rezerw,
- podejmowanie uchwał w sprawach zmian statutu,
- podejmowanie uchwały w sprawie likwidacji towarzystwa,
- ustalanie zasad wynagradzania Członków Rady Nadzorczej,
- zatwierdzanie regulaminu Rady Nadzorczej,
- wybór Członków Rady Nadzorczej,
- ustalenie składu ilościowego Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza jest organem kolegialnym, nadzorującym i kontrolnym Towarzystwa. Działania Rady Nadzorczej normuje Regulamin Rady Nadzorczej Concordii Polska T.U.W. oraz przepisy powszechnie obowiązującego prawa.

Zgodnie ze Statutem, Rada Nadzorcza składa się z minimum 5 Członków powoływanych i odwoływanych przez Walne Zgromadzenie na wspólną kadencję trwającą 3 lata.

Jeśli chodzi o skład Rady Nadzorczej, to w 2019 roku miały miejsce następujące zmiany:

- rezygnacja Arkadiusza Wiśniewskiego w dniu 1 kwietnia 2019 roku,
- powołanie Beaty Baluty i Agnieszki Lewandowskiej w dniu 1 kwietnia 2019 roku,
- rezygnacja Rainera Langnera z dniem 5 lipca 2019 roku,
- powołanie Michaela Lösche w dniu 5 lipca 2019 roku,
- rezygnacja Michaela Lösche w dniu 19 listopada 2019 roku.

Poniższy schemat przedstawia skład Rady Nadzorczej obowiązujący na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku.

RADA NADZORCZA CONCORDII POLSKA TUW

skład na dzień 31 grudnia 2019 r.		skład na dzień 31 grudnia 2018 r.	
▽		▽	
PRZEWODNICZĄCY		PRZEWODNICZĄCY	
Andrea Simoncelli	Data powołania 19.12.2018	Andrea Simoncelli	
WICEPRZEWODNICZĄCY		WICEPRZEWODNICZĄCY	
Krystyna Matysiak	19.12.2018	Krystyna Matysiak Dr Rainer Langner	
CZŁONKOWIE		CZŁONKOWIE	
Beata Baluta	01.04.2019	Piotr Bułka	
Piotr Bułka	19.12.2018	Włodzimierz Komorowski	
Włodzimierz Komorowski	19.12.2018	Rafał Tokarz	
Agnieszka Lewandowska	01.04.2019	Robert Tórz	
Rafał Tokarz	19.12.2018	Arkadiusz Wiśniewski	
Robert Tórz	08.06.2018		

W wyniku przekształcenia Concordii Polska TUW w spółkę akcyjną, w dniu 1 stycznia 2020 roku wygasły mandaty wszystkich członków Rady Nadzorczej, ale kolejnego dnia tj. 2 stycznia 2020 roku osoby te (z wyjątkiem Roberta Tórza) zostały powołane do Rady Nadzorczej Concordii Polska TU SA na wspólną kadencję trwającą do dnia 2 stycznia 2025 roku.

Zakresy zadań Rady Nadzorczej określa Statut Towarzystwa i należą do nich:

- zatwierdzanie zasad organizacji związków wzajemności członkowskiej,
- wyrażanie zgody na zakup i sprzedaż nieruchomości przez Towarzystwo,
- powoływanie i odwoływanie Prezesa Zarządu oraz pozostałych Członków Zarządu,
- ustalenie regulaminu Zarządu,
- reprezentowanie Towarzystwa przy ustalaniu warunków umów i zawieraniu umów pomiędzy Towarzystwem a Członkami Zarządu Towarzystwa, chyba, że Walne Zgromadzenie powoła pełnomocników do wykonywania tych czynności w imieniu Towarzystwa,
- ustalenie wysokości wynagrodzenia dla Członków Zarządu,
- podejmowanie uchwał o ustaleniu bonifikat do składek z uwzględnieniem wyników finansowych poszczególnych związków wzajemności członkowskiej; wejście w życie tych uchwał jest uzależnione od zatwierdzenia ich przez najbliższe Walne Zgromadzenie,

- wybieranie na podstawie rekomendacji Komitetu Audytu biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego,
- zatwierdzanie planu działalności i planu finansowego na rok następny,
- dokonywanie z upoważnienia Walnego Zgromadzenia zmian o charakterze redakcyjnym w jego uchwałach.

Rada Nadzorcza działa w sposób kolektywny i nie ma formalnego podziału obowiązków pomiędzy jej Członków. Wszystkie decyzje podejmowane na szczelbu Rady Nadzorczej są dokumentowane w postaci pisemnych uchwał Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza Towarzystwa w 2019 roku zebrała się pięciokrotnie, a z posiedzeń tych sporządzono protokoły.

Rada Nadzorcza realizuje swą funkcję między innymi poprzez zaimplementowany system raportowania, obejmujący między innymi dostarczanie Członkom Rady Nadzorczej następujących informacji:

- wyniki finansowe towarzystwa,
- stopień realizacji planów finansowych,
- wartość kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) oraz wartość środków własnych dopuszczonych na jego pokrycie,
- wartość minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) oraz wartość środków własnych dopuszczonych na jego pokrycie.

System raportowania ma charakter cykliczny i odbywa się w zależności od typu informacji w cyklach miesięcznych, kwartalnych, półrocznych i rocznych. W zależności od potrzeb, Rada Nadzorcza otrzymuje wymagane informacje ad hoc.

Zarząd

Zgodnie z zapisami Statutu Towarzystwa Zarząd składa się z co najmniej 2 osób. Członków Zarządu wybiera i odwołuje Rada Nadzorcza. Kadencja Członka Zarządu trwa 3 lata.

W 2019 roku miały miejsce następujące zmiany:

- powołanie Magdaleny Kurpiewskiej i Arkadiusza Wiśniewskiego w dniu 2 kwietnia 2019 roku,
- rezygnacja Wojciecha Abłażeja w dniu 30 czerwca 2019 roku,
- rezygnacja Michaela Lösche w dniu 4 lipca 2019 roku,
- powołanie Rajmunda Rusieckiego w dniu 30 sierpnia 2019 roku.

Poniższy schemat przedstawia skład Zarządu Towarzystwa obowiązujący na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku.

ZARZĄD CONCORDII POLSKA TUW

skład na dzień 31 grudnia 2019 r.		skład na dzień 31 grudnia 2018 r.	
Prezes	Data powołania	p.o. Prezes	
Maciej Fedyna	30.11.2018	Maciej Fedyna	
Członkowie		Członkowie	
Jakub Jacewicz	30.11.2018	Wojciech Abłażej	
Grzegorz Kukła	01.01.2016 (oraz od 01.01.2019)	Jakub Jacewicz	
Magdalena Kurpiewska	02.04.2019	Grzegorz Kukła	
Rajmund Rusiecki	30.08.2019	Michael Lösche	
Arkadiusz Wiśniewski	02.04.2019		

Zarząd wykonuje wszelkie uprawnienia w zakresie zarządzania Towarzystwem, niezastrzeżone przepisami prawa lub postanowieniami Statutu dla Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej. Do reprezentowania Towarzystwa uprawnieni są dwaj Członkowie Zarządu działający łącznie lub jeden Członek Zarządu działający łącznie z prokurentem. Regulamin Zarządu zatwierdza Rada Nadzorcza. Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu.

Wszystkie decyzje podejmowane na szczepku Zarządu są dokumentowane w postaci pisemnych uchwał Zarządu, a z posiedzeń sporządzane są protokoły.

Podział obowiązków pomiędzy poszczególnych Członków Zarządu zatwierdza Rada Nadzorcza.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku podział obowiązków kształtował się następująco:

ZARZĄD CONCORDII POLSKA TUW

Maciej Fedyna

Prezes Zarządu

Biuro Audytu Wewnętrznego
Biuro Compliance + Wydział Ochrony Danych Osobowych
Biuro Inwestycji
Biuro Marketingu i PR
Biuro Prawne
Biuro Zarządu

Jakub Jacewicz

Członek Zarządu

Biuro Administracji i Zakupów
Biuro Informatyki
Biuro Likwidacji Szkód
Biuro Obsługi
Biuro Windykacji
Zarządzanie Projektami

Grzegorz Kukła

Członek Zarządu

Biuro Aktuariatu Finansowego
Biuro Finansowo-Księgowe
Biuro Kontrolingu
Biuro Reasekuracji
Biuro Zarządzania Ryzykiem

Magdalena

Kurpiewska

Członek Zarządu

Biuro Personalne

Rajmund Rusiecki

Członek Zarządu

Biuro Bancassurance
Biuro Wsparcia Sprzedaży
Biuro Zarządzania Siecią Sprzedaży

Arkadiusz

Wiśniewski

Członek Zarządu

Biuro Aktuariatu Produktowego
Biuro Oceny Ryzyka
Biuro Ubezpieczeń ds. Zintegrowanej Oferty z Ubezpieczeniami Osobowymi
Biuro Ubezpieczeń Korporacyjnych
Biuro Ubezpieczeń Masowych
Biuro Ubezpieczeń Rolnych

W dniu przekształcenia Concordia Polska TUW w Concordia Polska T.U. S.A. doszło do zmian w składzie Zarządu w sposób przewidziany przy rozpoczęciu procesu przekształcenia. W rezultacie w okresie od dnia 2 stycznia 2020 roku w skład Zarządu wchodziły następujące osoby:

- Maciej Fedyna – Prezes Zarządu,
- Jakub Jacewicz – Członek Zarządu,
- Grzegorz Kukła – Członek Zarządu,
- Magdalena Kurpiewska – Członek Zarządu,

- Arkadiusz Wiśniewski – Członek Zarządu.

W dniu 10 stycznia 2020 roku rezygnację złożył Grzegorz Kukła, a w dniu 13 stycznia 2020 roku do składu Zarządu powołany został Rajmund Rusiecki.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Zarząd Concordia Polska T.U. S.A. pracował w składzie:

- Maciej Fedyna – Prezes Zarządu,
- Jakub Jacewicz – Członek Zarządu,
- Magdalena Kurpiewska – Członek Zarządu,
- Rajmund Rusiecki – Członek Zarządu,
- Arkadiusz Wiśniewski – Członek Zarządu.

Podział obowiązków kształtował się następująco:

 <p>ZARZĄD CONCORDII POLSKA T.U. S.A.</p>	<p>Maciej Fedyna Prezes Zarządu</p>	<p>> Biuro Aktuariatu Finansowego Biuro Audytu Wewnętrznego Biuro Compliance + Wydział Ochrony Danych Osobowych Biuro Finansowo-Księgowe Biuro Inwestycji Biuro Kontrolingu Biuro Marketingu i PR Biuro Prawne Biuro Reasekuracji Biuro Zarządu</p>
	<p>Jakub Jacewicz Członek Zarządu</p>	<p>> Biuro Administracji i Zakupów Biuro Informatyki Biuro Likwidacji Szkód Biuro Obsługi Biuro Windykacji Zarządzanie Projektami</p>
	<p>Magdalena Kurpiewska Członek Zarządu</p>	<p>> Biuro Personalne</p>
	<p>Rajmund Rusiecki Członek Zarządu</p>	<p>> Biuro Bancassurance Biuro Wsparcia Sprzedaży Biuro Zarządzania Siecią Sprzedaży</p>
	<p>Arkadiusz Wiśniewski Członek Zarządu</p>	<p>> Biuro Aktuariatu Produktowego Biuro Oceny Ryzyka Biuro Ubezpieczeń ds. Zintegrowanej Oferty z Ubezpieczeniami Osobowymi Biuro Ubezpieczeń Korporacyjnych Biuro Ubezpieczeń Masowych Biuro Ubezpieczeń Rolnych Biuro Zarządzania Ryzykiem</p>

II.1.2 Komitety

W ramach systemu zarządzania w Towarzystwie działają komitety, których zadaniem jest wspieranie efektywnych i transparentnych procesów podejmowania decyzji. Zakres uprawnień, cel, role, zakres odpowiedzialności zostały określone w odpowiednich regulaminach własnych każdego z komitetu.

Działalność komitetów podlegała ścisłemu nadzorowi ze strony Zarządu i Rady Nadzorczej, realizowanemu w oparciu o przyjęty w Towarzystwie system raportowania, a także w oparciu o cykliczne spotkania

członków/przedstawicieli komitetów z Zarządem. Ponadto, w odniesieniu do Komitetu Audytu Concordii Polska, Towarzystwo stosuje się do ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz rekomendacji organu nadzoru dotyczącej tej materii.

W 2019 roku w Towarzystwie funkcjonowały następujące komitety powołane przez Radę Nadzorczą:

- **Komitet Audytu** – zadania Komitetu Audytu określone są w ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym i obejmują w szczególności monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej, monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej, kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, informowanie Rady Nadzorczej o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Spółce, a także jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania. W związku z rezygnacją z członkostwa w Radzie Nadzorczej Towarzystwa ze skutkiem na dzień 30 listopada 2018 roku, złożoną przez Waltera Sailer, Henninga Mettler oraz Jürgena Seja – dotychczasowych członków Komitetu Audytu, ustało również ich członkostwo w Komitecie Audytu Towarzystwa. W dniu 2 kwietnia 2019 roku Rada Nadzorcza Concordia Polska T.U. dokonała wyboru Komitetu Audytu spośród swoich członków. W skład Komitetu Audytu powołani zostali: Beata Baluta (jako Przewodnicząca) oraz Włodzimierz Komorowski - posiadający status członków niezależnych, a także Przewodniczący Rady Nadzorczej – Andrea Simoncelli. W Spółce działa Komitet Audytu, którego skład, w związku z przekształceniem w dniu 2 stycznia 2020 roku Concordia Polska T.U. w spółkę akcyjną pod firmą Concordia Polska T.U. S.A., został potwierdzony uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 11 marca 2020 r. i obejmuje Beatę Balutę (jako Przewodnicząca) oraz Włodzimierza Komorowskiego – posiadających status członków niezależnych, a także Przewodniczącego Rady Nadzorczej – Andrea Simoncelli.
- **Komitet Personalny** – zajmujący się kwestiami dot. umów zawieranych pomiędzy Towarzystwem a Członkami Zarządu.

Zarząd Towarzystwa w ramach przydzielonych mu kompetencji powołał komitety, które mają za zadanie wspierać go w wykonywaniu obowiązków. W 2019 roku w Towarzystwie funkcjonowały następujące komitety powołane przez Zarząd:

- **Komitet Ryzyka** – odpowiada za: ocenę, monitorowanie i kontrolę ryzyka zakładu, elastyczne reagowanie na pojawiające się nowe ryzyka w działalności organizacji i ich minimalizację, składanie okresowych raportów Zarządowi z działalności Komitetu. Ponadto Komitet ma za zadanie wspierać Zarząd oraz funkcje zarządzania ryzykiem w utrzymaniu efektywnego systemu zarządzania ryzykiem.
- **Komitet Inwestycyjny** – działa jako organ decyzyjny w zakresie inwestycji realizowanych na portfelach funduszy własnych w ramach polityki inwestycyjnej zatwierdzonej przez Zarząd Spółki. Komitet Inwestycyjny w szczególności omawia wyniki inwestycyjne, sytuację polityczną i gospodarczą, strategię inwestycyjną, profil ryzyka, strategię zarządzania ryzykiem, zalecenia dla Zarządu Spółki.
- **Komitet Zarządzania Ryzykiem Rynkowym oraz Aktywami i Pasywami (MR&ALCO)** – MR&ALCO działa jako organ doradczy i decyzyjny w zakresie zarządzania inwestycjami, zarządzania kapitałem, zarządzania płynnością, procedur związanych z zarządzaniem aktywami i pasywami oraz zarządzaniem kapitałem. Komitet zajmuje się również weryfikacją efektywności kosztowej zawieranych transakcji, kosztów transakcji oraz wyceny aktywów wycenianych modelami.
- **Komitety Produktowe** – aktywnie poszukuje rozwiązania w odniesieniu do potrzeb oferty produktowej, monitoruje wyniki realizacji planów sprzedażowych i technicznych oraz podejmuje na tej podstawie decyzje o działaniach produktowo-sprzedażowych, w celu realizacji strategii ogólnofirmowej (m.in. poprzez inicjowanie zmian produktowych, zmian w procesach dotyczących produktów, inicjowanie działań promocyjnych, inicjowanie działań w odpowiedzi na zmiany rynkowe oraz zarządzanie produktami).

- **Komitet Projektowy** – zajmujący się planowaniem wprowadzania projektów, nadawaniem priorytetów oraz oceną ich skutków biznesowych. Komitet nadzoruje realizację działań wprowadzających zmiany w strukturze teleinformatycznej występującej w Towarzystwie.
- **Komitet Zarządzania Jakością Danych** – zajmuje się nadzorem nad procesem zapewnienia jakości danych – oceną jakości danych, analizą problemów związanych z jakością danych, a także formułowaniem rekomendacji usprawniających ten proces.

II.1.3 Kluczowe funkcje

W celu zapewnienia efektywnego systemu zarządzania stanowiącego kluczowy element systemu Wyłacionalność II, w Towarzystwie wdrożono następujące funkcje kluczowe:

- funkcja aktuarialna,
- funkcja audytu wewnętrznego,
- funkcja compliance,
- funkcja zarządzania ryzykiem.

Realizacja kluczowych funkcji zorganizowana została poprzez powołanie dedykowanych jednostek organizacyjnych. Zakład ubezpieczeń zapewnił należyty poziom kompetencji pracowników realizujących kluczowe funkcje (elementy te podlegają weryfikacji na etapie nawiązywania współpracy, jak i monitorowane są w jej trakcie). W celu zapewnienia możliwości właściwego wykonywania zadań oraz zagwarantowania niezależności operacyjnej, w ramach każdej kluczowej funkcji opracowano i udokumentowano zasady jej działania, zdefiniowano stosowne role i adekwatne uprawnienia oraz zapewniono odpowiednie zasoby jednostek organizacyjnych wykonujących czynności związane z daną funkcją. Ponadto stworzono procesy raportowania i współpracy pomiędzy nimi oraz z Zarządem Towarzystwa i Radą Nadzorczą a także wspierającymi je komitetami. Osoby pełniące kluczowe funkcje w zakresie obszarów swoich odpowiedzialności udzielają porad Zarządowi a zadania realizowane w ramach kluczowych funkcji służą zapewnieniu ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem, kapitałem i płynnością Towarzystwa.

Osoby nadzorujące kluczowe funkcje

na dzień 31 grudnia 2019 r.	na dzień 31 grudnia 2018 r.
FUNKCJA AKTUARIALNA	
Stanisław Gryboś	Stanisław Gryboś
FUNKCJA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	
Krzysztof Kozłowicz	Piotr Grabowski
FUNKCJA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO	
Maciej Nielubowicz	Maciej Nielubowicz
FUNKCJA COMPLIANCE	
Iwona Wcisło	Karol Woźniak

Funkcja aktuarialna

Funkcja aktuarialna pełniona jest przez wszystkich pracowników Biura Aktuariatu Finansowego. Główne obowiązki funkcji aktuarialnej obejmują wycenę rezerw dla celów wypłacalności (w tym weryfikację jakości, dokładności i kompletności danych), wycenę rezerw technicznych dla celów rachunkowości, sprawozdawczość do Zarządu i Rady Nadzorczej, ocenę wiarygodności i adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,

wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia, ocenę adekwatności programu reasekuracji oraz modelowanie ryzyka w wycenie wymogu kapitałowego.

Wewnętrznie w ramach funkcji aktuarialnej wyodrębnia się dwa obszary: jednostka dokonująca naliczeń wartości rezerw oraz jednostka sprawdzająca poprawność procesu naliczeń oraz jego wyników.

Funkcja aktuarialna ma zapewnioną niezależność operacyjną poprzez odpowiednie dostępy do wszystkich źródeł informacji, zasobów i osób koniecznych do wypełniania swoich zadań. Funkcja aktuarialna raportuje do Członka Zarządu a także składa roczny raport funkcji aktuarialnej skierowany do całego Zarządu i Rady Nadzorczej. System motywacyjny pracowników Biura Aktuariatu Finansowego jest skonstruowany w sposób zapewniający brak konfliktu interesów w stosunku do zadań, którymi się zajmują.

Dodatkowe informacje dotyczące funkcji aktuarialnej zostały zawarte w sekcji II.6.

Funkcja zarządzania ryzykiem

Funkcja Zarządzania Ryzykiem pełniona jest przez Biuro Zarządzania Ryzykiem. Biuro Zarządzania Ryzykiem jest odpowiedzialne za wdrożenie i nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem. W szczególności zapewnia informacje i rekomendacje dla Komitetu Ryzyka, Komitetu Zarządzania Ryzykiem Rynkowym oraz Aktywami i Pasywami, a także wspiera właścicieli obszarów biznesowych w bieżącym zarządzaniu ryzykiem. Ponadto Departament Zarządzania Ryzykiem jest odpowiedzialny za koordynowanie „Polityki zarządzania ryzykiem”, za realizację czynności kontrolujących poziom ryzyka oraz opracowanie metod jego oceny. Dyrektor Biura Zarządzania Ryzykiem raportuje do Zarządu Spółki.

Dodatkowe informacje dotyczące funkcji zarządzania ryzykiem zostały zawarte w sekcji II.3.

Funkcja compliance

Realizacja funkcji compliance w Towarzystwie powierzona została pierwotnie Biuru Prawnemu. W trakcie roku 2019 w Towarzystwie utworzono Biuro Compliance – jako jednostkę dedykowaną. Realizacja funkcji compliance normowana jest aktem wewnętrznym – Polityką compliance. Funkcja compliance jest niezależną funkcją, której zadania polegają na identyfikacji, ocenie, monitoringu oraz analizie ryzyka braku zgodności z przepisami prawa, a także doradzaniu Zarządowi Towarzystwa w celu zarządzania tym ryzykiem. Głównym celem funkcji compliance jest zapobieganie narażeniu Towarzystwa na występowanie ryzyka braku zgodności z przepisami prawa, tj. sankcji prawnych, strat finansowych oraz utraty reputacji wynikających z braku przestrzegania obowiązujących przepisów prawa, standardu dobrych praktyk, regulacji czy zasad wewnętrznych.

Funkcja Compliance wraz z Funkcją Zarządzania Ryzykiem oraz Aktuarialną, stanowi drugą linię obrony systemu kontroli wewnętrznej Towarzystwa. Funkcja działa w oparciu o ocenę ryzyka, stąd jej działalność skupia się na głównych aktach prawnych dotyczących działalności Towarzystwa (regulacje dotyczące ubezpieczeń, w tym wymagania Dyrektyw Solvency II, IDD, GDPR, oraz innych procesach dotyczących usług finansowych) oraz głównych procesach realizowanych przez Towarzystwo. Wśród procesów biznesowych znajdujących się w obszarze zainteresowania funkcji zgodności priorytet mają ryzyka powiązane z klientem, w tym poprawność i transparentność dokumentacji przeznaczonej dla klientów, poprawność realizacji umów z klientami, w tym obsługa szkód. Funkcja Compliance odpowiedzialna jest także za podnoszenie świadomości otoczenia prawnego wśród pracowników i koordynację działań w zakresie zapewniania zgodności.

Funkcja raportuje bezpośrednio do Zarządu i Rady Nadzorczej. System motywacyjny pracowników Biura Compliance jest skonstruowany w sposób zapewniający brak konfliktu interesów w stosunku do przypisanych im zadań.

Dodatkowe informacje dotyczące funkcji compliance zostały zawarte w sekcji II.5.

Funkcja audytu wewnętrznego

Funkcja Audytu Wewnętrznego pełniona jest przez Biuro Audytu Wewnętrznego. Biuro Audytu Wewnętrznego ma obowiązek zapewnić monitorowanie oraz ocenę skuteczności i efektywności systemu

kontroli wewnętrznej oraz możliwości poprawy, również poprzez wsparcie i doradztwo dla innych funkcji operacyjnych. Dyrektor Biura Audytu Wewnętrznego raportuje bezpośrednio do Zarządu Towarzystwa i Komitetu Audytu.

Dodatkowe informacje dotyczące funkcji audytu wewnętrznego zostały zawarte w sekcji II.5.

II.1.4 Ocena adekwatności systemu zarządzania pod kątem charakteru, skali złożoności ryzyk charakterystycznych dla Zakładu

Wszystkie kluczowe funkcje są prawidłowo realizowane i umieszczone w strukturze organizacyjnej. W Towarzystwie funkcjonuje system kontroli zapewniający funkcjonowanie zgodne z przepisami prawa i pozwalające na bieżąco oceniać realizację celów strategicznych. Kluczowe obszary są wyposażone w wystarczającą ilość zasobów. Opracowana strategia uwzględnia możliwości finansowe i zasobowe, a także mechanizmy motywacyjne zwiększające prawdopodobieństwo jej realizacji. System podlega cyklicznym przeglądom i jest pod nadzorem organu zarządzającego i nadzorującego. System zarządzania jest adekwatny do charakteru, skali i złożoności ryzyk charakterystycznych dla działalności Towarzystwa.

Osoby powoływane do wykonywania funkcji kluczowych posiadają odpowiednie zakresy odpowiedzialności zapewniające im niezależność operacyjną. Osoby kluczowe posiadają niezbędne uprawnienia oraz nieograniczony dostęp do wszystkich koniecznych informacji niezbędnych do wykonywania powierzonych im obowiązków. Osoby pełniące oraz nadzorujące kluczowe funkcje uczestniczą w posiedzeniach Zarządu i składają sprawozdania z nadzorowanych obszarów.

Osoby nadzorujące kluczowe funkcje uczestniczą w komitetach i zespołach, współpracują z innymi osobami nadzorującymi kluczowe funkcje, identyfikują ryzyka w nadzorowanych obszarach i przekazują informacje o ewentualnych nieprawidłowościach lub zagrożeniach.

Adekwatność i efektywność systemu zarządzania jest analizowana zarówno w kontekście realizacji działań strategicznych i planów rozwojowych Towarzystwa, jak i również realizacji zadań w ramach poszczególnych jednostek. W wyniku analiz podejmowane są decyzje, które pozwalają możliwie jak najlepiej dopasować system zarządzania do profilu działalności Towarzystwa i zmieniającego się otoczenia biznesowego. Towarzystwo ocenia, iż posiada system zarządzania adekwatny do charakteru, skali i złożoności ryzyk charakterystycznych dla swojej działalności.

II.1.5 Zasady i praktyki wynagradzania organu administrującego, zarządzającego i pracowników

Polityka wynagradzania organu nadzorującego oraz organu zarządzającego, a więc odpowiednio Rady Nadzorczej oraz Zarządu Towarzystwa, ustalana jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz ładem korporacyjnym i uwzględnia sytuację finansową Towarzystwa. Struktura wynagradzania opiera się na pogłębionej analizie i korelacji zakresu odpowiedzialności, doświadczenia, umiejętności i kompetencji osób zasiadających w Radzie Nadzorczej i Zarządzie. Celem polityki wynagradzania jest wsparcie realizacji zarówno krótko, jak i długoterminowej strategii biznesowej Towarzystwa. Polityka oparta jest na następujących zasadach:

w odniesieniu do Rady Nadzorczej

- Członkowie Rady Nadzorczej nie są zatrudnieni przez Towarzystwo i pełnią swoją funkcję na podstawie powołania przez Walne Zgromadzenie Członków Towarzystwa,
- kwestie przysługiwania wynagrodzenia Członkom Rady Nadzorczej Towarzystwa reguluje Statut Concordii Polska,
- ustalanie zasad wynagradzania Członków Rady Nadzorczej Towarzystwa oraz wysokości wynagrodzeń należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia Członków Towarzystwa, które podejmuje decyzje w tym zakresie, mając na uwadze, aby wynagrodzenie to:
  - nie stanowiło istotnej pozycji kosztów działalności Towarzystwa ani nie wpływało na jego wynik finansowy,

- było adekwatne do skali działalności Towarzystwa,
- uwzględniało wykonywanie przez Członków Rady Nadzorczej Towarzystwa dodatkowych funkcji, takich jak członkostwo w komitetach.
- wysokość całkowitych wynagrodzeń Członków Rady Nadzorczej Towarzystwa podlega ujawnieniu w statutowym sprawozdaniu finansowym.

w odniesieniu do Zarządu

- Członek Zarządu może pełnić swoją funkcję na podstawie:
  - wyłącznie powołania przez Radę Nadzorczą Towarzystwa,
  - powołania przez Radę Nadzorczą Towarzystwa i zawartej z Towarzystwem umowy o pracę.
- w przypadku zawarcia umowy o pracę pomiędzy Towarzystwem a Członkiem Zarządu Towarzystwa, powstały stosunek pracy podlega wszelkim regulacjom wynikającym z powszechnie obowiązujących przepisów prawa,
- w umowach o pracę zawieranych z Członkami Zarządu, Towarzystwo reprezentowane jest przez Komitet Personalny Concordii Polska, składający się z osób, którym Walne Zgromadzenie Członków Towarzystwa udzieliło pełnomocnictwa do dokonywania wszelkich czynności odnoszących się do umów z Członkami Zarządu,
- ustalanie zasad wynagradzania Członków Zarządu i innych świadczeń związanych z pracą należy do kompetencji Komitetu Personalnego Concordii Polska, który podejmuje decyzje w tym zakresie, mając na uwadze, aby przy ustalaniu i weryfikacji wysokości wynagrodzenia Członków Zarządu Towarzystwa uwzględniany był:
  - nakład pracy niezbędny w celu prawidłowego wykonywania funkcji Członka Zarządu,
  - zakres obowiązków i odpowiedzialności związanej z wykonywaniem funkcji Członka Zarządu,
  - poziom wynagrodzeń na podobnym stanowisku stosowany przez inne podmioty na rynku, prowadzące działalność o zbliżonej skali,
  - motywacyjny charakter oraz efektywne i płynne zarządzanie Towarzystwem – czemu służyć ma konstrukcja wynagrodzenia oparta na elementach stałych oraz elementach zmiennych uzależnionych od wydajności Zarządu Towarzystwa, tj. premii rocznej, której wypłata uzależniona jest od realizacji celów rocznych, z jednoczesnym dostosowaniem proporcji wymienionych składników wynagrodzenia tak, aby nie zachęcała ona do podejmowania nadmiernego ryzyka,
- ocena pracy Członka Zarządu dokonywana jest przez Radę Nadzorczą Towarzystwa po przedstawieniu sprawozdania finansowego Towarzystwa i z uwzględnieniem parametrów określonych w celach rocznych na dany rok – stanowi to podstawę do wyliczenia i wypłaty premii rocznej,
- wysokość całkowitych wynagrodzeń Członków Zarządu podlega ujawnieniu w statutowym sprawozdaniu finansowym.

Polityka wynagradzania w odniesieniu do pracowników

Zgodnie z obowiązującym w Towarzystwie regulaminem wynagradzania pracownicy otrzymują wynagrodzenie za pracę odpowiadające rodzajowi wykonywanych obowiązków, kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także ilości i jakości wykonywanej pracy. System wynagradzania pracowników obejmuje następujące składniki wynagradzania:

- wynagrodzenie zasadnicze,
- zmienny składnik wynagrodzenia.

Wynagrodzenie zasadnicze ustalane jest indywidualnie na podstawie analizy umiejętności, kwalifikacji, kompetencji pracownika oraz jego doświadczenia zawodowego, a także przy uwzględnieniu stanowiska określonego w umowie o pracę. Określenie jego poziomu odbywa się z uwzględnieniem aktualnej sytuacji na

ryнку pracy. Wynagrodzenie zasadnicze stanowi odpowiednio wysoką część całkowitego wynagrodzenia pracownika, co zapobiega nadmiernemu uzależnieniu pracowników od zmiennych składników i pozwala Towarzystwu stosować elastyczne zasady dotyczące premii.

Zmienny składnik wynagrodzenia wynika z systemu motywacyjno-premiewego, opartego o teorię zarządzania przez cele. Rodzaj i konstrukcja zmiennego składnika wynagrodzenia uzależnione są od rodzaju wykonywanej pracy i przypisania pracownika do jednej z dwóch grup: pracownicy związani z siecią sprzedaży oraz Dyrektorzy.

Zmienna część wynagrodzenia (premia roczna) Dyrektorów niezwiązanych z siecią sprzedaży została powiązana z wynikami Towarzystwa oraz realizacją ich celów indywidualnych. Dzięki uzależnieniu wysokości premii rocznej od poziomu i jakości wykonanych zadań doszło do podniesienia poziomu motywacji Dyrektorów wykonujących zadania w najważniejszych obszarach funkcjonowania Towarzystwa. Przyznanie należnej premii rocznej uzależnione jest od wykonania zadań, które zostały ustalone i zaakceptowane przez przełożonego oraz Dyrektora. Zadania dzielą się na te, które są wyznaczane do oceny przez Zarząd oraz zadania ustalane przez przełożonego z Dyrektorem. Zmienna część wynagrodzenia pracowników związanych z siecią sprzedaży składa się z dwóch elementów: premii miesięcznej uzależnionej od realizacji planów sprzedażowych oraz premii miesięcznej uzależnionej od realizacji zadań indywidualnych.

System wynagradzania pracowników pełniących kluczowe funkcje został ustalony w sposób zapewniający brak konfliktu interesów.

Pozostałe informacje na temat polityki wynagradzania

Towarzystwo nie posiada dodatkowych programów emerytalno-rentowych lub programów wcześniejszych emerytur dla Członków Zarządu, Rady Nadzorczej, osób nadzorujących kluczowe funkcje oraz pozostałych pracowników.

Informacja dotycząca istotnych transakcji zawartych z udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na Zakład oraz z Członkami organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego

W 2019 roku oraz w porównywalnym okresie za rok 2018 Towarzystwo nie zawierało istotnych transakcji z Członkami Zarządu, Rady Nadzorczej jak również z osobami wywierającymi znaczący wpływ na Zakład. Zawarte przez te osoby umowy ubezpieczenia nie odbiegają warunkami od oferowanych innym podmiotom niepowiązanym.

W okresie sprawozdawczym oraz w okresie porównawczym nie udzielono pożyczek Członkom Zarządu ani Członkom Rady Nadzorczej.

II.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

W Towarzystwie obowiązuje Polityka Fit&Proper, która stanowi realizację m.in. wytycznych w zakresie kompetencji i reputacji zawartych w Rozporządzeniu Delegowanym. Polityka ma na celu zagwarantowanie, że wszystkie osoby kluczowe z punktu widzenia zarządzania Towarzystwem oraz pełniące/nadzorujące w niej inne kluczowe funkcje w rozumieniu polityki spełniają następujące wymogi:

- ich kwalifikacje zawodowe, wiedza i doświadczenie są adekwatne do zapewnienia prawidłowego i ostrożnego zarządzania Towarzystwem („Fit”),

oraz

- cieszą się dobrą reputacją i uczciwością („Proper”).

Ustanowiona została Grupa Docelowa składająca się z pracowników, w przypadku których Towarzystwo ocenia kompetencję, wiedzę oraz niezależność i reputację. W skład Grupy Docelowej wchodzi:

- Członkowie Zarządu,
- Członkowie Rady Nadzorczej,
- Właściwy Personel Lokalny: Personel pełniący kluczowe funkcje:

- Aktuarialną,
- Audytu Wewnętrznego,
- Compliance,
- Zarządzania Ryzykiem.
oraz ich szefowie.
- Kluczowi menedżerowie:
  - Dyrektorzy Zarządzający,
  - Kierujący Biurem Personalnym,
  - Kierujący Biurem Prawnym,
  - Kierujący Biurem Inwestycji
  - Kierujący Biurem Finansowo-Księgowym,
  - Kierujący Biurem Kontrollingu,
  - Security Officer.
- Kierujący biurami odpowiedzialnymi za projektowanie/tworzenie produktów w Towarzystwie
- Członkowie wyższej kadry kierowniczej Towarzystwa zgodnie z Zasadami Zarządzania Ryzykiem Powodzi.
- Inna Grupa Docelowa:
  - Personel sprawujący kontrolę nad funkcjami/działaniami zleconymi w ramach outsourcingu, stosownie do przypadku,
  - Inspektor ochrony danych osobowych,
  - Osoby odpowiedzialne za dystrybucję produktów ubezpieczeniowych,
  - Pracownicy Towarzystwa bezpośrednio zaangażowani w dystrybucję ubezpieczeń w Concordia Polska.

Oczekuje się, by Grupa Docelowa nie realizowała, w możliwie największym zakresie, jakichkolwiek działań, które mogłyby skutkować konfliktem interesów lub sprawiać wrażenie, że występuje taki konflikt.

Towarzystwo organizuje w razie potrzeby szkolenia zawodowe/edukacyjne, stosownie do potrzeb, aby Grupa Docelowa była w stanie sprostać zmianom i/lub większym wymagom ustanowionym przez obowiązujące przepisy prawa w odniesieniu do ich obowiązków.

Wymogi wobec członków Zarządu

Członkowie Zarządu, muszą legitymować się odpowiednim doświadczeniem i wiedzą na temat:

- rynku, na którym Towarzystwo prowadzi działalność,
- strategii biznesowej i modelu biznesowego,
- systemu zarządzania,
- analiz aktuarialnych i finansowych,
- ram i wymogów regulacyjnych.

Członkowie Zarządu są również zobowiązani do spełniania wymogów niezależności, jeżeli wymóg taki wynika z przepisów prawa i regulacji obowiązujących w danym czasie.

Wymogi wobec członków Rady Nadzorczej

Członkowie Rady Nadzorczej muszą legitymować się odpowiednim doświadczeniem i wiedzą na temat:

- rynku, na którym Towarzystwo prowadzi działalność,
- strategii biznesowej i modelu biznesowego,
- systemu zarządzania,
- analiz aktuarialnych i finansowych,

- ram i wymogów regulacyjnych.

Ponadto Rada Nadzorcza musi spełniać wymogi wynikające z wytycznych i rekomendacji organu nadzoru, Zasad zarządzania ryzykiem powodzi oraz Polityki Zarządzania Produktami Concordia Polska.

Rada Nadzorcza Towarzystwa powinna również posiadać:

- kompetencje umożliwiające rozeznanie się w systemie zarządzania produktem oraz zrozumienie znaczenia tego systemu dla działalności Towarzystwa, stosownie do Rekomendacji organu nadzoru dla zakładów ubezpieczeń dotyczących systemu zarządzania produktem,
- kompetencje umożliwiające rozeznanie się w kwestii głównych ryzyk, na które Towarzystwo jest lub może być narażone w związku z działalnością w zakresie reasekuracji lub jej brakiem, stosownie do Wytycznych organu nadzoru dotyczących reasekuracji biernej/retrocesji,
- kompetencje umożliwiające rozeznanie się w procesie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, w szczególności w zakresie ryzyk, jakie występują w tym procesie oraz znaczenia prawidłowości wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla działalności Towarzystwa, stosownie do Wytycznych organu nadzoru dotyczących procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- kompetencje, wiedzę i doświadczenie, pozwalające na zrozumienie skutków realizacji ryzyka powodzi, na które Towarzystwo jest narażone w związku z prowadzoną działalnością w zakresie zawierania umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji czynnej, których przedmiotem jest ochrona przed skutkami powodzi, stosownie do Wytycznych organu nadzoru dotyczących zarządzania ryzykiem powodzi w sektorze ubezpieczeń.

Członkowie Rady Nadzorczej zobowiązani są również do spełniania wymogów niezależności, jeżeli wymóg taki wynika z przepisów prawa i regulacji obowiązujących w danym czasie.

Oprócz wymogów zawodowych określonych powyżej oraz w odpowiednich Politykach Grupy, Towarzystwo ocenia, czy dana osoba wchodząca w zakres definicji Grupy Docelowej (z wyłączeniem Kierujących biurami odpowiedzialnymi za projektowanie/tworzenie produktów oraz Członków Wyższej Kadry Kierowniczej zgodnie z Zasadami zarządzania ryzykiem powodzi innych niż członkowie Zarządu i Właściwy Personel Lokalny) jest "odpowiednia" do wykonywania powierzonej jej roli i obowiązków. Osobista rzetelność oraz dobra reputacja to niezbędne przesłanki do pełnienia poszczególnych ról w Grupie. Ocena, czy powyższa Grupa Docelowa jest odpowiednia, składa się z oceny jej uczciwości na podstawie dowodów dotyczących charakteru, zachowania oraz postępowania w firmie.

Uczciwość zawodowa Grupy Docelowej oceniana jest na podstawie dowodów dotyczących:

- a) wyroków skazujących,
- b) negatywnych ocen przeprowadzanych przez właściwe organy nadzorcze, stwierdzających brak odpowiedniości osoby do piastowania danej funkcji,
- c) poważnych środków dyscyplinarnych lub administracyjnych stosowanych w następstwie umyślnego działania lub rażącego niedbalstwa, także związanych z naruszeniami Kodeksu Postępowania Grupy oraz powiązanych z nim Zasad Grupy (*Group Code of Conduct and the related Group Rules*) obowiązujących w Grupie.

Wyroki skazujące oraz środki dyscyplinarne oceniane są w odniesieniu do przepisów prawa dotyczących bankowości, finansów, papierów wartościowych lub działalności ubezpieczeniowej, w zakresie rynków papierów wartościowych lub instrumentów płatniczych, w tym m.in. przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy, manipulacji rynkowych, wykorzystywaniu informacji poufnych lub działalności lichwiarskiej, a także innych przestępstw, takich jak oszustwo czy przestępstwa finansowe. Obejmują one również wszelkie inne poważne przestępstwa na mocy prawa dotyczące spółek, upadłości, niewypłacalności oraz ochrony konsumentów. Następujące sytuacje automatycznie wykluczają członka Grupy Docelowej z obejmowania stanowiska lub kontynuacji pełnionej roli:

- 1) wydanie prawomocnego wyroku w związku z powyższymi przepisami, lub

- 2) wydanie prawomocnego wyroku przewidującego okres zatrzymania na co najmniej dwa lata za dowolne naruszenie z zamiarem przestępczym, lub
- 3) występowanie którejkolwiek z pozostałych sytuacji nie wymienionych w punktach b) i c) powyżej,
- 4) brak spełniania lub utrata wymagań określonych w przepisach prawa i regulacjach wewnętrznych, które stanowią warunek obejmowania stanowiska lub kontynuacji pełnionej roli, np. utrata pełnej zdolności do czynności prawnych w przypadku osoby nadzorującej funkcję aktuarialną.

Negatywne informacje inne niż te, o których mowa w punktach 1)-4), w tym nieprawomocne wyroki skazujące, nie będą automatycznie skutkowały wykluczeniem osoby zakwalifikowanej do Grupy Docelowej z obejmowania stanowiska czy kontynuowania pełnionej roli. O ile obowiązujące przepisy prawa nie stanowią inaczej, występowanie poprzednich naruszeń nie powoduje automatycznie, że dana osoba nie może zostać uznana za odpowiednią do wykonywania obowiązków, które pełni. Chociaż wyroki karne, decyzje dyscyplinarne czy administracyjne oraz poprzednie wykroczenia to istotne czynniki, ocenę właściwych wymogów należy w każdym przypadku przeprowadzać indywidualnie. W związku z tym należy zwrócić uwagę na rodzaj uchybień lub wyroku skazującego, charakter postanowienia/wyroku (prawomocny/nieprawomocny), upływ czasu od uchybienia lub wyroku/postanowienia, jego dotkliwość, a także postępowanie osoby po takim zdarzeniu.

Wymogi wobec osób nadzorujących inne kluczowe funkcje

a) Właściwy Personel Lokalny

Właściwy Personel Lokalny musi posiadać kwalifikacje zawodowe, wiedzę i doświadczenie, które są odpowiednie i adekwatne do pełnienia wszystkich funkcji, za które jest odpowiedzialny. Zobowiązany jest również do spełniania wymogów niezależności ustanowionych przez obowiązujące przepisy prawa i regulacje obowiązujące w danym czasie. W odniesieniu do Szefów i Właściwego personelu sprawującego kluczowe funkcje, mają zastosowanie również następujące polityki Grupy Generali (stosownie do przypadku):

- Polityka Grupy w zakresie audytu (*Audit Group Policy*);
- Polityka Grupy w zakresie zarządzania ryzykiem (*Risk Management Group Policy*);
- Polityka Grupy w zakresie Systemu Zarządzania Zgodnością (Polityka zgodności Grupy) (*Compliance Management System Group Policy (Group Compliance Policy)*);
- Polityka Grupy w zakresie funkcji aktuarialnej (*Actuarial Function Group Policy*) oraz z ich lokalnymi odpowiednikami.

Ponadto, osoba nadzorująca funkcję aktuarialną z uwagi na fakt, że kieruje jednocześnie Biurem Aktuariatu Finansowego, jak również osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem, z uwagi na fakt, że kieruje jednocześnie Biurem Zarządzania Ryzykiem, powinni posiadać wystarczającą wiedzę, stosownie do Zasad zarządzania ryzykiem powodzi.

b) Personel sprawujący kontrolę nad funkcjami/działaniami zleconymi w ramach outsourcingu

Co do zasady osoby odpowiedzialne za kontrolę jakichkolwiek funkcji/działań zleczonych w ramach outsourcingu muszą posiadać wystarczające kwalifikacje zawodowe, wiedzę ekspercką w celu sprawowania kontroli nad takimi funkcjami/działaniami. W szczególności osoba, która ponosi ogólną odpowiedzialność za działania zlecane w ramach outsourcingu, musi posiadać wystarczającą wiedzę i doświadczenie w zakresie funkcji zleconej w ramach outsourcingu, aby zakwestionować wydajność i wyniki usługodawcy. Personel sprawujący kontrolę nad funkcjami/działaniami zleconymi w ramach outsourcingu zobowiązany jest również do spełniania wymogów niezależności ustanowionych przez obowiązujące przepisy prawa i regulacje obowiązujące w danym czasie.

c) Inspektor Ochrony Danych Osobowych oraz CTF Officer (*Counter Terrorism Financing*)

Inspektor Ochrony Danych Osobowych oraz osoba pełniąca funkcję CTF Officer'a muszą posiadać kwalifikacje zawodowe, wiedzę i doświadczenie, które są odpowiednie i adekwatne do pełnienia

wszystkich funkcji, za które są oni odpowiedzialni. Zobowiązani są również do spełniania wymogów niezależności ustanowionych przez obowiązujące przepisy prawa i regulacje obowiązujące w danym czasie. W przypadku CTF Officera zastosowanie ma również polityka Grupy Generali w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (*Group Anti Money Laundering & Counter Terrorism Financing Policy*) oraz jej odpowiednika na poziomie lokalnym, w odpowiednim zakresie.

d) Osoby odpowiedzialne za dystrybucję produktów ubezpieczeniowych

Osoby w ramach struktury zarządzania Towarzystwa, które są odpowiedzialne za dystrybucję produktów ubezpieczeniowych (stosownie do przypadku), tj. Członkowie Zarządu odpowiedzialni za sprzedaż, muszą wykazać się wiedzą i umiejętnościami niezbędnymi do wykonywania swoich obowiązków oraz spełnienie konkretnych wymogów w zakresie kompetencji ustanowionych przez obowiązujące przepisy prawa i regulacje obowiązujące w danym czasie.

e) Pracownicy bezpośrednio zaangażowani w dystrybucję

Pracownicy Towarzystwa, którzy są bezpośrednio zaangażowani w dystrybucję ubezpieczeń, stosownie do przypadku, muszą wykazać się wiedzą i umiejętnościami niezbędnymi do wykonywania zadań oraz ciążących na nich obowiązków. Zobowiązani są również do spełniania konkretnych wymogów w zakresie kompetencji ustanowionych przez obowiązujące przepisy prawa i regulacje obowiązujące w danym czasie.

f) Kierujący biurami odpowiedzialnymi za projektowanie/tworzenie produktów ubezpieczeniowych

Kierujący biurami odpowiedzialnymi za projektowanie/tworzenie produktów ubezpieczeniowych powinni posiadać wiedzę i doświadczenie niezbędne i odpowiednie do wykonywania przez nich zadań w ramach systemu zarządzania produktem, w tym w szczególności pozwalające na zrozumienie cech i właściwości produktu oraz oczekiwań i interesów docelowej grupy klientów, do których kierowany jest produkt i podlegają weryfikacji w powyższym zakresie.

g) Kluczowi Menedżerowie

Kluczowi menedżerowie muszą posiadać wystarczające kompetencje, kwalifikacje zawodowe i wiedzę by pełnić role, za które są odpowiedzialni.

h) Członkowie Wyższej Kadry Kierowniczej

Członkowie Wyższej Kadry Kierowniczej powinni posiadać wystarczającą wiedzę, stosownie do Zasad zarządzania ryzykiem powodzi.

Weryfikacja spełnienia wymogów prawnych przez kandydatów na członków zarządu, rady nadzorczej oraz pozostałych członków Grupy docelowej

Ocena spełniania wymogów kompetencji, wiedzy i niezależności przez członków Zarządu/Rady Nadzorczej jest przeprowadzana po powołaniu Zarządu/Rady Nadzorczej oraz w przypadku każdorazowej zmiany w składzie Zarządu/Rady Nadzorczej, a w każdym przypadku przynajmniej raz na rok.

Ocena spełniania wymogów w zakresie kompetencji, wiedzy (i niezależności, jeśli przepisy jej wymagają) przez członków Zarządu odbywa się w ten sposób, że Członkowie Zarządu składają stosowne oświadczenie (deklarację samooceny), a następnie Zarząd przedstawia Radzie Nadzorczej wyniki samooceny do akceptacji, na jednym z najbliższych posiedzeń Rady Nadzorczej po dokonaniu samooceny przez ostatniego z Członków Zarządu.

Ocena spełniania wymogów w zakresie kompetencji, wiedzy (i niezależności, jeśli przepisy jej wymagają) przez członków Rady Nadzorczej dokonywana jest przez ten organ samodzielnie w formie deklaracji samooceny.

Co do zasady Towarzystwo przeprowadza ocenę kompetencji, wiedzy, niezależności i reputacji w ramach Zarządu/Rady Nadzorczej przy zatwierdzaniu rocznego sprawozdania finansowego (ocena regularna).

Jeżeli kandydatury przedstawiane są zgodnie z procesem określonym w Wytycznych Grupy w zakresie mianowania, delegowania uprawnień i wynagrodzeń (*Group Guideline on Nomination, Delegated powers*

and Remuneration), ocena jest przeprowadzana także przez Assicurazioni Generali S.p.A. (AG) przed zakomunikowaniem informacji o nominacji.

Osoby odpowiedzialne za ocenę wymogów w zakresie reputacji, w przypadku gdy istnieją uzasadnione powody do zastosowania odstępstwa od powyższych zasad, zobowiązane są do skonsultowania kwestii z Departamentem Compliance Grupy przed powołaniem/zatrudnieniem Grupy Docelowej lub pozwoleniem jej na kontynuowanie pełnionej roli. Departament Compliance Grupy dokonuje oceny sytuacji i przedstawia wiążącą rekomendację, biorąc pod uwagę postanowienia Polityki Fit&Proper Grupy oraz wszelkie inne ryzyka (m.in. ryzyko utraty reputacji) związane z okolicznościami danej sprawy. Departament Compliance Grupy zaangażuje członków Rady Dyrektorów AG (poprzez *Risk and Control Committee*) lub innych kompetentnych organów korporacyjnych AG, jeżeli jest to zasadne/stosowne w danej ocenie.

W zakresie, w jakim zezwalają na to obowiązujące przepisy prawa miejscowego, zakres umów o pracę podpisywanych z personelem zaliczonym do Grupy Docelowej musi zapewnić egzekwowanie postanowień Polityki Fit&Proper oraz skłonić Grupę Docelową do powiadomienia Towarzystwa o wystąpieniu powyższych przypadków.

Zawiadamianie organu nadzoru

Jeżeli wymagają tego obowiązujące przepisy prawa i regulacje, w przypadku powołania, odnowienia, rezygnacji, zawieszenia lub odwołania albo w przypadku wystąpienia innego zdarzenia skutkującego ponowną oceną dotyczącą kompetencji, niezależności i reputacji w odniesieniu do:

- członka Zarządu lub
- członka Rady Nadzorczej lub
- Właściwego Personelu Lokalnego i/lub
- Innej Grupy Docelowej.

proces powiadamiania właściwego organu nadzoru na szczeblu lokalnym o każdym takim zdarzeniu jest terminowo inicjowany poprzez właściwą funkcję w ramach Towarzystwa zgodnie ze stosownymi zasadami ładu korporacyjnego i wewnętrznymi procedurami obowiązującymi w danym czasie w Towarzystwie.

Ponowna ocena spełnienia wymogów prawnych

Spełnianie wymogów zdefiniowanych w niniejszej Polityce przez osoby wchodzące w zakres definicji Grupy Docelowej musi podlegać okresowej ocenie, nie rzadziej niż raz w roku, z uwzględnieniem obowiązków i zadań przydzielonych takim osobom.

Ponadto wymogi zdefiniowane Polityce Fit&Proper podlegają ponownej ocenie przez właściwą osobę/organ Towarzystwa za każdym razem, gdy wystąpi jedno z następujących zdarzeń skutkujących przeprowadzeniem ponownej oceny ("Zdarzenie skutkujące ponowną oceną"):

- osoba wchodząca w zakres definicji Grupy Docelowej zostanie powołana na inne stanowisko mieszczące się w ww. definicji z innymi obowiązkami lub na podobne stanowisko w innym Podmiocie Prawnym Grupy,
- wystąpił fakt i/lub okoliczności prowadzące do braku spełnienia któregośkolwiek z powyższych wymogów, nawet jeżeli taki fakt lub okoliczności nie zostały zgłoszone przez Grupę Docelową do właściwej osoby/organu Towarzystwa zgodnie z niniejszą Polityką,
- istnieją uzasadnione powody by sądzić, że osoba wchodząca w zakres definicji Grupy Docelowej:
  - może doprowadzić swoim postępowaniem Towarzystwo i/lub Grupę jako całość do naruszenia obowiązujących przepisów prawa i regulacji obowiązujących w danym czasie,
  - może zwiększyć ryzyko lub narazić Towarzystwo i/lub Grupę jako całość na ryzyko popełnienia przestępstwa finansowego,
  - może stanowić zagrożenie dla sprawowania prawidłowego i ostrożnościowego zarządzania Towarzystwem i/lub Grupą jako całością.

Ocena wymogów dotyczących reputacji Grupy Docelowej przeprowadzana jest równocześnie i w taki sam sposób jak oceniane jest spełnianie wymogów w zakresie kompetencji, wiedzy i niezależności, zgodnie z postanowieniami niniejszej Polityki.

Członkowie Grupy Docelowej zobowiązani są do niezwłocznego zgłoszenia faktu i/lub okoliczności prowadzących do utraty wymogu w zakresie reputacji osobom/organom korporacyjnym Towarzystwa, odpowiedzialnym za ocenę ww. wymogów

Ocena umiejętności, wiedzy, doświadczenia oraz etyki zawodowej pracowników niepełniących kluczowych funkcji w Towarzystwie

Wymagany zakres wiedzy, umiejętności, doświadczenie, etyka zawodowa pracowników, którzy nie pełnią kluczowych funkcji w Towarzystwie wynika bezpośrednio z charakteru pracy na danym stanowisku i jest określany:

- na poziomie ogólnym – w ramach Regulaminu Organizacyjnego Towarzystwa oraz
- na poziomie szczególnym – w zakresie obowiązków danego pracownika.

Na etapie zatrudniania pracownika niepełniącego kluczowych funkcji w Towarzystwie, wymogi wskazane powyżej, określone są we wniosku o ogłoszeniu rekrutacji. Proces rekrutacji został uregulowany w dokumentach wewnętrznych Towarzystwa m.in. w Instrukcji Rekrutacji, Zatrudnienia i Zwolnienia Pracowników.

Towarzystwo dokonuje corocznej oceny kompetencji pracowników niepełniących kluczowych funkcji w Towarzystwie. Przebieg oceny został uregulowany w dokumencie wewnętrznym Towarzystwa.

II.3 System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

II.3.1 Opis systemu zarządzania ryzykiem

System zarządzania ryzykiem zdefiniowany został jako zestaw strategii, procesów i procedur mających na celu identyfikację, pomiar, reagowanie na wystąpienie, monitorowanie i raportowanie w sposób ciągły ryzyka, na które Towarzystwo jest narażone.

Wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem nastąpiło w Towarzystwie poprzez ustanowienie struktury zarządzania ryzykiem (*risk governance*) oraz wprowadzenie strategii, procesów i procedur, o których mowa poniżej.

II.3.1.1 Struktura i strategia zarządzania ryzykiem

System zarządzania ryzykiem został wdrożony w oparciu o strukturę organizacyjną z przejrzystością określonym zakresem ról i odpowiedzialności w obszarze ryzyka i został określony w zestawie regulacji wewnętrznych.

Strategia zarządzania ryzykiem została zawarta w Polityce Zarządzania Ryzykiem oraz Risk Appetite Framework. Głównym zadaniem zarządzania ryzykiem jest realizacja celów biznesowych Towarzystwa, przy zapewnieniu kontroli poziomu ryzyka i jego utrzymaniu w ramach przyjętej tolerancji na ryzyko i systemu limitów. Poziom ryzyka stanowi kluczowy element procesu planistycznego. Wdrożony system zarządzania ryzykiem obejmuje strategię, procesy i procedury konieczne do określenia, pomiaru i monitorowania ryzyka, na które jest lub może być narażone Towarzystwo, zarządzania tymi rodzajami ryzyka i sprawozdawczości w ich zakresie, zarówno na poziomie indywidualnym, jak i zagregowanym. Towarzystwo zapewnia adekwatność, efektywność i właściwe zintegrowanie systemu zarządzania ryzykiem ze strukturą organizacyjną oraz z procesami decyzyjnymi.

Strukturę organizacyjną zarządzania ryzykiem w Spółce tworzą: **Rada Nadzorcza, Komitet Audytu, Zarząd, Komitet Ryzyka, Komitet Zarządzania Ryzykiem Rynkowym oraz Aktywami i Pasywami, Wyższe Kierownictwo oraz jednostki operacyjne.**

Funkcja Zarządzania Ryzykiem pełniona jest przez Biuro Zarządzania Ryzykiem, które jest jednostką organizacyjną raportującą bezpośrednio do Zarządu. Polityka Zarządzania Ryzykiem stanowi, iż Funkcja

Zarządzania Ryzykiem działa, jako gwarant skutecznego wdrożenia systemu zarządzania ryzykiem, zgodnie z wymogami powszechnie obowiązujących przepisów prawa i decyzjami Zarządu. Funkcja wspiera Zarząd i Wyższe Kierownictwo w określaniu strategii zarządzania ryzykiem oraz w rozwoju narzędzi do identyfikacji, monitorowania, zarządzania i raportowania ryzyka. Funkcja Zarządzania Ryzykiem Towarzystwa jest nadzorowana przez Funkcję Zarządzania Ryzykiem na poziomie Regionu Grupy Generali.

Funkcja Zarządzania Ryzykiem jest zintegrowana z procesami decyzyjnymi przez uwzględnienie jej roli we wszystkich istotnych procesach Towarzystwa, w identyfikacji, pomiarze, reakcji na wystąpienie, monitorowaniu i raportowaniu ryzyka. Rola Funkcji Zarządzania Ryzykiem ustanawiana jest politykami i procedurami zarządzania ryzykiem oraz procedurami operacyjnymi.

Nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem na poszczególnych szczeblach Grupy Generali ustrukturyzowany jest w następujący sposób:

- **Departament Zarządzania Ryzykiem Grupy Generali** (poziom Centrali Grupy Generali), kierowany przez Chief Risk Officer'a Grupy Generali (GCRO), odpowiedzialnego za dostarczanie wytycznych i koordynację działań na poziomie Grupy Generali,
- **Regionalny Departament Zarządzania Ryzykiem**, kierowany przez Regionalnego Chief Risk Officer'a (RCRO), odpowiedzialnego za dostarczanie wytycznych, koordynację działań i współdziałanie z Departamentem Zarządzania Ryzykiem w regionie, za który jest odpowiedzialny. W szczególności, jego obowiązki obejmują sprawowanie nadzoru i kontroli nad funkcją zarządzania ryzykiem, stosowanie wytycznych Grupy oraz zapewnienie zarządzania ryzykiem. W przypadku Spółki regionem jest region Generali Austria, Central and Eastern Europe & Russia (Generali ACEER),
- **Biuro Zarządzania Ryzykiem** w Towarzystwie, kierowane przez Dyrektora Biura Zarządzania Ryzykiem, pełniące funkcję Chief Risk Officer'a (CRO), odpowiedzialnego za realizację działań z obszaru zarządzania ryzykiem na poziomie Towarzystwa.

GCRO nadzoruje RCRO, a RCRO nadzoruje CRO. Zasady raportowania zostały opisane w Polityce Zarządzania Ryzykiem.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, Dyrektor Biura Zarządzania Ryzykiem kierując Biurem Zarządzania Ryzykiem, które pełni w Towarzystwie Funkcję Zarządzania Ryzykiem, sprawuje wiodącą rolę i ponosi odpowiedzialność za działania w obszarze zarządzania ryzykiem Towarzystwa, w tym jest odpowiedzialny za stosowanie wytycznych Grupy Generali na poziomie Towarzystwa zapewniając, że ryzyko jest zarządzane w odpowiedni sposób. W szczególności, jest odpowiedzialny na poziomie Towarzystwa za:

- monitorowanie ryzyka zgodnie z wytycznymi, strategią i limitami ryzyka,
- wykonywanie funkcji zarządzania ryzykiem, wdrażanie polityk i wytycznych Grupy Generali dotyczących zarządzania ryzykiem,
- uczestniczenie w zarządzaniu Towarzystwem poprzez wprowadzanie perspektywy ryzyka do procesów biznesowych,
- monitorowanie ryzyka, monitorowanie przestrzegania limitów ryzyka,
- monitorowanie systemu zarządzania ryzykiem,
- identyfikację i ocenę nowych ryzyk,
- raportowanie do Rady Nadzorczej, Zarządu oraz Kierownictwa,
- eskalowanie naruszeń limitów ryzyka do Regionalnego Departamentu Zarządzania Ryzykiem i odpowiednich organów zarządzających.

System zarządzania ryzykiem obejmuje m.in. następujące obszary:

- ocena ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia i tworzenie rezerw,
- zarządzanie aktywami oraz zobowiązaniami,
- lokaty, w szczególności instrumenty pochodne i podobne instrumenty finansowe,

- zarządzanie płynnością i ryzykiem koncentracji,
- zarządzanie ryzykiem operacyjnym,
- reasekurację i inne techniki ograniczania ryzyka,
- zarządzanie kapitałem.

II.3.1.2 Procesy i procedury zarządzania ryzykiem

Proces zarządzania ryzykiem jest oparty na poniższych elementach:

- identyfikacja ryzyka,
- pomiar ryzyka,
- zarządzanie ryzykiem i kontrola ryzyka,
- monitorowanie ryzyka i raportowanie o ryzyku.

Proces identyfikacji ryzyka zaprojektowano tak, aby wszystkie istotne ryzyka na które narażona jest Grupa Generali na swoich poszczególnych poziomach, w tym na poziomie Towarzystwa, zostały prawidłowo zidentyfikowane. W tym celu wprowadzony został proces samooceny istotnych ryzyk – Main Risk Self-Assessment (MRSA). W ramach tego procesu funkcja zarządzania ryzykiem kontaktuje się ze wszystkimi właścicielami procesów biznesowych w celu:

- identyfikacji i oceny istotnych ryzyk w zakresie ich prawdopodobieństwa oraz wpływu,
- identyfikacji i przypisania do prawidłowych właścicieli działań ograniczających ryzyka.

Proces MRSA jest przeprowadzany regularnie, nie rzadziej niż raz w roku oraz każdorazowo w przypadku zmian strategii, operacji lub otoczenia, które istotnie wpływają na profil ryzyka Grupy Generali lub Towarzystwa.

Odpowiedzialność za proces MRSA została zdefiniowana następująco:

- Właściciele ryzyka, określane jako pierwsza linia obrony, są odpowiedzialni za identyfikację ryzyka dotyczącego ich obszaru działalności,
- Dyrektor Biura Zarządzania Ryzykiem jest odpowiedzialny za koordynowanie identyfikacji i oceny ryzyka przez właścicieli ryzyka w celu zapewnienia kompletności identyfikacji i oceny istotnych ryzyk,
- Dyrektor Biura Zarządzania Ryzykiem jest odpowiedzialny za przygotowanie raportu o wyniku MRSA jako części raportu z procesu ORSA.

Towarzystwo przyjęło główne kategorie ryzyka zgodnie z formułą standardową wyliczania kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR). Poza ryzykami ujętymi w formule standardowej, Towarzystwo identyfikuje dodatkowe główne kategorie ryzyka określone jako ryzyka spoza formuły standardowej.

Tabela 13. Mapa podstawowych ryzyk Towarzystwa.

Sekcja ryzyk	Rodzaj ryzyka
Ryzyka ujęte w formule standardowej	Ryzyko rynkowe
	Ryzyko stopy procentowej
	Ryzyko cen akcji
	Ryzyko spreadu kredytowego
	Ryzyko walutowe
	Ryzyko koncentracji aktywów
	Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta
	Ryzyko w ubezpieczeniach na życie
	Ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych
	Ryzyko składki i rezerw
	Ryzyko rezygnacji z umów
	Ryzyko katastroficzne

Sekcja ryzyk	Rodzaj ryzyka
	Ryzyko w ubezpieczeniach innych niż na życie
	Ryzyko składki i rezerw
	Ryzyko rezygnacji z umów
	Ryzyko katastroficzne
	Ryzyko operacyjne
	Ryzyko katastroficzne dot. ubezpieczeń upraw rolnych
Ryzyka spoza formuły standardowej	Ryzyko wystąpienia zdarzeń katastroficznych specyficznych dla portfela upraw tj. złe przezimowanie, przymrozki wiosenne, grady.
	Ryzyko płynności
	Ryzyko niezrealizowania przez Zakład lokat lub innych aktywów w celu uregulowania zobowiązań finansowych w chwili kiedy stają się one wymagalne.
	Ryzyko strategiczne
	Ryzyko niezrealizowania zakładanych wyników finansowych wskutek zmian w otoczeniu zewnętrznym i/lub podjętych decyzji wewnętrznych.
	Ryzyko reputacyjne
Ryzyko związane z negatywnym odbiorem wizerunku podmiotu przez klientów, kontrahentów, inwestorów, akcjonariuszy, nadzorców, regulatorów oraz opinię publiczną.	
Ryzyko zarażenia	
Ryzyko wynika z możliwości wpływu problemów jednego z podmiotów grupy na wypłacalność, ekonomiczną lub finansową pozycję innego podmiotu lub całej Grupy Generali.	
Ryzyko nowo powstające	
Ryzyko nowo powstające odnosi się do nowych ryzyk wynikających ze zmian w otoczeniu wewnętrznym i zewnętrznym podmiotu, które mogą zwiększyć ekspozycję na ryzyka umieszczone na mapie ryzyk lub spowodować konieczność utworzenia nowej kategorii.	

Pomiar ryzyka przeprowadzany jest w oparciu o wzajemnie uzupełniające się metody ilościowe i jakościowe. Podstawową metodą ilościową pomiaru ryzyka w Towarzystwie jest wyliczenie Kapitałowego Wymogu Wypłacalności zgodnie z formułą standardową. Dodatkowymi metodami ilościowymi są stosowane dla wybranych ryzyk analizy wrażliwości na podstawie testów stresu, metody oceny ryzyka ubezpieczeniowego, metoda zbierania informacji o stratach operacyjnych dla ryzyka operacyjnego oraz własna metoda pomiaru ryzyka płynności. Podstawowymi metodami jakościowymi stosowanymi do oceny ryzyka są samooceny ryzyka oraz analizy scenariuszowe. Częstotliwość pomiaru ryzyka jest uzależniona od jego charakteru. Całościowa ocena wszystkich istotnych ryzyk Towarzystwa przeprowadzana jest nie rzadziej niż raz w roku w ramach procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA). Ostatni proces ORSA Towarzystwo przeprowadziło w IV kwartale 2019 roku.

Zarządzanie i kontrola ryzyka determinowane są przyjętą przez Towarzystwo wewnętrzną regulacją Risk Appetite Framework (RAF). RAF określa:

- ryzyka pożądane,
- ryzyka akceptowane,
- ryzyka, których należy unikać, a ekspozycja na nie powinna być eliminowana.

Regulacja RAF precyzuje również procedury monitorowania poziomu ryzyka i eskalacji przekroczeń, definiuje limity ryzyka w odniesieniu do współczynnika wypłacalności określonego zgodnie z Formułą Standardową, zapewnia wyznaczenie przejrzystych wskazań dotyczących akceptowanego poziomu ryzyka i preferencji ryzyka na poziomie Grupy Generali i na poziomie Spółki, jak również pozwala na monitorowanie wykorzystania akceptowanego poziomu ryzyka i zapewnia wprowadzenie odpowiednich procesów zarządzania i podejmowania decyzji.

W uzupełnieniu do limitów ekspozycji na ryzyko określonych w RAF w odniesieniu do współczynnika wypłacalności, ustalone zostały mierniki ryzyka oraz limity ekspozycji na ryzyko płynności. Ryzyko płynności nie jest uwzględnione w wyliczeniu Kapitałowego Wymogu Wypłacalności według formuły standardowej.

Procesy i procedury zdefiniowane w Towarzystwie zapewniają ścisłą kontrolę i rygorystyczne zarządzanie ryzykiem. Działalność Towarzystwa jest prowadzona zgodnie z pożądanym poziomem ryzyk ustalonym w RAF oraz zgodnie z pożądanym poziomem poszczególnych ryzyk ustalonym decyzjami Zarządu lub Wyższego

Kierownictwa. W szczególności limity ryzyka ustalone zostały dla ryzyka w procesie inwestycji, ryzyka aktuarialnego oraz ryzyka płynności.

Funkcja Zarządzania Ryzykiem jest odpowiedzialna za całościowe monitorowanie i raportowanie profilu ryzyka do Zarządu, Wyższego Kierownictwa i Właściciela Ryzyka (w zakresie kompetencji danego Właściciela Ryzyka).

Sprawozdawczość opiera się na cyklicznym raportowaniu wskaźników ryzyka, trendów, działań mogących zmienić profil i wielkość ryzyka podczas posiedzeń poszczególnych komitetów. W ramach Komitetu Ryzyka monitorowane są m.in. raporty dotyczące wskaźnika wypłacalności, wskaźników ryzyka powodzi, ryzyk operacyjnych, w tym strat operacyjnych, apetytu na ryzyko oraz niektórych wskaźników BION. W ramach cyklicznego raportowania Towarzystwo monitoruje wskaźniki wykonania planu sprzedaży oraz szkodowości. Regularnemu monitoringowi podlegają także największe zgłoszenia szkód i największe postępowania sądowe w tym zakresie. W ramach Komitetu Zarządzania Ryzykiem Rynkowym oraz Aktywami i Pasywami następuje m.in. monitoring przestrzegania limitów inwestycyjnych – kontroli ryzyka pod względem koncentracji aktywów, jakości kredytowej, dopasowania duracji aktywów i pasywów. Dodatkowo zapewniona jest bezpośrednia komunikacja Dyrektora Biura Zarządzania Ryzykiem z Radą Nadzorczą i Komitetem Audytu w zakresie wniosków dotyczących ryzyka.

II.3.1.3 Powiązanie systemu zarządzania ryzykiem z innymi elementami systemu zarządzania

System zarządzania ryzykiem jest powiązany z innymi elementami systemu zarządzania Towarzystwa, w tym w szczególności z:

- systemem kontroli wewnętrznej, czyli zbiorem działań realizowanych przez organy Towarzystwa, kierownictwo oraz pozostałych pracowników Towarzystwa w celu ograniczenia ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, a tym samym zwiększenia prawdopodobieństwa realizacji wyznaczonych celów Towarzystwa, we wszystkich obszarach jego działalności – poprzez monitoring wyników kontroli wewnętrznych, ocenę ryzyka operacyjnego, MRSA,
- funkcją audytu wewnętrznego odpowiedzialną za ocenę efektywności, doskonalenie i dostarczanie informacji o funkcjonowaniu systemu kontroli wewnętrznej, w szczególności w zakresie zarządzania ryzykiem, stosowania mechanizmów kontrolnych oraz procesów zarządzania – poprzez monitoring wyników audytów wewnętrznych oraz wskazywanie obszarów, gdzie powinien nastąpić audyt ze względu na zwiększone ryzyko,
- funkcją zgodności z przepisami mającą zapewnić zgodność działania Towarzystwa z przepisami prawa – poprzez uczestnictwo Compliance Officera w posiedzeniach Komitetu Ryzyka i raportowanie bieżących i oczekiwanych zmian otoczenia prawnego,
- funkcją aktuarialną, która koordynuje w szczególności proces ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności – przez współpracę przy tworzeniu własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA) oraz poprzez uczestnictwo w posiedzeniach Komitetu Ryzyka i raportowanie bieżących wskaźników ryzyka,
- procesem zarządzania kapitałem obejmującym w szczególności ocenę potrzeb kapitałowych Towarzystwa. System zarządzania ryzykiem i działania w zakresie zarządzania kapitałem są ściśle powiązane i oddziałują na siebie. W ramach systemu zarządzania ryzykiem prowadzony monitoring obejmuje analizę wpływu podejmowanych działań na środki własne, kapitałowy wymóg wypłacalności i w konsekwencji wypłacalność Towarzystwa. Z drugiej strony, w procesie regularnych kalkulacji wymogów kapitałowych oraz przy tworzeniu planu zarządzania kapitałem Towarzystwo porównuje otrzymane wyniki ze zdefiniowanymi limitami tolerancji na ryzyko. Zgodnie z Polityką Zarządzania Ryzykiem oczekiwany wskaźnik pokrycia SCR środkami własnymi ustala się na poziomie wynoszącym co najmniej 150%.

II.3.2 Własna ocena ryzyka i wypłacalności (ORSA)

Własna ocena ryzyka i wypłacalności (ORSA) jest jednym z najważniejszych elementów systemu zarządzania w Towarzystwie. Ocena jest przeprowadzana, przeglądana oraz zatwierdzana przez Zarząd co najmniej raz do roku. Poza przewidzianym harmonogramem (ad hoc), wykonywana jest na wniosek Komitetu Ryzyka, w przypadku, gdy jest niezbędna do podjęcia decyzji mogącej w istotny sposób zmienić profil ryzyka Towarzystwa.

Punktem wyjścia do oceny są wyniki różnych procesów zarządzania ryzykiem takich jak samoocena ryzyka, kalkulacja kapitałowego wymogu wypłacalności oraz plany finansowe Towarzystwa. Horyzont czasowy przyjęty w ORSA jest spójny z horyzontem planowania finansowego i wynosi 3 lata. Proces oceny koordynowany jest przez Biuro Aktuariaty Finansowego, lecz w różnym stopniu zaangażowane są w niego wszystkie jednostki organizacyjne. Biuro Kontrolingu we współpracy z Biurem Aktuariaty Finansowego przygotowuje plany finansowe, które zatwierdza Zarząd. Biuro Zarządzania Ryzykiem przeprowadza samoocenę ryzyka, która koncentruje się głównie (lecz nie tylko) na ryzykach operacyjnych i angażuje wszystkie jednostki organizacyjne Towarzystwa. Komitet Ryzyka przegląda i aktualizuje profil ryzyka (tzw. Mapa podstawowych ryzyk Towarzystwa). Zarząd Towarzystwa, wraz z członkami Komitetu Ryzyka opracowuje scenariusze dodatkowe. Biuro Finansowo-Księgowe, Biuro Aktuariaty Finansowego i Biuro Kontrolingu dostarczają dane wejściowe do ORSA tzn. sprawozdania finansowe sporządzone dla celów statutowych oraz dla celów wypłacalności, plany finansowe, obliczenia kapitałowych wymogów wypłacalności oraz wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności. Jednym z ważniejszych produktów procesu ORSA jest prognoza przyszłych wymogów kapitałowych oraz środków własnych. Elementem oceny ORSA jest określenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności, które odzwierciedlają alternatywne podejście do wyznaczenia zapotrzebowania kapitałowego dla najważniejszych mierzalnych ryzyk przy uwzględnieniu własnego apetytu na ryzyko. Ocena ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności jest przeprowadzana dla wszystkich ryzyk wymienionych w Mapie podstawowych ryzyk Towarzystwa (Tabela 13).

Punktem wyjścia do pomiaru i oceny ryzyka, a w rezultacie do oceny ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności jest analiza i ocena istotności odchylenia z którą profil ryzyka Towarzystwa odbiega od założeń leżących u podstaw kapitałowego wymogu wypłacalności. Metody pomiaru i oceny ryzyk zaprezentowanych w Mapie podstawowych ryzyk przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Metody pomiaru ryzyk.

Sekcja ryzyk	Czy zidentyfikowano istotne odchylenie?	Metoda pomiaru
Ujęte w formule standardowej	NIE	Metody zdefiniowane w formule standardowej
	TAK	Metody zdefiniowane w formule standardowej z uwzględnieniem parametrów własnych Towarzystwa; Metody własne opracowane przez Towarzystwo
Spoza formuły standardowej	-	Metody własne opracowane przez Towarzystwo

Wyniki prognozowanych wartości ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności porównywane są z ustalonymi limitami tolerancji ryzyka. W strategii zarządzania ryzykiem zdefiniowane zostały poziomy wskaźników pokrycia SCR środkami własnymi, które Towarzystwo uznaje za twarde i miękki limit. W sytuacji, gdy wskaźnik pokrycia SCR spadnie poniżej poziomu miękkiego, twardego lub ustawowego uruchamiana jest procedura wdrożenia kapitałowego planu awaryjnego zgodnie z Polityką Zarządzania Kapitałem. Skala przyjętych działań zaradczych zależy od momentu identyfikacji tego spadku (prognoza wskaźnika czy rzeczywisty pomiar) oraz rodzaju przekroczonego poziomu (miękki, twarde, ustawowy). Co do zasady, o ile diagnoza dotyczy wartości prognozowanych, wówczas działania zaradcze mogą mieć łagodniejszy charakter niż gdy dotyczy wartości rzeczywistych. W takim przypadku działania mają charakter natychmiastowy.

Wyniki procesu ORSA podsumowane w formie raportu stanowią punkt odniesienia w procesie decyzyjnym i planistycznym Towarzystwa. Wnioski pochodzące z procesu ORSA są uwzględniane w podejmowanych decyzjach strategicznych. Towarzystwo przyjmuje zestaw metodologii, opracowanych przez Grupę Generali w celu opracowania raportu ORSA, jako zgodny z wymaganiami regulacyjnymi oraz dostarczający odzwierciedlenia profilu ryzyka Towarzystwa.

Raport ORSA został przygotowany w następujących kluczowych krokach:

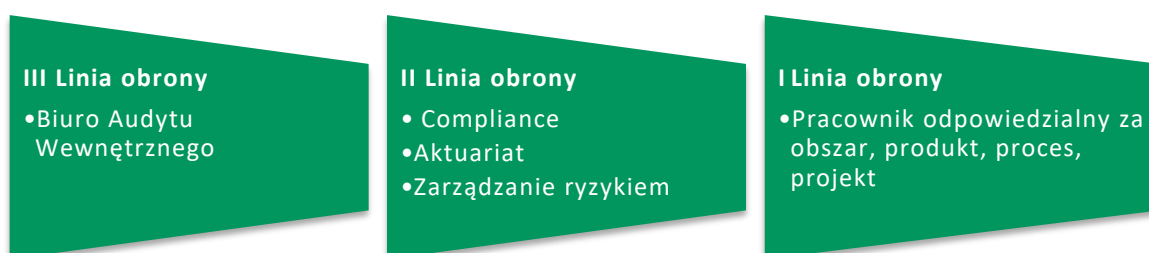
- zebranie sprawozdań finansowych i raportów ryzyka przygotowanych w trakcie roku, włączając w to wyliczoną na koniec roku pozycję wypłacalności, samoocenę ryzyka operacyjnego oraz inne wyniki oceny ryzyka,
- ocena pozycji wypłacalności i głównego profilu ryzyka,
- przeprowadzenie oceny istotności odchyleń,
- analiza adekwatności czynników ryzyka,
- przeprowadzenie oceny ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności,
- przygotowanie oceny ciągłej zgodności (wraz z analizą scenariuszy – MRSA),
- identyfikacja i ocena pozostałych ryzyk,
- przegląd adekwatności systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.

Wyniki raportu ORSA są przedkładane do zatwierdzenia przez Komitet Ryzyka, na który zapraszana jest również funkcja zapewnienia zgodności oraz funkcja audytu wewnętrznego. Dyrektor Biura Aktuariatów Finansowego podpisuje się pod raportem ORSA i zapewnia przedłożenie raportu organowi nadzoru w ciągu 14 dni od zatwierdzenia przez Zarząd.

II.4 System kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej Towarzystwa został uregulowany w dokumencie Polityka systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem. Zgodnie z zapisami dokumentu, system kontroli wewnętrznej Concordii działa w oparciu o 3 współpracujące ze sobą tzw. linie obrony:

- Funkcje operacyjne przypisane do właścicieli ryzyka (poszczególnych procesów), które stanowią pierwszą linię obrony i ponoszą ostateczną odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem występującym w ich obszarach;
- Funkcje aktuarialna, compliance i zarządzania ryzykiem, które stanowią drugą linię obrony;
- Funkcja audytu wewnętrznego stanowiąca trzecią linię obrony, której zadaniem jest weryfikacja poprawności działania I i II linii.

System kontroli wewnętrznej jest zintegrowany ze strukturą organizacyjną Towarzystwa i procesem podejmowania decyzji. Jego głównym zadaniem jest zapewnienie przestrzegania przez Towarzystwo przepisów prawa i innych regulacji zewnętrznych i wewnętrznych, skutecznego i efektywnego działania w odniesieniu do założonych celów, jak również zapewnienie dostępności i wiarygodności informacji finansowych i niefinansowych.

Na system kontroli wewnętrznej stosowany w Towarzystwie składa się m.in.:

- środowisko kontroli wewnętrznej, obejmujące wartości etyczne, rozwój kompetencji personelu, filozofię zarządzania, styl działania, sposób przypisywania ról i obowiązków, organizację Spółki oraz sposób

zarządzania nią. Kluczowym elementem środowiska kontroli jest podejście Zarządu i Rady Nadzorczej, w tym wskazówki i uwagi kierowane przez te organy,

- czynności kontrolne, czyli mechanizmy kontrolne zdefiniowane na wszystkich poziomach organizacji, obejmujące wszystkie procesy biznesowe (np. zgody, autoryzacje, weryfikacje, uzgodnienia, przeglądy efektywności operacyjnej, zabezpieczenia aktywów). Mechanizmy kontrolne powinny być współmierne do ryzyka związanego z kontrolowanymi czynnościami i procesami jak również odpowiednio udokumentowane.,
- świadomość – wszyscy pracownicy są świadomi wewnętrznych i zewnętrznych zasad, regulacji oraz innych właściwych informacji, co pozwala im właściwie wypełniać obowiązki. Mają również mieć świadomość indywidualnej roli i odpowiedzialności w systemie kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem,
- monitorowanie i raportowanie, proces którego celem jest dostarczenie Zarządowi i Radzie Nadzorczej odpowiednich informacji stanowiących podstawę w procesach decyzyjnych. Monitorowanie obejmuje regularne działania w zakresie zarządzania, nadzoru oraz kontroli pracowników w celu weryfikacji prawidłowości wypełnianych obowiązków.

W zakresie sporządzania sprawozdań finansowych proces kontroli wewnętrznej realizowany jest poprzez:

- stosowanie przyjętej polityki rachunkowości,
- stosowanie procedur ewidencji księgowej oraz kontrolę ich przestrzegania,
- przegląd sprawozdań finansowych i mechanizmów kontroli przez niezależnego audytora,
- proces weryfikacji sprawozdań przez organ zarządzający i nadzorujący.

System kontroli wewnętrznej jest ściśle powiązany z identyfikacją ryzyk występujących w działalności Towarzystwa. Na podstawie przeprowadzanych cyklicznie procesów oceny ryzyka identyfikowane są bieżące obszary podwyższonego ryzyka, monitorowana jest zmiana wartości ryzyka dla poszczególnych procesów i stosownie do wyników tej oceny podejmowane są działania dostosowujące system kontroli wewnętrznej. Dynamicznie zmieniające się środowisko operacyjne wymusza bieżącą ocenę ryzyka i wdrażanie zmian w obszarze kontroli wewnętrznej w zależności od zmieniających się potrzeb.

II.5 Funkcja audytu wewnętrznego

Funkcja Audytu Wewnętrznego w Towarzystwie pełniona jest przez Biuro Audytu Wewnętrznego zgodnie z zasadami organizacyjnymi zdefiniowanymi w Grupowej Polityce Audytu, zatwierdzonej przez Radę Dyrektorów Assicurazioni Generali (najwyższa spółka dominująca Grupy Generali), a lokalnie w Polityce Audytu Wewnętrznego zatwierdzonej przez Komitet Audytu i Zarząd Towarzystwa.

Funkcja Audytu Wewnętrznego nadzorowana jest przez Osobę Kierującą Funkcją Audytu Wewnętrznego, która jest powoływana przez Radę Nadzorczą. Funkcja Audytu Wewnętrznego jest niezależną i obiektywną funkcją utworzoną w celu badania i oceny adekwatności, skuteczności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej oraz wszystkich innych elementów systemu ładu korporacyjnego poprzez działania zapewniające i doradcze na rzecz Komitetu Audytu, Zarządu, Kierownictwa najwyższego szczebla i innych interesariuszy.

Funkcja Audytu Wewnętrznego wspiera Komitet Audytu i Zarząd w określaniu strategii i wytycznych dotyczących kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem, zapewniając, iż są one odpowiednie i adekwatne, i dostarcza Komitetowi Audytu i Zarządowi analizy, ocenę, zalecenia i informacje dotyczące ocenianych działań.

Zgodnie z Polityką Audytu Grupy Generali, pomiędzy kierującym Audytem Grupowym w Assicurazioni Generali, kierującym Regionalną Jednostką Audytu Grupowego, oraz Osobą Kierującą Funkcją Audytu Wewnętrznego w Concordia Polska ustanowiony jest model bezpośredniego raportowania (typu Solid Line). W oparciu o ten model, Osoba Kierująca Funkcją Audytu Wewnętrznego raportuje do Komitetu Audytu oraz Zarządu Towarzystwa, a ostatecznie do kierującego Audytem Grupowym, za pośrednictwem kierującego Regionalną Jednostką Audytu Grupowego.

Zapewnia to autonomię działania i niezależność od zarządzania operacyjnego, jak również efektywny przepływ informacji. Dotyczy to stosowanej metodyki, przyjętej struktury organizacyjnej (rekrutacja, powoływanie, odwoływanie, wynagrodzenie, wielkość zatrudnienia oraz budżetowanie w uzgodnieniu z Komitetem Audytu i Zarządem), zasad raportowania, a także proponowanych działań audytowych, które mają zostać uwzględnione w planie audytu wewnętrznego, które należy przedłożyć do Komitetu Audytu i Zarządu w celu zatwierdzenia. Bezpośrednie raportowanie obejmuje też ustalanie celów, oraz roczną ich ocenę, które należy przedłożyć do Komitetu Audytu w celu zatwierdzenia.

Biuro Audytu Wewnętrznego dysponuje odpowiednim budżetem i zasobami, a zespół posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do realizacji swojej roli i misji.

Funkcja Audytu Wewnętrznego ma pełny, nieograniczony i bezzwłoczny dostęp do wszelkiej dokumentacji organizacji, majątku rzeczowego i całego personelu, odpowiedniego do wykonywania wszelkich zadań, przy zachowaniu ścisłej poufności oraz zapewnieniu ochrony dokumentacji i informacji. Osoba Kierująca Funkcją Audytu Wewnętrznego ma nieograniczony dostęp do Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej.

Funkcja Audytu Wewnętrznego działa zgodnie z obowiązkowymi wytycznymi Instytutu Auditorów Wewnętrznych, w tym Podstawowymi Zasadami Praktyki Zawodowej Audytu Wewnętrznego, Definicją Audytu Wewnętrznego, Kodeksem Etyki oraz Międzynarodowymi Standardami Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego.

Osoba Kierująca Funkcją Audytu Wewnętrznego nie ponosi odpowiedzialności za żadną inną funkcję operacyjną i powinien posiadać otwarte, konstruktywne i oparte na współpracy stosunki z organami nadzoru, które wspierają wymianę informacji, istotnych dla wykonywania ich obowiązków.

Pracownicy Biura Audytu Wewnętrznego spełniają wymogi „fit and proper” określone w Polityce Fit&Proper oraz unikają, w możliwie najszerszym zakresie działań, które mogłyby powodować konflikty interesów lub być postrzegane jako takie. Audytorzy wewnętrzni zachowują się zawsze w nienaganny sposób, a informacje, z którymi się zapoznają podczas wykonywania swoich zadań są zawsze traktowane jako ściśle poufne.

Działalność Funkcji Audytu Wewnętrznego pozostaje wolna od zakłóceń ze strony jakiegokolwiek jednostki organizacyjnej, uwzględniając zagadnienia wyboru zadania audytowego, zakresu, procedur, częstotliwości, czasu lub treści raportu, w celu zapewnienia niezbędnej niezależnej i obiektywnej postawy.

Audytorzy wewnętrzni nie mają bezpośredniej odpowiedzialności ani nadzoru nad którąkolwiek z audytowanych działalności. W związku z tym nie uczestniczą w operacyjnej działalności organizacji ani w opracowywaniu, wprowadzaniu lub wdrażaniu środków organizacyjnych lub kontroli wewnętrznej. Jednakże konieczność bezstronności nie wyklucza możliwości zwrócenia się do jednostki audytu wewnętrznego o wydanie opinii w konkretnych sprawach związanych z zasadami kontroli wewnętrznej, których należy przestrzegać.

Co najmniej raz w roku Osoba Kierująca Funkcją Audytu Wewnętrznego przedstawia Komitetowi Audytu Towarzystwa propozycję planu audytu wewnętrznego, zanim zostanie on złożony do zatwierdzenia przez Zarząd Towarzystwa po uzyskaniu pozytywnej opinii Komitetu Audytu.

Plan audytu wewnętrznego opracowywany jest w oparciu o metodykę bazującą na analizie ryzyka, przy uwzględnieniu wszystkich działań, wszystkich elementów ładu korporacyjnego, oczekiwanego rozwoju działalności i innowacji, strategii organizacji, kluczowych celów biznesowych a także wkładu kierownictwa najwyższego szczebla i Komitetu Audytu. Planowanie uwzględnia wszelkie nieprawidłowości wykryte podczas już przeprowadzonych audytów oraz wszelkie zidentyfikowane nowe ryzyka.

W planie audytu przedłożonym przez Osobę Kierującą Funkcją Audytu Wewnętrznego do zatwierdzenia przez Komitet Audytu uwzględnione są zadania audytowe, kryteria na podstawie których zostały wybrane, ich harmonogram, wymagania budżetowe i zasobów ludzkich na kolejny rok kalendarzowy oraz wszelkie inne istotne informacje. Osoba Kierująca Funkcją Audytu Wewnętrznego informuje Komitet Audytu i Zarząd o wpływie ograniczeń zasobów i istotnych zmianach mających wpływ na realizację Planu w ciągu roku. Komitet Audytu oraz Zarząd omawiają i zatwierdzają plan wraz z budżetem i zasobami ludzkimi niezbędnymi do jego realizacji.

Plan ten jest poddawany regularnemu przeglądowi, co najmniej raz w roku, i dostosowywany w odpowiedzi na zmiany w organizacji, poziomie ryzyka, operacjach, programach, systemach, kontrolach i obserwacjach audytowych. Stosownie do potrzeb organizacji, Funkcja Audytu Wewnętrznego może przeprowadzać audyty, które nie są objęte Planem Audytu. Tego typu dodatkowe audyty i ich wyniki są raportowane do Komitetu Audytu i Zarządu przy najbliższej możliwej okazji.

Wszystkie działania audytowe prowadzone są zgodnie ze spójną i jednolitą na poziomie Grupy metodyką. Zakres audytu obejmuje, ale nie ogranicza się do badania i oceny adekwatności i skuteczności zarządzania organizacją, zarządzania ryzykiem i procesami kontroli wewnętrznej w odniesieniu do określonych celów i zadań organizacji.

Po zakończeniu każdego badania przygotowany jest i przedstawiany audytowanym pisemny raport z audytu. Raport ten wskazuje na istotność zidentyfikowanych kwestii, obejmuje co najmniej wszelkie kwestie dotyczące skuteczności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej, jak również poważne braki w zakresie zgodności z wewnętrznymi politykami, procedurami, procesami i celami organizacji. Obejmuje propozycję działań naprawczych podjętych lub do podjęcia w odniesieniu do zidentyfikowanych kwestii oraz proponowane terminy ich wdrożenia.

Chociaż odpowiedzialność za rozwiązywanie wskazanych kwestii spoczywa na kierownictwie Towarzystwa, Funkcja Audytu Wewnętrznego jest odpowiedzialna w odniesieniu do podniesionych kwestii za proces monitorowania realizacji odpowiadających im działań naprawczych.

W oparciu o swoją działalność i zgodnie z metodyką grupy Funkcja Audytu Wewnętrznego jest odpowiedzialna za zgłaszanie znaczących ryzyk i kwestii dotyczących systemu kontroli do Komitetu Audytu i Zarządu w tym ryzyka oszustwa, kwestii związanych z ładem korporacyjnym i innych spraw potrzebnych lub wymaganych przez Komitet Audytu i Zarząd.

Osoba Kierująca Funkcją Audytu Wewnętrznego, co najmniej dwa razy do roku, przekazuje Komitetowi Audytu sprawozdanie z działalności, z uwzględnieniem wykonanych działań, ich wyników, zidentyfikowanych kwestii, planów działań naprawczych, dotyczących ich rozwiązania, ich statusu i terminu wdrożenia. Obejmuje również wyniki procesu monitorowania realizacji planów działań naprawczych ze wskazaniem osób i/lub funkcji odpowiedzialnych za ich realizację, terminów i skuteczności działań wdrożonych w celu usunięcia pierwotnie stwierdzonych kwestii. Zarząd określa, jakie działania należy podjąć w odniesieniu do każdej kwestii, a także zapewnia ich wykonanie. W przypadku jakiegokolwiek szczególnie poważnej sytuacji powstałej między normalnym cyklem sprawozdawczym, Osoba Kierująca Funkcją Audytu Wewnętrznego niezwłocznie informuje Komitet Audytu, Zarząd, kierującego Regionalną Jednostką Audytu Grupowego oraz kierującego Audytem Grupowym w Assicurazioni Generali.

Funkcja Audytu Wewnętrznego współpracuje z innymi kluczowymi funkcjami i audytorami zewnętrznymi w celu stałego zwiększania wydajności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Audyt Wewnętrzny prowadzi program zapewnienia i doskonalenia jakości, obejmujący wszystkie aspekty audytu. Program obejmuje ocenę zgodności działalności z Metodyką Audytu Grupowego, Definicją Audytu Wewnętrznego i Standardami, a także ocenę, czy audytorzy wewnętrzni stosują Kodeks Etyki. Program ocenia również skuteczność i efektywność działań audytowych oraz identyfikuje możliwości poprawy.

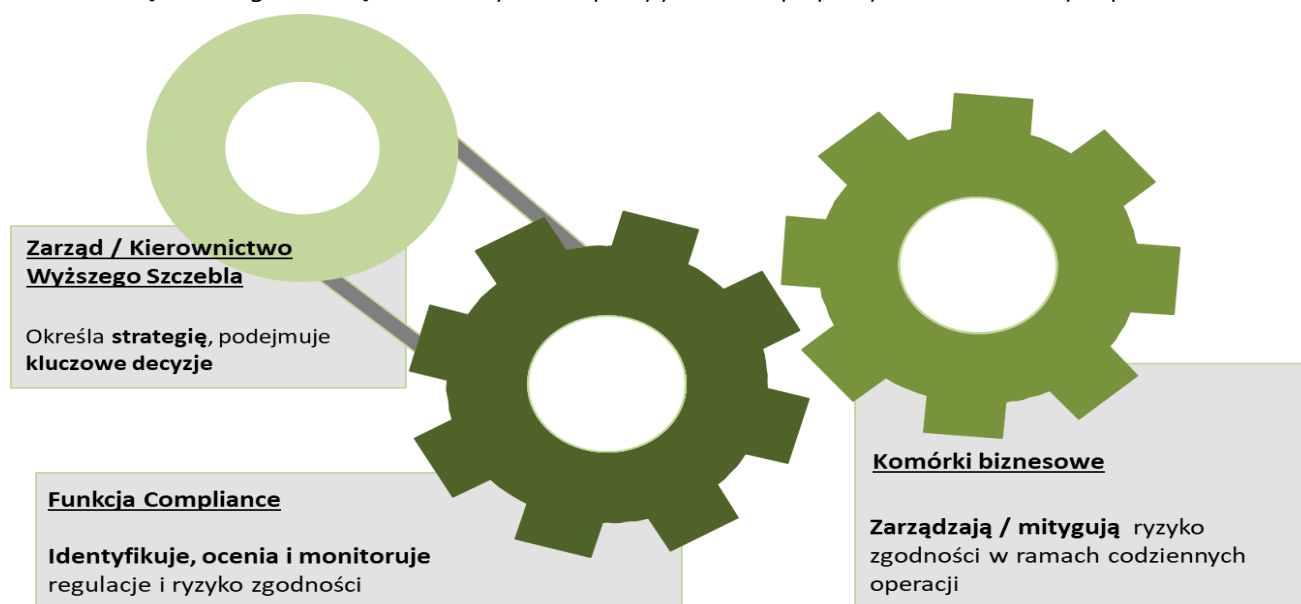
Funkcja zgodności z przepisami (compliance)

Realizacja Funkcji Compliance w zakładzie ubezpieczeń normowana jest aktem wewnętrznym – Polityką compliance. Funkcja Compliance jest niezależną funkcją, której zadaniem jest identyfikacja, ocena, monitoring oraz analiza ryzyka braku zgodności z obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami, a także doradzanie Zarządowi w celu zarządzania tym ryzykiem.

Głównym celem Funkcji Compliance jest zapobieganie narażaniu Towarzystwa na występowanie ryzyka braku zgodności, tj. sankcji prawnych, strat finansowych oraz utraty reputacji, wynikających z braku przestrzegania obowiązujących przepisów prawa, standardów dobrych praktyk, regulacji czy zasad wewnętrznych.

Proces zarządzania zgodnością w Towarzystwie oparty jest na współpracy trzech kluczowych partnerów:

Zarząd i Rada Nadzorcza Spółki ponoszą bezpośrednią odpowiedzialność za zdefiniowanie i wdrożenie procesu zapewnienia zgodności. Do ich zadań w tym zakresie należą m.in.: zapewnienie odpowiedniej kultury zgodności na wszystkich szczeblach organizacji, zatwierdzanie Polityki Zgodności, powołanie Dyrektora Biura Compliance, zatwierdzanie rocznych planów compliance oraz zasobów i budżetu Biura Compliance, zapewnienie włączenia procesu zapewnienia zgodności do zakresów obowiązków kierujących komórkami organizacyjnymi.

Dyrektorzy poszczególnych Biur odpowiedzialni są za wdrożenie procesu zarządzania zgodnością w ramach zarządzanych przez siebie obszarów, zgodnie z wytycznymi Zarządu i Rady Nadzorczej.

Podstawą procesu zarządzania zgodnością jest Funkcja Compliance, która wraz z Funkcją Zarządzania Ryzykiem oraz Aktuarialną, stanowi drugą linię obrony systemu kontroli wewnętrznej Towarzystwa. Funkcja Compliance działa w oparciu o ocenę ryzyka, stąd jej działalność skupia się na głównych procesach realizowanych przez Towarzystwo. Wśród procesów biznesowych znajdujących się w obszarze zainteresowania funkcji zgodności priorytet mają ryzyka powiązane z klientem, w tym poprawność i transparentność dokumentacji przeznaczanej dla klientów, poprawność realizacji umów z klientami, w tym obsługa szkód.

Biuro Compliance raportuje bezpośrednio do Prezesa Zarządu Towarzystwa oraz do Rady Nadzorczej. Dyrektor Biura Compliance ma swobodny dostęp do Członków Rady Nadzorczej oraz Zarządu Towarzystwa. Dodatkowo bierze udział w posiedzeniach Zarządów oraz Rad Nadzorczych, na których omawiane są kwestie dotyczące zgodności z przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi.

II.6 Funkcja aktuarialna

Funkcja aktuarialna należy do jednej z kluczowych funkcji Towarzystwa. Działa niezależnie, a do jej zadań zaliczają się:

- koordynacja procesu ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- porównywanie najlepszego oszacowania w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń,
- ocena czy dane wykorzystywane do obliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są wystarczające oraz czy są odpowiedniej jakości,
- określanie sposobu liczenia i wyznaczania wysokości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych zapewniając adekwatność metodologii i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,

- cyklicznie, co najmniej raz w roku, ocena przyjętych metod wyceny poszczególnych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- cyklicznie, co najmniej raz w roku, przeprowadzenie badania adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- gromadzenie dokumentacji dotyczącej walidacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- nadzorowanie ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności w przypadkach stosowania przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego,
- wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia,
- wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji w kontekście ich wpływu na wysokość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- wnoszenie wkładu we wdrażanie efektywnego systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie:
  - modelowania ryzyka leżącego u podstaw obliczeń kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego,
  - własnej oceny ryzyka i wypłacalności;
- ustala wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości.

Funkcja aktuarialna unormowana została aktem wewnętrznym – Regulaminem Biura Aktuariatu Finansowego. W przyjętym przez Towarzystwo modelu funkcjonowania, realizacja zadań funkcji aktuarialnej powierzona została wszystkim pracownikom Biura Aktuariatu Finansowego, a osobą nadzorującą funkcję aktuarialną jest Główny Aktuariusz, Dyrektor Biura Aktuariatu Finansowego.

Wewnętrznie w ramach funkcji aktuarialnej wyodrębnia się dwa obszary: jednostka dokonująca naliczeń wartości rezerw oraz jednostka sprawdzająca poprawność procesu naliczeń oraz jego wyników.

Aktuariusz nadzorujący funkcję aktuarialną czuwa nad zapewnieniem niezależności tych obszarów, w celu zapewnienia skuteczności ich działań.

W ramach wykonywanych zadań, funkcja aktuarialna korzysta z danych, raportów i analiz przygotowywanych przez inne jednostki organizacyjne, w tym m.in.

- Biuro Likwidacji Szkód,
- Biuro Aktuariatu Produktowego,
- Biuro Kontrolingu,
- Biura produktowe,
- Biuro Reasekuracji,
- Biuro Zarządzania Ryzykiem.

Funkcja aktuarialna sporządza po zakończeniu każdego roku raport skierowany do Zarządu zawierający opis zadań wykonywanych przez funkcję oraz ich wyniki, w szczególności dotyczących procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

II.7 Outsourcing

W 2019 roku Towarzystwo nie korzystało z outsourcingu funkcji kluczowych systemu zarządzania.

W Towarzystwie funkcjonuje Regulamin Outsourcingu będący załącznikiem do Zasad Ładu Korporacyjnego. Regulamin ten określa możliwość zlecenia outsourcingu czynności ubezpieczeniowych i funkcji w ramach systemu zarządzania. Zawiera zakres czynności ubezpieczeniowych możliwych do zlecenia na zewnątrz, kryteria wyboru zleceniobiorców, a także zasady zarządzania ryzykiem związanym z outsourcingiem.

Każdorazowy wybór usługodawcy, któremu w ramach outsourcingu Towarzystwo powierza funkcję lub czynność poprzedzony jest przez przeprowadzenie szczegółowej analizy mającej na celu zapewnienie, aby potencjalny usługodawca posiadał umiejętności i możliwości oraz ewentualne zezwolenia wymagane na podstawie przepisów prawa, pozwalające mu wykonywać w odpowiedni sposób zlecane funkcje lub

czynności, uwzględniając przy tym cele i potrzeby Towarzystwa, a także potwierdzenie, iż przepisy dot. bezpieczeństwa i poufności informacji, którym podlega usługodawca, z perspektywy Towarzystwa zapewniają wystarczający poziom zabezpieczenia realizacji usług.

Wszystkie jednostki organizacyjne Towarzystwa mają obowiązek monitorowania kwestii związanych z zarządzaniem ryzykiem w ramach powierzenia realizacji funkcji lub czynności, o których mowa w niniejszym regulaminie – zarówno na etapie dokonywania outsourcingu, jak i w trakcie jego funkcjonowania. Towarzystwo analizuje ryzyko związane z upadłością usługodawcy zewnętrznego lub jego nagłym wycofaniem się ze współpracy oraz posiada, tam, gdzie jest to zasadne, skuteczne plany awaryjne związane z wystąpieniem takich sytuacji.

W Towarzystwie outsourcing czynności ważnych dokonywany jest dla:

- lokowania środków Towarzystwa,
- w ramach procesów obsługi likwidacji szkód,
- w ramach usługi assistance.

Towarzystwo zleca także czynności innym podmiotom głównie w zakresie:

- utrzymania i rozwoju kluczowych systemów informatycznych,
- czynności techniczno-organizacyjnych służących obsłudze umów, których stroną jest Towarzystwo.

Wykonywane czynności uznawane za ważne podlegają obowiązkowi zgłoszenia do organu nadzoru w okresie co najmniej 30 dni przed wdrożeniem lub zmianą.

Wszystkie podmioty, którym zlecono outsourcing podlegają jurysdykcji polskiego prawa.

Ponadto, w ramach regulacji określone zostały szczegółowe kryteria wyboru zleceniobiorców usług stanowiących przedmiot outsourcingu z weryfikacją zagrożeń obejmujących konflikty interesów.

II.8 Wszelkie inne informacje

Towarzystwu nie są znane inne istotne informacje dotyczące jego systemu zarządzania, które mogą wpłynąć na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tego dokumentu, w tym organu nadzoru.

Rozdział III

Profil ryzyka

Towarzystwo definiuje ryzyko jako wymierny poziom zagrożenia związane z wystąpieniem jakiegokolwiek zdarzenia, działania lub braku działania, które może zniszczyć mienie Towarzystwa lub jego reputację albo wpłynąć na zdolność zakładu do realizacji celów jego działalności.

Identyfikację ryzyka oraz określanie profilu ryzyka Concordia Polska postrzega jako jedno z głównych celów zarządzania ryzykiem. Ryzyka, na jakie Towarzystwo jest narażone w ramach prowadzonej działalności poddawane są przeglądowi co najmniej raz w roku. Wykorzystuje się w tym celu ryzyka zdefiniowane w ramach formuły standardowej oraz ryzyka zidentyfikowane w procesie samooceny ryzyka.

Opis istotnych ryzyk, na jakie narażony jest zakład, w tym wszelkie istotne zmiany jakie zaszły w okresie sprawozdawczym

Concordia Polska identyfikuje następujące kategorie ryzyka:

Ryzyka ujęte w formule standardowej	Ryzyka nieujęte w formule standardowej
Ryzyko rynkowe Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta Ryzyko operacyjne	Ryzyko katastroficzne upraw rolnych Ryzyko płynności Ryzyko reputacyjne Ryzyko strategiczne Ryzyko zarażenia Ryzyko nowo powstające

W okresie sprawozdawczym zdefiniowano nowe ryzyka, na które narażone jest Towarzystwo, m.in. ryzyko zarażenia oraz ryzyko nowo powstające.

Środki zastosowane w celu oceny ryzyk

Dla ryzyk objętych formułą standardową podstawową metodą oceny ryzyka jest wyliczenie wartości wymogu kapitałowego zgodnie z formułą standardową. Ryzyka spoza formuły standardowej oceniane są przy pomocy metod własnych opracowanych przez Towarzystwo. Najważniejsze z nich, ryzyko katastroficzne upraw rolnych, w ramach kalkulacji ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności, oceniane jest ilościowo i dywersyfikowane w ramach ryzyka katastrof naturalnych. Pozostałe ryzyka spoza formuły standardowej podlegają ocenie jakościowej.

W 2019 roku nie zaszły żadne istotne zmiany w zakresie środków stosowanych w celu oceny definiowanych wcześniej ryzyk w Towarzystwie, natomiast opracowano odpowiednie sposoby oceny w stosunku do nowo rozpoznanych ryzyk.

Ryzyka spoza formuły standardowej

Ryzyka spoza formuły standardowej zostały opisane w sekcji III.6.

Ryzyka ujęte w formule standardowej

Najistotniejszym ryzykiem Towarzystwa z punktu widzenia formuły standardowej jest ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż na życie, które stanowi 70,5% podstawowego kapitałowego wymogu wypłacalności przed dywersyfikacją. Szczegółowy opis tego ryzyka znajduje się w sekcji III.1.

Do istotnych ryzyk należy zaliczyć także ryzyko rynkowe oraz ryzyko niewykonania przez kontrahenta, które łącznie odpowiadają za 24,4% podstawowego kapitałowego wymogu wypłacalności przed dywersyfikacją. Ryzyka te zostały szczegółowo opisane odpowiednio w sekcjach III.2 i III.3.

Efekt dywersyfikacji pomiędzy kategoriami ryzyka umniejsza podstawowy wymóg kapitałowy przed dywersyfikacją o 19,2%.

Tabela 15. Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności przed i po dywersyfikacji na dzień 31 grudnia 2019 r. (dane w tys. zł)

Moduł ryzyka	31.12.2019	Udział
Ryzyko rynkowe	17 274	19,7%
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	4 152	4,7%
Ryzyko w ubezpieczeniach na życie	200	0,2%
Ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych	4 330	4,9%
Ryzyko w ubezpieczeniach innych niż na życie	61 954	70,5%
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności (BSCR) przed dywersyfikacją	87 910	100,0%
Efekt dywersyfikacji	-16 847	-19,2%
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności (BSCR) po dywersyfikacji	71 063	80,8%

Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności stanowi 98,0% kapitałowego wymogu wypłacalności. Za 17,5% odpowiada ryzyko operacyjne, które zostało opisane w sekcji III.5. Korekta z tytułu zdolności podatków odroczonej do pokrywania strat pomniejsza kapitałowy wymóg wypłacalności o 15,5%.

Tabela 16. Kapitałowy wymóg wypłacalności na dzień 31 grudnia 2019 r. (dane w tys. zł)

Moduł ryzyka	31.12.2019	Udział
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności (BSCR) po dywersyfikacji	71 063	98,0%
Ryzyko operacyjne	12 681	17,5%
Korekta z tytułu zdolności podatków odroczonej do pokrywania strat	-11 209	-15,5%
SCR – kapitałowy wymóg wypłacalności	72 534	100,0%

Analiza wrażliwości na ryzyko

W ramach własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA) Towarzystwo przeprowadza testy warunków skrajnych, pozwalające określić wrażliwość w odniesieniu do istotnych ryzyk, na jakie narażone jest Towarzystwo. Najistotniejszym ryzykiem w profilu Towarzystwa ujętym w formule standardowej jest ryzyko aktuarialne, a w nim podmoduły ryzyko składki i rezerw oraz ryzyko katastroficzne. Wśród ryzyk spoza formuły standardowej najważniejsze jest ryzyko katastroficzne upraw rolnych.

W doborze scenariuszy nadano szczególną wagę portfelowi ubezpieczeń upraw rolnych ze względu na jego szczególne znaczenie w działalności Zakładu. Portfel ten stanowi 45% całego portfela ubezpieczeń Towarzystwa (mierząc składką zarobioną brutto w 2019 roku), a z uwagi na charakter ubezpieczanych ryzyk (ryzyka zależne od pogody), szkodowość na tym portfelu może ulegać z roku na rok dużym wahaniom.

Rozważane scenariusze zostały wymienione w poniższej tabeli poprzez wskazanie zmian w odniesieniu do scenariusza bazowego (tj. prognozy opartej na planach finansowych przeznaczonych do realizacji).

Tabela 17. Scenariusze testowe przeprowadzone w ramach ORSA w 2019 r. (dane w tys. zł)

Scenariusz	Zmiany w stosunku do scenariusza bazowego	Zaadresowane ryzyka
1	Brak dynamiki przypisu w 2020 roku	ryzyko składki i rezerw; ryzyko operacyjne
2	Dynamika sprzedaży 200% w 2020 roku dla ubezpieczeń upraw rolnych i agrocasco	ryzyko składki i rezerw
3	Dynamika sprzedaży 50% w 2020 roku dla ubezpieczeń upraw rolnych i agrocasco	ryzyko składki i rezerw; ryzyko operacyjne
4	Realizacja w 2020 roku katastrofy w złym prezimowaniu	ryzyko katastroficzne upraw
5	Realizacja w 2020 roku katastrofy w złym	ryzyko katastroficzne upraw,

Scenariusz	Zmiany w stosunku do scenariusza bazowego	Zaadresowane ryzyka
	przezimowaniu (uprawy) oraz upadek reasekuratora z największym udziałem w katastrofie	ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta
6	Realizacja w 2020 katastrofy w złym przezimowaniu, przymrozkach oraz gradach	ryzyko katastroficzne upraw
7	Realizacja szkodowości upraw z 2019 roku w 2020 roku	-
8	Realizacja w 2020 katastrofy w ubezpieczeniach agrocasco	ryzyko składki i rezerw
14	Realizacja w 2020 katastrofy w złym przezimowaniu oraz powtórka szkodowości z 2015 roku w agrocasco	ryzyko katastroficzne upraw; ryzyko składki i rezerw
9	Upadek banku spółdzielczego w 2020 roku, w którym Towarzystwo utrzymywało swoje depozyty oraz upadek spółki, której Zakład posiadał akcje	ryzyko koncentracji aktywów ryzyko cen akcji
10	Realizacja dużej szkody w linii biznesowej Korporacyjne oraz upadek reasekuratora z największym udziałem w tej szkodzie	ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta
11	Upadek strategicznego reasekuratora oraz upadek grupy do której należał	ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta
16	Łączny scenariusz dla wybranych rodzajów ryzyka rynkowego	ryzyko cen akcji, ryzyko spreadu kredytowego, ryzyko stopy procentowej
12	Odwrotny test warunków skrajnych	ryzyko katastroficzne upraw, ryzyko składki i rezerw, ryzyko operacyjne, ryzyko katastrof spowodowanych przez człowieka
13	Odwrotny test warunków skrajnych 2	ryzyko katastroficzne upraw, ryzyko składki i rezerw, ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta
15	Odwrotny test warunków skrajnych 3	ryzyko katastroficzne upraw, ryzyko składki i rezerw, ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta

Do przeprowadzenia testów Towarzystwo wykorzystało formułę standardową oraz oszacowania własne w przypadku scenariuszy dotyczących katastrofy na portfelu upraw rolnych. Przyszłe działania zarządu zostały odzwierciedlone poprzez parametry przyjęte w planach finansowych.

Wyniki poszczególnych testów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 18. Wskaźniki pokrycia SCR dla scenariusza bazowego oraz dla scenariuszy dodatkowych uzyskane w ramach ORSA w 2019 r.

Scenariusz	2020	2021	2022
0 - Scenariusz bazowy	251%	269%	289%
1 - Brak dynamiki przypisu w 2020 roku	255%	272%	290%
2 - Dynamika sprzedaży 200% w 2020 roku dla ubezpieczeń upraw rolnych i agrocasco	242%	279%	340%
3 - Dynamika sprzedaży 50% w 2020 roku dla ubezpieczeń upraw rolnych i agrocasco	253%	252%	261%
4 - Realizacja w 2020 roku katastrofy w złym przezimowaniu	228%	247%	268%
5 - Realizacja w 2020 roku katastrofy w złym przezimowaniu (uprawy) oraz upadek reasekuratora z największym udziałem w katastrofie	219%	239%	260%
6 - Realizacja w 2020 roku katastrofy w złym przezimowaniu, przymrozkach oraz gradach	227%	244%	265%
7 - Realizacja szkodowości upraw z 2019 roku w 2020 roku	259%	276%	296%
8 - Realizacja w 2020 roku katastrofy w ubezpieczeniach agrocasco	236%	254%	274%

Scenariusz	2020	2021	2022
14 - Realizacja w 2020 katastrofy w złym przezimowaniu oraz powtórka szkodowości z 2015 roku w agrocasco	212%	231%	252%
9 - Upadek banku spółdzielczego w 2020 roku, w którym Towarzystwo utrzymywało swoje depozyty oraz upadek spółki, której Zakład posiadał akcje	243%	262%	282%
10 - Realizacja dużej szkody w linii biznesowej Korporacyjne oraz upadek reasekuratora z największym udziałem w tej szkodzie	220%	239%	261%
11 - Upadek strategicznego reasekuratora oraz upadek grupy do której należał	233%	250%	271%
16 - Łączny scenariusz dla wybranych rodzajów ryzyka rynkowego	237%	261%	281%
12 - Odwrotny test warunków skrajnych	131%	153%	180%
13 - Odwrotny test warunków skrajnych 2	202%	260%	338%
15 - Odwrotny test warunków skrajnych 3	128%	209%	287%

Wnioski z porównania wskaźników pokrycia SCR dla scenariusza bazowego oraz dla scenariuszy dodatkowych (za wyjątkiem odwrotnych testów warunków skrajnych):

- żaden z przeprowadzonych scenariuszy nie skutkuje w rozważanym horyzoncie czasowym spadkiem wskaźnika pokrycia SCR poniżej przyjętego miękkiego limitu 150%,
- niezależnie od tego, który z rozważanych scenariuszy się zrealizuje Zakład przewiduje bezpieczny, wynoszący co najmniej 210% wskaźnik pokrycia SCR w całym horyzoncie prognozy,
- o skutecznym oddziaływaniu programu reasekuracji świadczy utrzymanie wskaźnika pokrycia SCR na bezpiecznym poziomie powyżej 200% w scenariuszach zakładających realizację ryzyk katastroficznych na portfelu upraw rolnych (scenariusze 4-6 i 14),
- scenariusze zakładające realizację podwyższonej szkodowości na portfelu upraw rolnych skutkują spadkiem wskaźnika pokrycia SCR, zaś scenariusze zakładające jej spadek – wzrostem. Wyniki te potwierdzają istotny wpływ tego portfela na sytuację kapitałową Zakładu.

Powyższe wnioski zgodne są z przewidywaniami Towarzystwa, że realizacja różnych scenariuszy dotyczących portfela ubezpieczeń upraw rolnych będzie skutkować istotnymi wahaniami wskaźnika pokrycia SCR. W odpowiedzi na to zagrożenie, formułując strategię Zakład dąży do większej dywersyfikacji portfela w celu ograniczenia wpływu potencjalnych wahań portfela upraw rolnych na kondycję finansową Zakładu.

Dodatkowo, w poniższych częściach znajduje się informacja o wynikach pozostałych analiz wrażliwości oraz testów warunków skrajnych przeprowadzonych w stosunku do istotnych, mierzalnych ryzyk i zdarzeń.

III.1 Ryzyko aktuarialne

Ryzyko aktuarialne definiowane jest jako ryzyko poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań ubezpieczeniowych w związku z przyjęciem niewłaściwych założeń dotyczących wyceny składki i tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Środki zastosowane w celu oceny ryzyk

Towarzystwo w celu ilościowego pomiaru ryzyka aktuarialnego wylicza kapitałowy wymóg wypłacalności stosując formułę standardową. Powyższa metoda koncentruje się na ocenie ryzyka w perspektywie jednego roku przy kalibracji wynikającej z zastosowania wartości narażonej na ryzyko na poziomie ufności równym 99,5%. Dodatkowo w celu oceny ryzyka Towarzystwo monitoruje rozwój rezerw techniczno-ubezpieczeniowych zarówno dla celów rachunkowości, jak i dla celów wypłacalności, a także monitoruje wszelkie zmiany struktury portfela, zmiany taryfowe czy zmiany w otoczeniu prawnym mogące mieć wpływ na rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe. Ponadto, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów

wypłacalności podlegają procesowi walidacji w zakresie wysokości oraz zgodności z dyrektywą Wypłacalność II.

Ryzyko aktuarialne obejmuje moduły oraz podmoduły przedstawione w poniższej tabeli.

Moduł ryzyka	Podmoduł ryzyka
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż na życie	ryzyko składki i rezerw ryzyko katastroficzne ryzyko rezygnacji z umów
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie	ryzyko długowieczności ryzyko wydatków ryzyko rewizji wysokości rent
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych (o charakterze ubezpieczeń innych niż na życie)	ryzyko składki i rezerw ryzyko katastroficzne ryzyko rezygnacji z umów

Modułem ryzyka aktuarialnego o największym znaczeniu jest moduł dotyczący ubezpieczeń innych niż na życie. Z tego względu, poświęcono temu obszarowi najwięcej miejsca w niniejszej sekcji.

Tabela 19. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego (przed dywersyfikacją między modułami ryzyka) (w tys. zł)

Moduł ryzyka	31.12.2019	Udział w BSCR przed dywersyfikacją
Ryzyko w ubezpieczeniach na życie	200	0,2%
Ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych	4 330	4,9%
Ryzyko w ubezpieczeniach innych niż na życie	61 954	70,5%

Istotne koncentracje ryzyka

Concordia Polska identyfikuje koncentrację geograficzną, gdyż jego działalność ma miejsce jedynie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Jest ona istotna w szczególności z punktu widzenia portfela ubezpieczeń upraw. Towarzystwo zarządza ryzykiem koncentracji ryzyka przyjmując limity sprzedażowe w zakresie danego sezonu uprawowego (jesień, wiosna), a następnie wyznaczając odpowiednio limity w podziale na poszczególne województwa.

Techniki ograniczania ryzyka i monitorowanie ich skuteczności

Towarzystwo zarządza ryzykiem aktuarialnym nie tylko poprzez określenie limitu tolerancji na to ryzyko oraz jego monitorowanie, plany sprzedażowe i decyzje biznesowe, ale także analizę adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Zarządzanie ryzykiem aktuarialnym polega również na jego ograniczaniu. Stosowane techniki ograniczania ryzyka aktuarialnego w stosunku do najważniejszych podmodułów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20. Techniki ograniczania ryzyka dla ryzyka aktuarialnego

Ryzyko	Stosowana technika ograniczania ryzyka
Ryzyko składki	Reasekuracja bierna, koasekuracja, odpowiednie procesy taryfikacji i przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia, odpowiednio zdefiniowane zakresy odpowiedzialności oraz wyłączeń w ogólnych warunkach ubezpieczenia.
Ryzyko rezerw	Reasekuracja bierna, koasekuracja, odpowiedni proces likwidacji szkód, przyjmowanie ostrożnych założeń do kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, analiza adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych
Ryzyko katastroficzne	Reasekuracja bierna, odpowiednie procedury przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia (np. brak zgody na przyjmowanie niektórych ryzyk lub ryzyk na określonych terenach)

Skuteczność wykorzystywanych technik ograniczania ryzyka, w szczególności reasekuracji biernej, podlega cyklicznemu monitorowaniu. Głównym narzędziem do tego wykorzystywanym jest kalkulacja kapitałowego wymogu wypłacalności z częstotliwością kwartalną, co umożliwia weryfikację czy wymóg nie przekracza przyjętego limitu przeznaczonego na to ryzyko.

Analiza wrażliwości na ryzyko

Wyniki analizy wrażliwości na ryzyko aktuarialne zostały przedstawione w poniższej sekcji III.1.1.

III.1.1 Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż na życie

Kapitałowy wymóg wypłacalności ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach innych niż na życie jest najistotniejszym elementem budującym kapitałowy wymóg wypłacalności. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 61 954 tys. zł, co stanowi sumę wymogów z poszczególnych podmodułów ryzyka (78 349 tys. zł) pomniejszoną o efekt dywersyfikacji w wysokości 16 395 tys. zł (21% sumy).

Tabela 21. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach innych niż na życie przed dywersyfikacją między podmodułami ryzyka (dane w tys. zł)

Podmoduł ryzyka	31.12.2019
Ryzyko składki i rezerw	57 778
Ryzyko katastroficzne	9 978
Ryzyko związane z rezygnacjami z umów	10 593

Ryzyko składki i rezerw

Najistotniejszym podmodułem rozważanego ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach innych niż na życie jest ryzyko składki i rezerw. Ryzyko to związane jest z niepewnością wynikającą ze zmienności w zakresie występowania, częstotliwości i dotkliwości zdarzeń ubezpieczeniowych oraz ze zmienności w zakresie wysokości i terminu wypłacanych odszkodowań i świadczeń. Wartość tego ryzyka obliczona zgodnie z formułą standardową wyniosła 57 778 tys. zł.

W poniższej tabeli zostały zaprezentowane miary ryzyka składki oraz ryzyka rezerw. Obie te miary przedstawiają wartości netto tzn. na udziale własnym. Największe ekspozycje na ryzyko znajdują się w liniach biznesowych *Pozostałe ubezpieczenia pojazdów* (z dominacją ubezpieczeń maszyn rolniczych) oraz *Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych* (z wiodącym ubezpieczeniem upraw rolnych), co jest zgodne z rzeczywistym profilem działalności Towarzystwa.

Tabela 22. Miara ryzyka składki (V_{prem}) oraz miara ryzyka rezerw (V_{res}) w ubezpieczeniach innych niż na życie na dzień 31 grudnia 2019 r. (dane w tys. zł)

Linia biznesowa	V_{prem}	V_{res}
Ubezpieczenia OC z tyt. użytkowania pojazdów mechanicznych	34 621	29 936
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	121 578	23 019
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	96	15
Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych	92 688	17 951
Ubezpieczenia OC ogólnej	8 932	15 596
Ubezpieczenia kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej	931	86
Ubezpieczenia ochrony prawnej	7 276	1 318
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	4 274	225
Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych	4 528	118

Przeprowadzono test wrażliwości dla ryzyka składki i rezerw. Na potrzeby testu dokonano zwiększenia o 5% parametrów formuły standardowej dotyczących odchylenia standardowego zarówno dla ryzyka składki jak i

dla ryzyka rezerw. Modyfikacja ta doprowadziła do wzrostu kapitałowego wymogu wypłacalności o 1 218 tys. zł i spadku wskaźnika pokrycia SCR o 4,3 p.p.

Tabela 23. Wrażliwość ryzyka składki i rezerw na dzień 31 grudnia 2019 r. (dane w tys. zł)

Pozycja	przed zmianą	po zmianie
Ryzyko w ubezpieczeniach innych niż na życie	61 954	64 768
Ryzyko składki i rezerw	57 778	60 667
Kapitałowy wymóg wypłacalności SCR	72 534	73 752
Wskaźnik pokrycia SCR	260,0%	255,8%

Ryzyko katastroficzne

Ryzyko katastroficzne to drugie, po ryzyku składki i rezerw, najistotniejsze ryzyko w ramach ryzyka aktuarialnego. Ryzyko katastroficzne oznacza zagrożenie wystąpienie straty bądź niekorzystnej zmiany zobowiązań ubezpieczeniowych wynikające ze znacznej niepewności założeń dotyczących wyceny i tworzenia rezerw, związanych z ekstremalnymi lub wyjątkowymi zdarzeniami. Wartość tego ryzyka obliczona zgodnie z formułą standardową wyniosła 9 978 tys. zł. Najważniejsze w tym podmodule jest ryzyko katastrof naturalnych, które zgodnie z formułą standardową dla Polski zawiera ryzyko huraganu oraz ryzyko powodzi.

Tabela 24. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka katastroficznego w podziale na poszczególne elementy (w tys. zł)

Pozycja	31.12.2019
Ryzyko katastrof naturalnych	9 358
Ryzyko katastroficzne dla reasekuracji nieproporcjonalnej	0
Ryzyko katastrof antropogenicznych	3 105
Pozostałe ryzyko katastroficzne	1 532
Ryzyko katastroficzne przed dywersyfikacją	13 995
Efekt dywersyfikacji	-4 017
Ryzyko katastroficzne po dywersyfikacji	9 978

Przeprowadzono test wrażliwości wykorzystując formułę standardową przy założeniu, że zwiększeniu ulega czynnik ryzyka powodzi z 0,16% na 0,20%. Była to jedna ze zmian rozważanych przez EIOPA w ramach procesu rewizji kapitałowego wymogu wypłacalności. Modyfikacja czynnika ryzyka powodzi spowodowałaby spadek wskaźnika pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności o 33,3 p.p. Przyczyną tak dużego wzrostu samego wymogu dla ryzyka katastrof naturalnych jest wyczerpanie dostępnej na dzień 31 grudnia 2019 roku pojemności reasekuracji katastroficznej. W rzeczywistości, można się spodziewać, że informacja o zmianie czynnika ryzyka powodzi byłaby dostępna z wystarczającym wyprzedzeniem, aby Towarzystwo zdążyło wprowadzić zmianę w programie reasekuracyjnym w celu złagodzenia negatywnego wpływu analizowanej zmiany na wskaźnik pokrycia SCR.

Tabela 25. Wrażliwość ryzyka katastroficznego na dzień 31 grudnia 2019 r. w podziale na poszczególne elementy (dane w tys. zł)

Pozycja	przed zmianą	po zmianie
Wymóg kapitałowy dla ryzyka katastroficznego	9 978	38 526
Ryzyko katastrof naturalnych	9 358	38 370
Kapitałowy wymóg wypłacalności SCR	72 534	84 030
Wskaźnik pokrycia SCR	260,0%	226,7%

III.1.2 Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych

W Concordii Polska ryzyko to dotyczy ubezpieczeń o charakterze innych niż na życie. Kapitałowy wymóg wypłacalności w ramach tego modułu na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 4 330 tys. zł. Efekt dywersyfikacji obliczany jest tutaj najpierw między ryzykiem składki i rezerw a ryzykiem związanym z rezygnacjami z umów, a następnie pomiędzy otrzymanym wymogiem z tytułu ryzyka o charakterze ubezpieczeń innych niż na życie, ryzyka o charakterze ubezpieczeń na życie (jeśli występuje) oraz ryzyka katastroficznego.

Tabela 26. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych przed dywersyfikacją między podmodułami ryzyka (dane w tys. zł)

Podmoduł ryzyka	31.12.2019
Ryzyko składki i rezerw	4 034
Ryzyko związane z rezygnacjami z umów	827
Ryzyko ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż na życie	4 118
Ryzyko katastroficzne	659

III.1.3 Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie

Concordia Polska nie prowadzi działalności w zakresie ubezpieczeń na życie, a zidentyfikowane ryzyko aktuarialne w tym module związane jest ściśle ze świadczeniami rentowymi przyznawanymi z tytułu ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej (linie biznesowe 4. oraz 8.). Kapitałowy wymóg wypłacalności dla tej kategorii ryzyka stanowi jedynie 0,2% BSCR przed dywersyfikacją.

III.1.4 Dodatkowe informacje

W związku z tym, że Towarzystwo nie posiada ekspozycji wynikającej z przeniesienia ryzyka na spółki celowe (podmioty specjalnego przeznaczenia) zapisy Wytycznej 5 z Wytycznych dotyczących sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji nie mają zastosowania.

III.2 Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe to ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej, wynikające bezpośrednio lub pośrednio z wahań poziomu i wahań zmienności rynkowych cen aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych. Odzwierciedla również strukturalne niedopasowanie aktywów i zobowiązań, w szczególności w odniesieniu do czasu ich trwania.

Środki zastosowane w celu oceny ryzyk

Towarzystwo w celu ilościowego pomiaru ryzyka rynkowego wylicza kapitałowy wymóg wypłacalności stosując formułę standardową. Użyta metoda koncentruje się na ocenie ryzyka w perspektywie jednego roku przy kalibracji wynikającej z zastosowania wartości narażonej na ryzyko na poziomie ufności równym 99,5%. Dodatkowo, dokonywana jest ocena jakościowa ryzyka. W celu ochrony przed ryzykiem stopy procentowej Towarzystwo monitoruje dane makroekonomiczne, w szczególności wzrost gospodarczy i presję płacową, jako czynniki kluczowe w kontekście inflacji oraz jej odchyień od celu inflacyjnego NBP. Towarzystwo monitoruje również rynek akcji, ponieważ dostrzega jego istotność w kontekście przesuwania się kapitałów pomiędzy klasami aktywów, a zachowanie rynku obligacji jest ujemnie skorelowane z rynkiem instrumentów udziałowych. Monitoring zachowania instrumentów dłużnych korporacyjnych notowanych oraz bieżące śledzenie danych finansowych i wiadomości ze spółek oraz ich otoczenia rynkowego pozwala ocenić poziom ryzyka kredytowego. Towarzystwo zwraca uwagę, aby nie koncentrować zbyt dużych środków w aktywach pojedynczego emitenta (z wyłączeniem obligacji Skarbu Państwa). Aktywa towarzystwa są na bieżąco monitorowane, tak, aby udział poszczególnych papierów wartościowych zmieniający się wraz z ich wyceną

nie generował ryzyka koncentracji. Towarzystwo nie podejmuje inwestycji w obcej walucie, z wyłączeniem nabycia jednostek funduszu w euro. Pozycja ta, jednakże służy zabezpieczeniu pożyczki podporządkowanej.

Ryzyko rynkowe obejmuje następujące podmoduły ryzyka:

Moduł ryzyka	Podmoduł ryzyka
Ryzyko rynkowe	ryzyko stopy procentowej ryzyko cen nieruchomości ryzyko spreadu kredytowego ryzyko cen akcji ryzyko walutowe ryzyko koncentracji

Do pomiaru ryzyka rynkowego wykorzystywana jest formuła standardowa. Kapitałowy wymóg wypłacalności ryzyka rynkowego na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 17 274 tys. zł, przy sumie wymogów z poszczególnych ryzyk na poziomie 22 669 tys. zł oraz efekcie dywersyfikacji w wysokości 5 395 tys. zł. Podmodułami ryzyka rynkowego o największym znaczeniu są ryzyko cen akcji, ryzyko spreadu kredytowego oraz ryzyko koncentracji, które stanowią odpowiednio 53%, 22% oraz 23% ryzyka rynkowego przed uwzględnieniem efektu dywersyfikacji.

Wartość ryzyka cen akcji wynika z szoku zastosowanego w stosunku do akcji typu I, których udział w portfelu aktywów Towarzystwa zwiększył się znacznie w okresie sprawozdawczym. W przypadku ryzyka koncentracji źródłem jego występowania jest w dużej mierze inwestycja w depozyty jednego z banków o przeciętnym stopniu jakości kredytowej. Natomiast, za ryzyko spreadu kredytowego odpowiadają m.in. inwestycje o dużym nominale i stosunkowo długim okresie zapadalności znajdujące się w portfelu Towarzystwa.

Tabela 27. Ekspozycja na poszczególne ryzyka rynkowe na dzień 31 grudnia 2019 r. (dane w tys. zł).

Podmoduł ryzyka	Aktywa	Zobowiązania
Ryzyko stopy procentowej	521 398	349 285
Ryzyko cen akcji	10 028	0
Ryzyko cen nieruchomości	1 309	0
Ryzyko spreadu kredytowego	502 492	0
Ryzyko koncentracji	534 440	0
Ryzyko walutowe	12 960	12 930

Tabela 28. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka rynkowego na dzień 31 grudnia 2019 r. w podziale na podmoduły (dane w tys. zł)

Podmoduł ryzyka	31.12.2019
Ryzyko stopy procentowej	0
Ryzyko cen akcji	12 127
Ryzyko cen nieruchomości	327
Ryzyko spreadu kredytowego	5 030
Ryzyko koncentracji	5 147
Ryzyko walutowe	38
Efekt dywersyfikacji	-5 395
Całkowite ryzyko rynkowe	17 274

Istotne koncentracje ryzyka

Concordia Polska nie identyfikuje istotnych koncentracji ryzyka rynkowego.

Techniki ograniczania ryzyka i monitorowanie ich skuteczności

Concordia Polska zarządza ryzykiem rynkowym głównie poprzez jego ograniczanie. W tym celu realizuje ostrożną politykę inwestycyjną, ukierunkowaną na optymalizację przychodów z lokat przy jednoczesnym założeniu wysokiego bezpieczeństwa inwestycji oraz zachowaniu odpowiedniego poziomu płynności alokowanych środków. Ponadto, ograniczaniu ryzyka rynkowego służy podejmowanie współpracy z kontrahentami o wysokiej jakości kredytowej oraz dbałość o odpowiednią dywersyfikację portfela instrumentów finansowych. Sformułowana w ten sposób strategia inwestycyjna wpływa na kształtowanie się struktury lokat Towarzystwa. Struktura lokat została szerzej opisana w sekcji III.4. Ryzyko płynności.

Analiza wrażliwości na ryzyko

Towarzystwo przeprowadziło testy warunków skrajnych dla istotnych ryzyk rynkowych tj. ryzyka cen akcji oraz ryzyka spreadu kredytowego.

Test dla ryzyka cen akcji został przeprowadzony przy założeniu pogłębienia o 10% szoków zdefiniowanych w ramach formuły standardowej. Modyfikacja ta doprowadziła do wzrostu kapitałowego wymogu wypłacalności o 606 tys. zł i spadku wskaźnika pokrycia SCR o 2 p.p.

Tabela 29. Wrażliwość ryzyka stopy procentowej na dzień 31 grudnia 2019 r. (dane w tys. zł)

Pozycja	przed zmianą	po zmianie
Ryzyko rynkowe	17 274	18 416
Ryzyko cen akcji	12 127	13 342
Kapitałowy wymóg wypłacalności SCR	72 534	73 141
Wskaźnik pokrycia SCR	260,0%	258,0%

Test dla ryzyka spreadu kredytowego zakłada modyfikację założeń formuły standardowej polegającą na objęciu obligacji skarbowych i komunalnych wymogiem kapitałowym. Wymóg kapitałowy po zmianie został obliczony przy założeniu, że czynniki ryzyka *stress* dla obligacji skarbowych i komunalnych nie są równe 0, a przyjmują wartości takie same jak obligacje korporacyjne o najlepszym stopniu jakości kredytowej. W wyniku wprowadzonej modyfikacji kapitałowy wymóg wypłacalności wzrósł o 8 025 tys. zł, a wskaźnik pokrycia SCR spadł o 24,4 p.p.

Tabela 30. Wrażliwość ryzyka spreadu kredytowego na dzień 31 grudnia 2019 r. (dane w tys. zł)

Pozycja	przed zmianą	po zmianie
Ryzyko rynkowe	17 274	30 744
Ryzyko spreadu kredytowego	5 030	19 908
Kapitałowy wymóg wypłacalności SCR	72 534	80 560
Wskaźnik pokrycia SCR	260,0%	235,6%

III.3 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe odzwierciedla możliwe straty w związku z nieoczekiwanym niewykonaniem zobowiązań przez kontrahentów i dłużników lub pogorszenia się ich zdolności kredytowej.

Środki zastosowane w celu oceny ryzyk

Concordia Polska ocenia ryzyko kredytowe niewykonania zobowiązania przez kontrahenta ilościowo. Do pomiaru Towarzystwo stosuje formułę standardową, która koncentruje się na ocenie ryzyka w perspektywie jednego roku przy kalibracji wynikającej z zastosowania wartości narażonej na ryzyko na poziomie ufności równym 99,5%.

Tabela 31. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta na dzień 31 grudnia 2019 r. (dane w tys. zł)

Pozycja	31.12.2019
Ekspozycje typu I	3 462
Ekspozycje typu II	867
Efekt dywersyfikacji w ramach modułu ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	-177
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta po dywersyfikacji	4 152

Ekspozycje typu I w Towarzystwie obejmują ekspozycje z tytułu następujących pozycji:

- kwoty należne z tytułu umów reasekuracji,
- należności i zobowiązania z tytułu reasekuracji,
- środki pieniężne na rachunkach bankowych oraz w funduszach inwestycyjnych.

Ekspozycje typu II w Towarzystwie obejmują ekspozycje z tytułu następujących pozycji:

- należności od ubezpieczających,
- należności od pośredników ubezpieczeniowych,
- pozostałe należności.

Istotne koncentracje ryzyka

Concordia Polska nie identyfikuje istotnych koncentracji ryzyka kredytowego niewykonania zobowiązania przez kontrahenta.

Techniki ograniczania ryzyka i monitorowanie ich skuteczności

Towarzystwo zarządzania ryzykiem kredytowym głównie poprzez jego ograniczanie. Ograniczeniu ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta w zakresie umów reasekuracji biernej służy m.in. stosowanie *Procedury wyboru reasekuratorów*, która stanowi m.in. o tym jakie warunki muszą spełniać podmioty, z którymi Towarzystwo podejmuje współpracę. W zakresie ryzyka wynikającego z obszaru rozliczeń z ubezpieczającymi oraz z pośrednikami ubezpieczeniowymi ograniczaniu ryzyka służą odpowiednie procesy i rozwiązania windykacyjne.

Skuteczność wykorzystywanych technik ograniczania ryzyka podlega cyklicznemu monitorowaniu. Głównym narzędziem do tego wykorzystywanym jest kalkulacja kapitałowego wymogu wypłacalności z tytułu ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta z częstotliwością kwartalną, co umożliwia weryfikację czy wymóg nie przekracza przyjętego limitu przeznaczonego na to ryzyko.

Analiza wrażliwości na ryzyko

Towarzystwo przeprowadziło test wrażliwości na ryzyko kredytowe niewykonania zobowiązania przez kontrahenta polegający na pogorszeniu stopnia jakości kredytowej o 1 punkt w stosunku do reasekuratora o największym udziale w stracie z tytułu niewykonania zobowiązania przez kontrahenta (udział ten wyniósł 20%). Zmiana ta spowodowałaby spadek wskaźnika pokrycia SCR o 2,4 p.p.

Tabela 32. Wrażliwość ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta na dzień 31 grudnia 2019 r. (dane w tys. zł)

Pozycja	przed zmianą	po zmianie
Wymóg kapitałowy dla ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	4 152	5 308
Ekspozycje typu I	3 462	4 627
Kapitałowy wymóg wypłacalności SCR	72 534	73 208
Wskaźnik pokrycia SCR	260,0%	257,6%

III.4 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest definiowane jako niepewność dotycząca zdolności do terminowego wypełniania zobowiązań płatniczych w pełnej wysokości wynikających z działań operacyjnych, inwestycyjnych i finansujących, w scenariuszu bazowym oraz scenariuszu stresowym, bez ponoszenia nadmiernych kosztów związanych z nagłą sprzedażą aktywów lub dostępem do kredytów na niekorzystnych warunkach.

Środki zastosowane w celu oceny ryzyka

Ryzyko płynności jest analizowane w ramach procesu MRSA i wewnętrznym wskaźnikiem określonym w przyjętej wewnętrznie polityce płynności przyjętej do stosowania w listopadzie 2019 roku. Polityka definiuje wskaźnik ryzyka płynności CLR (*Company Liquidity Ratio*). Limity akceptowanego poziomu tego wskaźnika zdefiniowane zostały w Risk Appetite Framework. Wskaźnik CLR jest równy sumie oczekiwanych przepływów pieniężnych netto w ciągu kolejnych 12 miesięcy oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów podzielonej przez wartość płynnych i sprzedawalnych aktywów na początku analizowanego okresu. Wskaźnik kalkulowany jest w scenariuszu bazowym oraz stresowym.

Tabela 33. Wskaźnik ryzyka płynności na dzień 31 grudnia 2019 r. (dane w tys. zł).

Pozycja	Scenariusz bazowy	Scenariusz stresowy
Company Liquidity Ratio	8,8%	6,4%

Towarzystwo, w celu analizy ryzyka płynności wykorzystuje ekspercką wiedzę z zakresu ekonomii, finansów i inwestycji, jednocześnie, rozwijając narzędzia wspierające ocenę ryzyka oraz podejmowanie decyzji w zakresie ryzyka płynności. Ryzyko jest również monitorowane w sposób ciągły poprzez sprawdzanie sald rachunków bankowych i spodziewanych zwrotów z inwestycji, biorąc pod uwagę zapadalność lokat i innych instrumentów. Towarzystwo inwestuje zdecydowaną większość aktywów w bardzo płynne papiery wartościowe, emitowane przez Skarb Państwa. Inwestycje w komercyjne papiery dłużne lokowane są w obligacjach spółek o wysokiej jakości i takich, co do których, płynność finansowa nie budzi zastrzeżeń. W Towarzystwie funkcjonuje Komitet Zarządzania Ryzykiem Rynkowym oraz Aktywami i Pasywami, który odgrywa ważną rolę w procesie zarządzania ryzykiem (w tym ryzykiem płynności).

Istotne koncentracje ryzyka

Towarzystwo unikało ryzyka koncentracji poprzez zapewnienie wysokiego poziomu dywersyfikacji portfela. W ramach przyjętej polityki inwestycyjnej Towarzystwo nie lokuje znacznych środków w papiery wartościowe jednego emitenta z wyjątkiem obligacji Skarbu Państwa, bądź obligacji przez Skarb Państwa gwarantowanych. Towarzystwo w celu poprawy dywersyfikacji i unikania ryzyka koncentracji nawet w obligacjach Skarbu Państwa alokowało środki w różnych seriach obligacji, a także w różnych terminach zapadalności.

Techniki ograniczania ryzyka i monitorowanie ich skuteczności

Aby ograniczyć ryzyko, Towarzystwo prognozuje przyszłe przepływy pieniężne opierając się na znanych zobowiązaniach, pozostawiając odpowiedni margines na nieprzewidziane zdarzenia. Ponadto, realizowana polityka inwestycyjna opiera się na inwestowaniu w instrumenty finansowe, które pozwalają na postawienie do dyspozycji gotówki w odpowiednio krótkim czasie. Towarzystwo zarządza ryzykiem płynności, poprzez ciągły jego monitoring i ocenę. Aspekt zarządzania płynnością w bieżącej działalności inwestycyjnej jest nad wyraz istotny, środki nie są lokowane w aktywach o niskiej płynności. Jednocześnie Towarzystwo dba, aby realizować inne cele działalności lokacyjnej – w szczególności bezpieczeństwo środków, a co za tym idzie – dążenie do minimalizacji innych kategorii ryzyka takich jak ryzyko rynkowe czy kredytowe.

Ryzyko w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. w ryzyku płynności nie wystąpiły istotne zagrożenia dla płynności. Płynność była przez cały okres utrzymywana na wysokim poziomie, dzięki alokacji aktywów głównie w obligacje Skarbu Państwa, których udział w opisywanym roku jeszcze wzrósł.

W roku 2019 Towarzystwo zmodyfikowało proces inwestycyjny, powierzając zdecydowaną część portfela profesjonalnemu podmiotowi świadczącemu usługi zarządzania aktywami. Zgodnie z wytycznymi Towarzystwa podmiot ten buduje portfel inwestycyjny uwzględniając profil ryzyka zakładu ubezpieczeń, mając także na uwagę zabezpieczenie potrzeb płynnościowych.

W 2019 roku w portfelu pojawiły się akcje notowane na GPW. Ich niewielki udział w portfelu oraz relatywnie niska wartość nominalna nie zwiększyły całościowego ryzyka płynności. Jedynymi aktywami, które można określić mianem niepłynnych były nienotowane instrumenty udziałowe, których łączny udział w aktywach był znikomy.

Tabela 34. Struktura portfela aktywów na dzień 31 grudnia 2019 r. wg skali płynności (1 - płynność najwyższa, 4 - płynność najniższa)

Skala	Aktywo	Udział
1	obligacje Skarbu Państwa / fundusze pieniężne / lokaty	86,6%
2	akcje notowane	3,9%
3	obligacje korporacyjne	8,8%
4	udziały nienotowane	0,7%

Analiza wrażliwości na ryzyko

Towarzystwo przeprowadziło testy warunków skrajnych w oparciu o *Metodykę przeprowadzania testów warunków skrajnych w zakładach ubezpieczeń i reasekuracji za 2016 rok* wydanej przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego. Scenariusz testowy zakłada konieczność spieniężenia przez Towarzystwo w ciągu 2 dni roboczych aktywów na wypłatę świadczeń w wartości odpowiadającej 5-krotności piątej najwyższej dziennej wypłacie świadczeń w ciągu ostatnich 5 lat (tj. lata 2015-2019) przy jednoczesnym ograniczeniu zbywalności lokat. Przyjmuje się założenie, że Towarzystwo składa zlecenie sprzedaży aktywów po cenie niższej niż rynkowa o dyskonto. W przypadku Concordii Polska kwota podlegająca natychmiastowemu upłynnieniu wynosiła 33 674 tys. zł, a ze względu na rodzaj sprzedawanych aktywów (obligacje rządowe, lokaty terminowe w banku, środki na rachunku bieżącym) strata z tego tytułu wyniosła 269 tys. zł.

Kwota oczekiwanych zysków z przyszłych składek

Kwota oczekiwanych zysków z przyszłych składek obliczona zgodnie z art. 260 ust. 2. Rozporządzenia delegowanego na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosła 5 023 tys. zł.

III.5 Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne w rozumieniu formuły standardowej jest definiowane jako ryzyko straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów technicznych lub ze zdarzeń zewnętrznych.

Środki zastosowane w celu oceny ryzyka

Towarzystwo stosuje formułę standardową w celu pomiaru ryzyka. Na dzień 31 grudnia 2019 roku kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka operacyjnego wyniósł 12 681 tys. zł.

Ten wymóg kapitałowy został obliczony w oparciu o ekspozycje na ryzyko operacyjne mierzone wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (bez marginesu ryzyka) oraz wartością składki zarobionej brutto.

Tabela 35. Ekspozycja na ryzyko operacyjne na dzień 31 grudnia 2019 r. (dane w tys. zł)

Pozycja	31.12.2019
Składka zarobiona brutto w 2018 r.	390 137
Składka zarobiona brutto w 2019 r.	422 700
Najlepsze oszacowanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	274 333

Towarzystwo przeprowadza również własny pomiar ryzyka operacyjnego tzw. Samoocenę ryzyka operacyjnego oraz realizuje proces raportowania strat operacyjnych. Samoocena ryzyka operacyjnego to wewnętrzne badanie obejmujące 60 kategorii ryzyka operacyjnego i uwzględniające ocenę prawdopodobieństwa wystąpienia oraz potencjalnej straty dla ryzyka inherentnego i ryzyka rezydualnego. Dla każdego rozpoznanego zagrożenia za wartość ryzyka operacyjnego przyjęto iloczyn prawdopodobieństwa i skutku. Wyliczenia przeprowadzono z dokładnością do roku. Ocena uwzględniała szerokie spektrum źródeł takich jak wewnętrzne straty operacyjne, ocena kontroli, kluczowe wskaźniki ryzyka oraz wiedza ekspercka.

Wyniki przeprowadzonej analizy wskazują zagrożenia związane z cyberbezpieczeństwem oraz ryzyko związane z ochroną danych osobowych jako najbardziej istotne. Towarzystwo wyszczególnia poniższe kategorie ryzyka:

- Oszustwa wewnętrzne
Zdarzenia skutkujące stratą dla Towarzystwa wynikające z celowych i nielegalnych działań realizowanych przy udziale pracownika w celu uzyskania korzyści dla siebie lub innych.
- Oszustwa zewnętrzne
Zdarzenia skutkujące stratą dla Towarzystwa wynikające z oszustwa, kradzieży lub sprzeniewierzenia przy udziale wyłącznie stron zewnętrznych w celu uzyskania korzyści.
- Praktyki kadrowe
Zdarzenia skutkujące stratą dla Towarzystwa wynikające z niezgodności z przepisami prawa i regulacjami dotyczącymi zatrudniania, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz płatności wynagrodzeń. Kategoria uwzględnia również ryzyko związane z zarządzaniem personelem.
- Klienci i produkty
Zdarzenia skutkujące stratą dla Towarzystwa wynikające z niespełnienia zobowiązań wobec klientów.
- Zarządzanie procesami
Zdarzenia skutkujące stratą dla Towarzystwa wynikające z błędów w realizacji procesów, w zarządzaniu projektami, jak również w relacjach z podwykonawcami zewnętrznymi.

Istotne koncentracje ryzyka

Jako jedną z największych koncentracji ryzyka operacyjnego pod względem finansowym należy wskazać zagrożenie związane z cyberbezpieczeństwem. Dynamika rozwoju cyberprzestępczości w ostatnich latach przyspiesza, co wymaga znacznego zwiększenia nakładów technicznych na zabezpieczenia oraz podnoszenie świadomości wśród pracowników i klientów.

Warto również wyróżnić ryzyko związane z ochroną danych osobowych – regulacje prawne dotyczące tworzenia i posługiwania się zbiorami danych osobowych nakładają na Towarzystwo obowiązek zabezpieczenia informacji przed ich utratą, wyciekiem czy niepowołanym dostępem. Aby zmitygować to ryzyko, Zakład zobligowany jest do organizacji odpowiedniego procesu przetwarzania danych.

Techniki ograniczania ryzyka i monitorowanie ich skuteczności

Techniki ograniczania ryzyka operacyjnego są specyficzne dla każdego z istotnych zagrożeń i koncentrują się na procesowych i technicznych środkach kontroli ryzyka realizowanych przez Właścicieli Ryzyka – kierujących poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi. Dyrektor Biura Zarządzania Ryzykiem odpowiada za ustanowienie i utrzymanie właściwego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zapewnia monitorowanie oraz raportowanie na temat ryzyka operacyjnego. Samoocena ryzyka operacyjnego realizowana jest z częstotliwością roczną, natomiast straty operacyjne identyfikowane i raportowane są kwartalnie. Wszystkie zdarzenia dotyczące realizacji ryzyka operacyjnego odnotowywane są w rejestrze strat operacyjnych (*Loss Data Collection*) prowadzonym przez Biuro Zarządzania Ryzykiem. Informacje na temat ocen ryzyka operacyjnego, technik ograniczania ryzyka operacyjnego oraz strat operacyjnych podlegają monitorowaniu przez Komitet Ryzyka. Wnioski z analizy rejestru uwzględniane są przy szacowaniu ryzyka operacyjnego podczas kolejnego przebiegu procesu samooceny ryzyka.

Analiza wrażliwości na ryzyko

Towarzystwo przeprowadziło analizę wrażliwości ryzyka operacyjnego przy założeniu zwiększenia o 10% parametrów formuły standardowej wykorzystywanych w składniku $Op_{premiums}$ oraz $Op_{provisions}$. W wyniku wprowadzonej modyfikacji kapitałowy wymóg wypłacalności wzrósł o 1 234 tys. zł, a wskaźnik pokrycia SCR spadł o 4,1 p.p.

Tabela 36. Wrażliwość ryzyka operacyjnego na dzień 31 grudnia 2019 r. (dane w tys. zł)

Pozycja	przed zmianą	po zmianie
Ryzyko operacyjne	12 681	13 949
Kapitałowy wymóg wypłacalności SCR	72 534	73 768
Wskaźnik pokrycia SCR	260,0%	255,9%

III.6 Pozostałe istotne ryzyka

Środki zastosowane w celu oceny ryzyka, techniki ograniczania ryzyka i monitorowanie ich skuteczności

W ramach procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA) Towarzystwo przeprowadziło analizę profilu ryzyka pod kątem występowania odchyień od założeń leżących u podstaw obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności. Na tej podstawie zidentyfikowano istotne ryzyka, które nie zostały ujęte w formule standardowej. Zgodnie z Mapą podstawowych ryzyk (Tabela 13) są to:

- Ryzyko płynności – zostało opisane w sekcji III.4.
- Ryzyko reputacyjne

Towarzystwo zarządza ryzykiem reputacyjnym w sposób bezpośredni poprzez ustalenie standardów strategii środowiskowej, społecznej i governance (ESG) oraz ich wprowadzenie do stosowania. W tym kontekście zidentyfikowane zostały trzy główne obszary odpowiedzialności: na poziomie inwestycji, na poziomie przyjmowania do ubezpieczenia oraz na poziomie istotnych transakcji (np. fuzje i przejęcia). Pośredni sposób zarządzania ryzykiem reputacyjnym jest oparty jest na tzw. ryzykach pierwszego poziomu, czyli głównie ryzykach strategicznych i operacyjnych, które mogą spowodować wystąpienie ryzyka reputacyjnego.

- Ryzyko strategiczne, ryzyko zarażenia, ryzyko nowo powstające

Towarzystwo przeprowadza własną ocenę ryzyka (*MRSA - Main Risk Self-Assessment*) mającą na celu zapewnienie identyfikacji kluczowych ryzyk oraz scenariuszy mogących mieć negatywny wpływ na osiągnięcie zakładanych celów strategicznych organizacji. W ramach przeprowadzanej oceny rozważane są również możliwości wystąpienia ryzyka zarażenia oraz ryzyka nowo powstającego. Ocena MRSA jest przeprowadzana zgodnie z zasadami Grupy Generali.

Ryzyko nowo powstające jest również przedmiotem osobnej analizy zgodnie ze strategią Grupy Generali oraz polityką zrównoważonego rozwoju (*Group Sustainability Policy*). Towarzystwo uczestniczyło w „*Emerging Risk Analysis*”, w ramach której zidentyfikowane i ocenione zostały trendy związane z czynnikami ESG (*Environmental, Social and Governance*). W wyniku przeprowadzonych analiz Towarzystwo ocenia sposób reakcji na ryzyko i w razie potrzeby modyfikuje realizowane działania lub podejmuje decyzje o nowych działaniach.

- Ryzyko katastroficzne dot. ubezpieczeń upraw rolnych

Na potrzeby oszacowania ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności wymóg ten został obliczony jako oczekiwana strata środków własnych w wyniku zajścia katastrofy upraw występującej raz na 200 lat. Na potrzeby wyznaczenia wymogu, określono jaką wartość miałyby szkody wygenerowane przez katastrofę występującą z określoną powyżej częstotliwością, a następnie obliczono wartość szkód przypadającą na udziale reasekuratorów, biorąc pod uwagę aktualny program reasekuracji oraz koszty jakie będą związane z rozliczeniem szkód. Ostatecznie wymóg mierzony jest stratą środków

własnych jaka wynikałaby z powstania katastrofy w porównaniu do sytuacji braku katastrofy. Ryzyko katastroficzne dotyczące upraw poddano dywersyfikacji z ryzykiem powodzi oraz ryzykiem huraganu tym samym otrzymując oszacowanie wymogu kapitałowego dla podmodułu ryzyka katastrof naturalnych.

Portfel ubezpieczeń upraw rolnych stanowi znaczącą część portfela ubezpieczeń Towarzystwa i ma strategiczne znaczenie. Jednocześnie narażony jest na duże wahania wskaźnika szkodowości, głównie ze względu na występujące ryzyko katastroficzne szkód głównie z ryzyka ujemnych skutków przezimowania. Towarzystwo ogranicza to ryzyko stosując ostrożne zasady w przyjmowaniu ryzyka do ubezpieczenia oraz wykorzystując odpowiednio dopasowane programy reasekuracyjne.

Istotne koncentracje ryzyka

W stosunku do pozostałych istotnych ryzyk Concordia Polska nie identyfikuje istotnych koncentracji.

Analiza wrażliwości na ryzyko

Wyniki przeprowadzonych analiz w stosunku do pozostałych istotnych ryzyk zostały przedstawione w części dotyczącej wyników testów warunków skrajnych przeprowadzonych w ramach własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA).

III.7 Wszelkie inne informacje

Zasada „ostrożnego inwestora”

Lokując środki Towarzystwo kieruje się zasadą „ostrożnego inwestora”. W 2019 roku Towarzystwo alokowało środki jedynie w aktywa, co do których miało jasność, jakie ryzyka takiej alokacji towarzyszą. W opisywanym roku miała miejsce istotna zmiana struktury portfela, polegająca na redukcji zaangażowania w zewnętrzne fundusze inwestycyjne, na korzyść obligacji skarbowych, czyli instrumentów finansowych o relatywnie niskim poziomie ryzyka.

Charakter instrumentów znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Towarzystwa, który składa się z klasycznych klas aktywów, warunkuje, że podlega on podstawowym rodzajom ryzyka, którymi Towarzystwo w sposób kompletny jest w stanie zarządzić.

Aktywa Towarzystwa, były lokowane w sposób zapewniający bezpieczeństwo, jakość oraz płynność. Struktura aktywów co do zasady była dopasowana do charakteru i czasu trwania zobowiązań ubezpieczeniowych. Zakład nie korzystał z możliwości inwestycji w instrumenty pochodne.

Wartość aktywów, które znalazły się w portfelu, a nie są dopuszczone do obrotu, jest nieistotna i nie stanowi ryzyka dla portfela z punktu widzenia Towarzystwa.

Dywersyfikacja portfela inwestycyjnego jest zapewniona przez obowiązujący w Towarzystwie system limitów inwestycyjnych, które obejmują zarówno pojedyncze ekspozycje, jak i poszczególne klasy aktywów. System ten również ma wbudowane parametry, które ograniczają ryzyko kredytowe poprzez restrykcyjne podejście do inwestycji w dłużne papiery wartościowe emitentów prywatnych.

Rozdział IV

Wycena do celów wypłacalności

Sprawozdanie finansowe (zwane dalej statutowym) sporządzone za 12 miesięcy od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku. Towarzystwo przygotowuje stosownie do postanowień:

- Ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku z późniejszymi zmianami,
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji z dnia 12.04.2016 roku z późniejszymi zmianami,
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych z dnia 12 grudnia 2001 roku z późniejszymi zmianami,
- Innymi aktami prawnymi mającymi zastosowanie do sprawozdania finansowego są:
  - Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 roku z późniejszymi zmianami.

W celu przygotowania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwo dokonuje przekształcenia sprawozdania statutowego do wymogów Wypłacalność II. Sprawozdanie niniejsze zawiera więc informacje dotyczące wyceny istotnych pozycji bilansowych, a także porównanie zasad wyceny dla celów wypłacalności do zasad wyceny zastosowanych do sporządzenia sprawozdania statutowego. Towarzystwo wycenia aktywa i zobowiązania dla celów wypłacalności w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Za podstawową metodę wyceny aktywów i zobowiązań uznaje się więc cenę rynkową notowaną na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań.

W przypadku, gdy zastosowanie powyższej wyceny nie jest możliwe stosuje się odpowiednio metody według poniższej hierarchii:

1. Ceny rynkowe notowane na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających czynniki specyficzne dla danego składnika aktywów lub zobowiązań w tym:
  - charakter lub lokalizację składnika aktywów lub zobowiązań,
  - stopień, w jakim dane używane do wyceny są powiązane z pozycjami, które są porównywalne z danymi składnikami aktywów lub zobowiązań oraz
  - obrót lub poziom aktywności na rynkach, na których są obserwowalne dane do używania wyceny.
2. Jeżeli nie jest możliwe zastosowanie wyceny (wg powyższych wskazań), stosuje się alternatywne metody wyceny z wykorzystaniem w jak największym stopniu obserwowalnych danych rynkowych przy zastosowaniu poniższych metod:
  - wyceny dokonuje się przy wykorzystaniu cen i innych odpowiednich danych z transakcji rynkowych obejmujących identyczne lub podobne aktywa (podejście rynkowe),
  - wycenia się poprzez dyskontowanie przyszłych kwot takich jak przepływy pieniężne, przychody lub koszty (podejście dochodowe),
  - ustalenie ceny, która zostałaby otrzymana w zamian za składnik aktywów, oparty na koszcie, który musiałby ponieść kupujący, aby nabyć składnik aktywów lub wytworzyć jego zamiennik o porównywalnej jakości, skorygowanym o jego zużycie (podejście kosztowe).

Przy wycenie aktywów i zobowiązań uwzględnia się zasadę istotności przy jednoczesnym uwzględnieniu charakteru oraz skali i złożoności ryzyk, a także wielkości kosztów, które mogłyby zostać poniesione w celu dostosowania do wymaganych metod wyceny. Przy wycenie aktywów i zobowiązań do wartości godziwej możliwe jest zastosowanie uproszczeń polegającego na przyjęciu składnika aktywów lub zobowiązań według zasad zastosowanych przy sporządzaniu sprawozdań statutowych. Aktywa i zobowiązania wyceniane są przy założeniu kontynuacji działalności Towarzystwa.

W okresie sprawozdawczym wprowadzono następujące zmiany w zakresie zasad rachunkowości oraz wyceny:

- wprowadzono do użytkowania księgę pomocniczą *Comarch Asset Management Portfolio* (CAM Portfolio) zawierającą szczegółowe zapisy związane z ewidencją aktywów finansowych oraz ich wyceną. System umożliwia zczytywanie notowań bieżących i danych o kursach giełdowych służących do wyceny lokat notowanych. Dane z zakresu działalności lokacyjnej są eksportowane do plików, które stanowią podstawę do ustalenia wyników z działalności lokacyjnej,
- w związku z wejściem w życie standardu MSSF 16 Leasing Towarzystwo wyceniło oraz ujęło w bilansie dla celów wypłacalności aktywa oraz zobowiązania dotyczące umowy najmu budynku oraz leasingu floty samochodów służbowych. Towarzystwo wykazuje skutki umów spełniających cechy leasingu określone w MSSF 16 w aktywach i zobowiązaniach bilansu, przyjmując w tym zakresie zasady ewidencji i wyceny określone przez Grupę Generali. Towarzystwo kwalifikuje jako leasing umowy spełniające poniższe kryteria:
  - Towarzystwo posiada kontrolę nad aktywem będącym przedmiotem umowy tzn., gdy w trakcie całego okresu trwania umowy posiada jednocześnie prawo do otrzymywania wszelkich korzyści ekonomicznych płynących z możliwości wyłącznego użytkowania aktywa bezpośrednio lub pośrednio oraz prawo do decydowania o sposobie i celu użytkowania aktywa;
  - przedmiot umowy jest jednoznacznie i wyraźnie określony;
  - umowa została zawarta na czas określony.

Za datę rozpoczęcia leasingu uznaje się dzień, w którym Towarzystwu udostępniono określony w umowie składnik aktywów w celu jego dalszego użytkowania. W dacie rozpoczęcia leasingu Towarzystwo ujmuje prawo do korzystania ze składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu.

Początkowa wycena prawa do korzystania ze składnika aktywów ustalana jest w oparciu o następujące wielkości:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązań z tytułu leasingu;
- sumę kwot wszystkich płatności leasingowych, które zostały dokonane przed lub w dniu rozpoczęcia się leasingu, pomniejszone o ewentualne zachęty leasingowe;
- poniesione koszty bezpośrednie;
- szacunkowy koszt, który będzie musiał być poniesiony w związku z demontażem i usunięciem składnika aktywów, przywróceniem do stanu pierwotnego terenu, na którym mieścił się składnik aktywów lub doprowadzeniem go do stanu końcowego określonego w umowie.

Na dzień bilansowy wartość prawa do korzystania ze składnika aktywów wyceniania jest przy zastosowaniu modelu kosztowego (tj. wartość początkowa jest pomniejszana o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu trwałej utraty wartości).

Początkowa wartość zobowiązania z tytułu leasingu zostaje rozpoznana w kwocie równej bieżącym wartościom pozostałych do zapłacenia płatności leasingowych zdyskontowanych za pomocą stopy procentowej skonstruowanej jako stopa wolna od ryzyka dla waluty określonej w umowie, opublikowanej przez EIOPA, powiększonej o spread kredytowy odzwierciedlający ryzyko kontrahenta czyli Concordia Polska. W przypadku, gdy w ramach umowy ramowej pojedyncze przedmioty leasingu udostępniane są w dłuższym okresie czasu (np. wymiana floty) tę samą stopę procentową przyjmuje się do dyskontowania zobowiązań wynikających z prawa do korzystania ze składników majątku przyjętych w danym kwartale. Wartość początkowa zobowiązań z tytułu leasingu obejmuje:

- stałe płatności pomniejszone o zachęty;
- zmienne płatności leasingowe zależne od indeksu lub stopy (np. LIBOR);
- kwoty, które zostały określone jako gwarancja wartości rezydualnej składnika aktywów;

- o cenę realizacji zakupu po okresie leasingu, jeżeli taka opcja została zapisana w umowie;
- o kwotę kar związanych z przedterminowym zakończeniem umowy leasingu (w przypadku, gdy Spółka posiada takie prawo).

Towarzystwo każdorazowo indywidualnie ocenia skutki zmiany umów zakwalifikowanych jako leasing zgodnie z MSSF 16 lub zmiany opłat leasingowych. W zależności od charakteru i zakresu zmian wprowadza się odrębny leasing lub modyfikuje się wartość bilansową rozpoznanych wcześniej umów leasingowych. Zwiększenie wartości zobowiązania na skutek aktualizacji wyceny odnoszone jest z drugiej strony na składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Z kolei zmniejszenie wartości zobowiązania wiąże się ze zmniejszeniem wartości składnika aktywów oraz ujęciem zysku lub straty wynikającej z wcześniejszego częściowego lub całkowitego zakończenia leasingu.

IV.1 Aktywa

Aktywa wyceniane są przy zastosowaniu podejścia rynkowego bazującego na ocenie ryzyka. Oznacza to, że są wyceniane w wartości godziwej, czyli kwocie, za jaką mogłyby zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji na warunkach rynkowych.

Tabela 37. Aktywa dla celów wypłacalności (dane w tys. zł)

Pozycja	Symbol pozycji	31.12.2018	31.12.2019
Wartość firmy	R0010		
Aktywowane koszty akwizycji	R0020		
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	0	0
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	5 001	7 861
Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	458 967	526 540
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0	0
Udziały w zakładach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	955	905
Akcje i udziały	R0100	2 532	23 098
Akcje i udziały – notowane	R0110	0	20 566
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	2 532	2 532
Obligacje	R0130	300 092	464 162
Obligacje państwowe	R0140	208 399	417 823
Obligacje korporacyjne	R0150	91 693	46 339
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	138 935	12 960
Instrumenty pochodne	R0190	0	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	16 453	25 415
Pozostałe lokaty	R0210	0	0
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości	R0220	0	0

Pozycja	Symbol pozycji	31.12.2018	31.12.2019
bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym			
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	0	0
Pożyczki pod zastaw polis	R0240	0	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń:	R0270	31 328	26 348
Innych niż ubezpieczenia na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	31 207	26 202
Na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	121	146
Depozyty u cedentów	R0350	0	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	18 669	17 231
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	543	14 601
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	787	1 248
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	R0400	0	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	4 387	3 148
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	4 854	12 489
Aktywa ogółem	R0500	524 535	609 467

IV.1.1 Wycena instrumentów finansowych dla celów wypłacalności

Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)

Rodzaj lokaty	Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
Lokaty w jednostkach podporządkowanych	905	928	-23
Akcje i udziały	23 098	23 098	0
Obligacje rządowe i komunalne	417 823	417 823	0
Obligacje korporacyjne	46 339	46 339	0
Fundusze inwestycyjne	12 960	12 960	0
Depozyty bankowe inne niż środki pieniężne	25 415	25 415	0
Suma	526 540	526 564	-23

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Lokaty (z wyjątkiem udziałów w jednostkach podporządkowanych) wycenia się według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów, a gdy zastosowanie tej metody nie jest możliwe, Towarzystwo do wyceny stosuje alternatywne metody wyceny. Alternatywne metody wyceny zostały zastosowane w stosunku do następujących lokat:

Tabela 38. Wartość lokat wycenionych za pomocą alternatywnych metod wyceny na dzień 31 grudnia 2019 r. (dane w tys. zł)

Rodzaj lokaty	Ujęcie wg Wypłacalność II
Udziały nienotowane na aktywnym rynku	2 532
Dłużne papiery wartościowe nienotowane na aktywnym rynku tych samych papierów	82 195
wycena wg kursu BGN (Bloomberg Generic Price),	3 298
wycena modelem DCF	78 897
Jednostki uczestnictwa – wartość godziwa wyznaczona na podstawie opublikowanych cen jednostek lub w oparciu o wartość aktywów netto	12 960
Depozyty długoterminowe	3 013
Suma	100 700

Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich innych niż szacunki, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujętą wartość.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena dla celów wypłacalności ustalana jest analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sprawozdania statutowego. Wyjątkiem od tej zasady są udziały w jednostkach podporządkowanych, których wycena została opisana w dalszej części niniejszej sekcji.

Kryteria oceny aktywnego obrotu regulowanego (aktywnego rynku)

Aktywny rynek regulowany to działający w sposób stały system obrotu instrumentami finansowymi, na którym transakcje dotyczące aktywów finansowych lub zobowiązań odbywają się z dostateczną częstotliwością i mają dostateczny wolumen, aby dostarczyć informacji na temat cen instrumentów, które zostały dopuszczone do publicznego obrotu na tym rynku, a ceny tego rynku podawane są do publicznej informacji i w każdym dniu roboczym dostępne są wiarygodne kwotowania tych cen.

Instrument finansowy uznaje się za notowany na aktywnym rynku jeżeli kwotowane ceny można łatwo i regularnie uzyskać z giełdy lub publikacji dostępnych serwisów informacyjnych, a ceny te reprezentują aktualne regularnie występujące na rynku transakcje.

Za aktywny rynek uznaje się więc rynek spełniający następujące kryteria:

- instrumenty, będące przedmiotem obrotu na rynku są jednorodne,
- praktycznie zawsze powinni występować zainteresowani nabywcy oraz sprzedawcy,
- informacja o cenach jest powszechnie dostępna.

Warunkiem uznania rynku za rynek aktywny jest wystąpienie na tym rynku obrotów na danym instrumencie podczas co najmniej 7 dni sesyjnych w okresie miesiąca kalendarzowego poprzedzającego miesiąc zawierający dzień wyceny o łącznej wartości nominalnej wolumenu obrotu na poziomie co najmniej 100 tys. zł.

Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. uznaje się za rynek aktywny dla notowanych na tym rynku papierów udziałowych bez konieczności dokonywania powyższej analizy, za rynek aktywny bez konieczności przeprowadzenia analiz uznaje się również dla notowanych na tym rynku skarbowych papierów dłużnych Tresuary BondSpot Poland.

Jeżeli instrument finansowy jest przedmiotem obrotu na więcej niż jednym rynku, jego wyceny dokonuje się według kursu ustalonego na „rynku głównym”.

Wyboru rynku głównego, dokonuje się spośród rynków aktywnych w oparciu o wolumen obrotu na danym instrumencie oraz możliwość dokonania przez Towarzystwo transakcji na danym instrumencie oraz możliwość dokonania przez Towarzystwo transakcji na danym rynku w analizowanym okresie.

Wyboru rynku głównego dokonuje się:

- na koniec każdego miesiąca kalendarzowego – na bazie obrotów w tym miesiącu, w celu wyznaczenia rynku głównego na kolejny miesiąc,
- dodatkowo na dzień nabycia nowego instrumentu finansowego, jeśli nie podlegał on badaniu miesięcznemu – w oparciu o obroty z poprzedniego miesiąca, a jeśli obroty rozpoczęły się w bieżącym miesiącu – w oparciu o obroty od daty ich rozpoczęcia do daty nabycia instrumentu,
- dodatkowo na dzień rozpoczęcia obrotu danym instrumentem finansowym – na podstawie obrotów z tego dnia.

W przypadku notowania papierów wartościowych jednocześnie na rynku aktywnym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą, rynkiem głównym jest rynek aktywny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Aktywa finansowe notowane na aktywnym rynku wyceniane są w oparciu o kurs wyceny z Dnia Wyceny.

Za kurs wyceny z Dnia Wyceny przyjmuje się:

- kurs zamknięcia w Dniu Wyceny, a w przypadku braku ustalania na danym rynku kursu zamknięcia - innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik a jeżeli te kursy nie są oficjalnie ustalone na rynku, to
- ostatni kurs ustalony w systemie kursu jednolitego w Dniu Wyceny, a jeżeli nie jest oficjalnie ustalony na rynku, to
- kurs odniesienia ustalony przez organizatora rynku.

Jeżeli w Dniu Wyceny nie zostanie ustalona na rynku wyceny cena transakcyjna a jest na tym rynku organizowana sesja fixingowa, za kurs wyceny przyjmuje się kurs fixingowy.

Wycena lokat, gdy zastosowanie metody wyceny według cen rynkowych nie jest możliwe

W przypadku gdy zastosowanie powyższej wyceny nie jest możliwe stosuje się odpowiednio metody według poniższej hierarchii;

- Ceny rynkowe notowane na aktywnych rynkach podobnych aktywów z uwzględnieniem korekt odzwierciedlające specyficzne czynniki dla instrumentu z uwzględnieniem charakteru lub lokalizacji składnika aktywów, stopnia w jakim dane używane do wyceny są powiązane z pozycjami, które są porównywalne, poziomu aktywności na rynkach, na których obserwowalne są dane do używania wyceny.
- Jeżeli nie jest możliwe zastosowanie wyceny wg powyższych wskazań wykorzystuje się w jak największym stopniu dane rynkowe obserwowalne.

Akcje, prawa do akcji i prawa poboru

Akcje, prawa do akcji i prawa poboru notowane na aktywnym rynku wyceniane są na podstawie notowań z rynku głównego według kursu wyceny z Dnia Wyceny.

- dla instrumentów notowanych wyłącznie na danym rynku – według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną z najlepszych wiarygodnych ofert kupna i sprzedaży z Dnia Wyceny publikowanych przez organizatora rynku wyceny, a jeśli ustalenie tego kursu nie jest możliwe wyceny dokonuje się według kursu z ostatniego dnia, w którym został ustalony z uwzględnieniem korekt umożliwiających pozyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej a jeśli nie jest to możliwe – przy

zastosowaniu modelu wyceny opartego na obserwowalnych rynkowych danych wejściowych do modelu,

- dla instrumentów, dla których istnieją inne aktywne rynki notowań – w pierwszej kolejności według kursu transakcyjnego/fixingowego ustalonego w Dniu Wyceny na rynku, na którym dany instrument został po raz pierwszy wprowadzony do obrotu (informacja na bazie systemu Bloomberg – *Primary Security Primary Exchange Code*), a jeśli nie został ustalony na żadnym z aktywnych rynków to według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną z najlepszych wiarygodnych ofert kupna i sprzedaży z Dnia Wyceny z rynku głównego, a jeśli ustalenie tego kursu nadal nie jest możliwe - wyceny dokonuje się według kursu z poprzedniego Dnia Wyceny z uwzględnieniem korekty umożliwiającej pozyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej a jeśli nie jest to możliwe - przy zastosowaniu modelu wyceny opartego na obserwowalnych rynkowych danych wejściowych do modelu,
- dla instrumentów, dla których istnieją inne aktywne rynki notowań – w pierwszej kolejności według kursu transakcyjnego/fixingowego ustalonego w Dniu Wyceny na rynku, na którym dany instrument został po raz pierwszy wprowadzony do obrotu (informacja na bazie systemu Bloomberg – *Primary Security Primary Exchange Code*), a jeśli nie został ustalony na żadnym z aktywnych rynków to według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną z najlepszych wiarygodnych ofert kupna i sprzedaży z Dnia Wyceny z rynku głównego, a jeśli ustalenie tego kursu nadal nie jest możliwe - wyceny dokonuje się według kursu z poprzedniego Dnia Wyceny z uwzględnieniem korekty umożliwiającej pozyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej a jeśli nie jest to możliwe - przy zastosowaniu modelu wyceny opartego na obserwowalnych rynkowych danych wejściowych do modelu,
- dla pozostałych nienotowanych na aktywnym rynku wycenia się do wartości godziwej z zastosowaniem modelu bazującego na udziale Towarzystwa w kapitale własnym emitenta akcji oraz metodzie mnożników spółek porównywalnych. Metoda ta w przypadku akcji nienotowanych posiadanych w portfelu lokat na dzień sporządzenia niniejszej regulacji (akcje SGB-Bank S.A.) polega na ustaleniu wartości udziału Towarzystwa w kapitale własnym emitenta z uwzględnieniem zmian parametrów odnoszących się do analizy wyceny rynkowej notowanych podmiotów w podobnym sektorze. Posiadane w portfelu akcje SGB na dzień przygotowania sprawozdania finansowego za rok 2019 wycenione zostały w wartości ceny za jaką można byłoby dokonać ich zbycia.

Dłużne papiery wartościowe w walucie PLN, których emitentem jest Skarb Państwa

Rynkiem głównym dla dłużnych papierów wartościowych w walucie PLN wyemitowanych przez Skarb Państwa dopuszczonych do obrotu na rynku Treasury BondSpot Poland jest Treasury BondSpot Poland.

Kursem wyceny z rynku Treasury BondSpot Poland jest kurs ostatniej transakcji ustalony w Dniu Wyceny, a w przypadku braku transakcji w danym Dniu Wyceny – kurs fixingowy z godz. 16.30.

W przypadku braku kursu transakcyjnego/fixingowego na rynku Treasury BondSpot Poland w danym Dniu Wyceny oraz w przypadku braku dopuszczenia papieru wartościowego do obrotu na tym rynku do wyceny przyjmuje się, w następującej kolejności:

- kurs zamknięcia z Dnia Wyceny z rynku regulowanego Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. pod warunkiem wystąpienia transakcji na tym rynku w Dniu Wyceny, a w przypadku braku transakcji na tym rynku do wyceny przyjmuje się:
  - kurs Bloomberg Generic – BGN Bloomberg rates w wartości MID z Dnia Wyceny, a gdy nie został ustalony stosuje się:
    - kurs z ostatniego dnia, w którym został ustalony, z zastrzeżeniem, iż w przypadku, braku jego ustalenia zgodnie z którąkolwiek z poprzednich zasad niniejszego punktu lub punktem 3.2. przez kolejnych 7 dni roboczych (za wyjątkiem sobót) poprzedzających bezpośrednio dany Dzień Wyceny – stosuje się kurs z ostatniego dnia, w którym został ustalony z uwzględnieniem korekty umożliwiającej uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości

godziwej, w szczególności za pomocą efektywnej stopy procentowej, w której wartością początkową jest ostatni przyjęty do wyceny kurs.

Pozostałe dłużne papiery wartościowe – notowane na aktywnym rynku

Pozostałe dłużne papiery wartościowe notowane na aktywnym rynku wyceniane są na podstawie notowań z rynku głównego.

W przypadku braku kursu transakcyjnego na rynku głównym w danym Dniu Wyceny do wyceny instrumentów dłużnych przyjmuje się:

- dla instrumentów, dla których istnieją inne aktywne rynki – kurs zamknięcia/ ostatni kurs transakcyjny ustalony w Dniu Wyceny na rynku o najwyższym wolumenie obrotu w Dniu Wyceny, a jeśli nie został ustalony na żadnym z aktywnych rynków lub inne aktywne rynki dla danego instrumentu nie istnieją to:
  - kurs Bloomberg Generic – BGN Bloomberg rates w wartości MID z Dnia Wyceny, a jeśli nie jest ustalony to:
  - ostatni kurs zamknięcia/ostatni kurs transakcyjny ustalony na rynku wyceny lub ostatni kurs BGN, z zastrzeżeniem, iż jeżeli nie został ustalony przez kolejnych 7 dni roboczych poprzedzających bezpośrednio Dzień Wyceny – wyceny tego instrumentu na Dzień Wyceny dokonuje się za pomocą modelu wyceny opartego na obserwowalnych rynkowych danych wejściowych do modelu.

Pozostałe dłużne papiery wartościowe – nienotowane na aktywnym rynku

Dłużne papiery wartościowe nienotowane na aktywnym rynku wycenia się przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych instrumentów, z uwzględnieniem korekt odzwierciedlających istniejące różnice wynikające z czynników specyficznych dla danego instrumentu, w szczególności przy wykorzystaniu funkcji YAS (*Yield and Spread*) w systemie Bloomberg, a gdy nie jest to możliwe – według określonego modelu wyceny opartego na rynkowych danych wejściowych, w szczególności modelu *Discounted Cash Flow* (DCF). Dyskonto ustala się w oparciu o przyszłe oczekiwane przepływy pieniężne z instrumentu ustalone za pomocą bieżącej terminowej struktury stóp procentowych z rynku międzybankowego z uwzględnieniem premii odzwierciedlającej ryzyko kredytowe emitenta danego instrumentu. Bieżąca struktura terminowa jest reprezentowana w postaci krzywej stóp procentowych w formie czynników dyskontowych na punkty węzłowe zgodne z używanymi instrumentami rynku stopy procentowej. Wyceny dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na aktywnym rynku w okresie od dnia rozliczenia zakupu do dnia wdrożenia modelu, o którym mowa w punkcie poprzednim dokonuje się według skorygowanej wartości nabycia wyznaczonej za pomocą efektywnej stopy procentowej.

Dłużne papiery wartościowe, których emitentem są spółki w restrukturyzacji i dla których zostały przyjęte propozycje układowe wycenia się na podstawie warunków przyjętych propozycji poprzez zdyskontowanie przepływów pieniężnych (rat spłaty) przysługujących Towarzystwu z tytułu posiadania tych papierów za pomocą bieżących stóp procentowych na dzień przyjęcia propozycji układowych z uwzględnieniem ekspercko założonego prawdopodobieństwa realizacji układu. Powyższa wycena dokonywana jest przy wykorzystaniu modelu DCF.

Dla papierów wartościowych z kuponem odsetkowym ustalane są na każdy Dzień Wyceny narosłe odsetki przypadające na ten dzień. Przy ustalaniu wartości odsetek wykorzystywane są następujące źródła informacji:

- warunki emisji/ listy emisyjne papierów w zakresie informacji dotyczących oprocentowania, płatności kuponów odsetkowych, bazy kuponu i sposobu kalkulacji narosłych odsetek – w celu wykorzystania przy kalkulacji odsetek w systemie do ewidencji i wyceny lokat,
- dane otrzymywane od organizatorów rynków notowań z danymi w zakresie wartości narosłych na dany dzień odsetek lub strony internetowe organizatorów rynków notowań zawierające ww. informacje,

- tabele odsetkowe udostępniane przez emitentów papierów.

Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania

Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne Towarzystwo wycenia do wartości rynkowej na podstawie ceny netto jednostki uczestnictwa danego funduszu na dzień wyceny (ogólnodostępnej i publikowanej przez poszczególne TFI na ich stronach internetowych) pomnożonej przez ilość jednostek wynikającą z otrzymywanych przez Towarzystwo od TFI na koniec każdego miesiąca potwierdzeń stanów rejestrów (a także na podstawie otrzymanych potwierdzeń nabycia/odkupienia jednostek w poszczególnych funduszach). Dla funduszy prowadzonych w walucie tak otrzymany wynik należy jeszcze przemnożyć przez ogólnodostępny średni kurs NBP danej waluty na dzień wyceny publikowany na jego stronie internetowej.

Wycena udziałów w jednostkach podporządkowanych

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
905	928	-23

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Udziały w podmiotach podporządkowanych wyceniane są metodą praw własności, polegającą na powiększeniu lub pomniejszeniu wartości nabycia o przypadające na rzecz Towarzystwa od dnia nabycia zmniejszenia lub zwiększenia kapitału własnego podmiotu podporządkowanego (w wysokości udziału Towarzystwa w wartości aktywów netto tego podmiotu). Dla celów wypłacalności, ze względu na odmienny profil działalności jednostki podporządkowanej, Towarzystwo przyjmuje wycenę posiadanych udziałów przy zastosowaniu uproszczonej metody (tj. wyzerowanie w bilansie takich pozycji jak wartość firmy, wartości niematerialne i prawne, odroczone koszty akwizycji, fundusze specjalne). Skorygowane sprawozdanie stanowi podstawę do analizy i ustalania wielkości zmian kapitałów jednostki i udziału Towarzystwa, jeżeli wartości udziałów ulegną istotnym zwiększeniom powodującym przy zastosowaniu uproszczeń istotne zniekształcenie bilansu ekonomicznego.

Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich innych niż szacunki, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujętą wartość.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Udziały w jednostkach podporządkowanych wycenia się na potrzeby sprawozdania statutowego według metody praw własności. Na potrzeby niniejszego sprawozdania wyceny dokonano przy zastosowaniu skorygowanej metody praw własności co skutkowało zmniejszeniem wartości tych aktywów o 23 tys. zł. oraz naliczono rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
25 415	25 415	0

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wypłacalności

Depozyty bankowe wycenia się do wartości godziwej z zastosowaniem metody oczekiwanych przyszłych przepływów dyskontowanych bieżącymi stopami rynku międzybankowego. Jeżeli w wyniku przeprowadzonych analiz różnice pomiędzy sprawozdaniem statutowym są nieistotne, prezentuje się je w wielkości ujętej w sprawozdaniu statutowym.

Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich innych niż szacunki, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujętą wartość.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena dla celów wypłacalności ustalona została analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sporządzenia sprawozdania statutowego.

W celu porównania oraz wyeliminowania ryzyka dokonano wyceny z zastosowaniem metody oczekiwanych przyszłych przepływów dyskontowanych bieżącymi stopami rynku międzybankowego a przeprowadzone analizy nie wykazały istotnych rozbieżności.

Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich innych niż szacunki, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujętą wartość.

IV.1.2 Wycena pozostałych pozycji aktywów

Aktywowane koszty akwizycji

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
0	46 504	-46 504

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Aktywowane koszty akwizycji wycenia się w wartości zerowej.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

W sprawozdaniu statutowym Towarzystwo klasyfikuje poniesione w okresie sprawozdawczym koszty akwizycji przypadające na przyszłe okresy sprawozdawcze do aktywowanych kosztów akwizycji. Koszty te są rozliczane w czasie na zasadach obowiązujących przy tworzeniu rezerwy składek dla celów rachunkowości. W sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwo wykazało aktywowane koszty akwizycji w wartości zero.

Wartości niematerialne i prawne

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
0	2 220	-2 220

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Wartości niematerialne i prawne inne niż wydzielone do zbycia wycenia się w wartości zerowej.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

W sprawozdaniu statutowym wartości niematerialne i prawne wykazywane są według ceny nabycia powiększonej o koszty bezpośrednio związane z nabyciem i przygotowaniem do użytkowania, pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. W sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwo wykazało wartości niematerialne i prawne w wartości zero.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
0	8 566	-8 566

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Wartość aktywów i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się analogicznie jak na potrzeby sprawozdania statutowego. Obejmują różnice przejściowe wiarygodnie prognozowanych różnic wynikających z odmiennego momentu rozliczania obciążenia podatkowego.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się na podstawie różnic przejściowych między wartością aktywów i zobowiązań ustaloną dla celów wypłacalności i ich wartością podatkową. Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich innych niż szacunki, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujętą wartość.

Towarzystwo jest podatnikiem podatku dochodowego od osób prawnych, który płacony jest do jednego urzędu skarbowego właściwego ze względu na siedzibę Towarzystwa. W związku z powyższym, rezerwa i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompensowane i prezentowane w zależności od wyniku w aktywach lub zobowiązaniach.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Towarzystwo dokonuje wyceny aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego w bilansie statutowym bez kompensowania dla celów wypłacalności natomiast na potrzeby kalkulacji wysokości środków własnych dokonywana jest kompensata.

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
7 861	3 021	4 840

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

W bilansie sporządzonym dla celów wypłacalności wyceniono w następujący sposób:

- Środki transportu wyceniono w wartości rynkowej na podstawie wyceny rzeczoznawcy Towarzystwa w oparciu o dane pochodzące z systemu Audatex.
- Zespoły komputerowe oraz urządzenia (grupa 6) wyceniono według ceny rynkowej. Ceny rynkowe ustalone zostały przez firmę zewnętrzną na podstawie cen rynkowych środków sprzedawanych w sklepach internetowych oraz portalach aukcyjnych, a także na podstawie informacji zamieszczanych na portalach porównujących ceny.
- Przyjmowane do użytkowania wyposażenie (grupa 8) wykazuje się według cen nabycia, kosztów wytworzenia lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji środków trwałych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także odpisy z tytułu trwałej utraty wartości, których dokonuje się drogą systematycznego, planowanego rozłożenia jego wartości na ustalony okres amortyzacji metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów.
- W odniesieniu do wyposażenia (grupa 8), które zostało zamortyzowane do 2015 roku, dokonuje się przynajmniej raz w roku przeglądu i na podstawie analizy ich wykorzystania (weryfikacji czasu wykorzystania), przyjmuje się szacunkową wartość używanego wyposażenia wynoszącą jednak nie więcej niż 20% wartości zakupu. Wyposażenie w pełni umorzone w latach 2015-2019 wykazuje się w wielkościach od 30%-70% ceny zakupu. Wielkości te nie mają istotnego wpływu na wartość bilansową.
- Prawo do użytkowania lokali biurowych centrali Towarzystwa oraz prawo do użytkowania floty pojazdów (w związku z wejściem w życie standardu MSSF 16 Leasing). Nieruchomości oraz maszyny i wyposażenie wykorzystywane na podstawie umów leasingu wyceniane są na podstawie metody wyceny stosowanej przy sporządzaniu rocznych pakietów konsolidacyjnych wg MSSF. Przy sporządzaniu pakietów konsolidacyjnych Towarzystwo wycenia leasingowaną nieruchomość oraz

flotę pojazdów zgodnie z MSSF 16, czyli według kosztu obejmującego kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe, wszelkie początkowe bezpośrednie koszty poniesione przez leasingobiorcę w związku z zawarciem umowy, a także szacunek kosztów, które ma obowiązek ponieść leasingobiorca w związku z demontażem i usunięciem składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca bądź samego składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu, pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne. W ocenie Towarzystwa model kosztowy ujęcia prawa do użytkowania w MSSF 16 spełnia wymogi wartości godziwej zgodnie z art. 75 Dyrektywy.

Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich innych niż szacunki, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujętą wartość.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

W sprawozdaniu statutowym maszyny i urządzenia Towarzystwo wycenia według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Składniki majątku o wartości nieprzekraczającej 3 500 zł mogą być ujmowane bezpośrednio w kosztach w miesiącu oddania ich do użytkowania. Dana pozycja zostaje usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane korzyści ekonomiczne z dalszego użytkowania tego składnika. Wartość pozycji dla potrzeb rachunkowości nie uwzględnia wartości praw do użytkowania lokali biurowych i floty pojazdów.

W sprawozdaniu na potrzeby wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwo wykazuje wartości ustalone głównie na podstawie wyceny rzeczoznawcy przeprowadzanej na koniec każdego roku.

Alternatywną metodę wyceny zastosowano dla części wyposażenia (grupy 8) wykorzystując podejście kosztowe.

Kwoty należne z umów reasekuracji

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
26 348	166 939	-140 591

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

W bilansie sporządzonym dla celów wypłacalności prezentowane są jako najlepsze oszacowanie zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych wynikające z rozliczeń z reasekuratorami. Oszacowania dokonuje się łącznie z ustaleniem rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich innych niż szacunki, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujętą wartość.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Na potrzeby rachunkowości to udział reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych, szacowany metodą indywidualną lub aktuarialną na bazie danych historycznych. Dla celów wypłacalności udział reasekuratora prezentowany jest w pozycji: *Kwoty należne z umów reasekuracji*.

Dodatkową różnicą jest konieczność uwzględnienia w najlepszym oszacowaniu rezerw korekty z tytułu niewykonania zobowiązania przez reasekuratora.

Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych

Ujęcie wg Wyplacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
17 231	62 183	-44 953

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Pozycja ta obejmuje należności, dla których termin płatności już upłynął. Z uwagi na brak aktywnego rynku dla należności, w celu uzyskania ich wartości godziwej Towarzystwo wykorzystuje alternatywne metody wyceny. Wycenę do wartości godziwej ustala się na podstawie kwoty wymaganej zapłaty skorygowanej o odpisy aktualizujące z uwzględnieniem dyskonta prognozowanych przepływów pieniężnych, obejmujących spodziewane koszty egzekucji tych należności (monitorowania, windykacji przedsądowej), o ile wpływ jest istotny.

Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich innych niż szacunki, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujętą wartość.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Różnica wyceny wartości należności wykazywanych w sprawozdaniu statutowym, a sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej wynika z ujęcia części należności, dla których termin wymagalności przypada po dacie bilansowej w najlepszym oszacowaniu rezerwie składek.

Należności z tytułu reasekuracji biernej

Ujęcie wg Wyplacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
14 601	58 441	-43 840

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Z uwagi na brak aktywnego rynku dla należności, w celu uzyskania ich wartości godziwej Towarzystwo wykorzystuje alternatywne metody wyceny. Wartość godziwa ustalona jest na podstawie kwoty wymaganej zapłaty skorygowanej o odpisy aktualizujące z uwzględnieniem dyskonta prognozowanych przepływów pieniężnych obejmujących spodziewane koszty egzekucji tych należności (monitorowania, windykacji przedsądowej), o ile wpływ jest istotny. Należności reasekuracyjne powstałe w wyniku już wypłaconych przez Towarzystwo szkód, a stanowiących należności nieprzeteterminowane ujmuje się w pozycji „Pozostałe aktywa”.

Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich innych niż szacunki, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujętą wartość.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Różnice w wartościach należności wynikają z ujęcia w wyliczeniu najlepszego oszacowania kwot należnych rezerwy składek części należności, których termin wymagalności przypada po dacie bilansowej (31 351 tys. zł). W sprawozdaniu statutowym należności powstałe m.in. w wyniku nieopłacenia należności wynikających z udziału reasekuratora w odszkodowaniach i świadczeniach ujmuje się niezależnie od ich terminu wymagalności. Kwota należności z tytułu reasekuracji, która została przeniesiona do pozycji „Pozostałe aktywa” wyniosła 12 489 tys. zł.

Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)

Ujęcie wg Wyplacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
1 248	1 248	0

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wypłacalności

Pozostałe należności obejmują krótkoterminowe należności zarówno bieżące jak i przeterminowane.

Pozostałe należności wycenia się według wartości godziwej obejmując należności zarówno wymagalne jak i przeterminowane, przy uwzględnieniu odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich innych niż szacunki, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujętą wartość.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena dla celów wypłacalności ustalona została analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sporządzenia sprawozdania statutowego.

Na dzień bilansowy Towarzystwo nie posiadało należności dłuższych niż 3 miesiące.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Ujęcie wg Wyplacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
3 148	3 194	-46

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wypłacalności

Wycenę do wartości godziwej ustala się z ujęciem pozycji, dla których identyfikuje się brak oczekiwanych istotnych różnic pomiędzy wartością bilansową a godziwą. Przyjęto, że wartość wykazywana w sprawozdaniu statutowym jest dobrym oszacowaniem wartości godziwej.

Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich innych niż szacunki, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujętą wartość.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena dla celów wypłacalności ustalona została analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sporządzenia sprawozdania statutowego.

W sprawozdaniu statutowym Towarzystwo wykazuje utrzymywane na wyodrębnionych rachunkach środki funduszy specjalnych, którymi nie ma możliwości swobodnie dysponować. Są to aktywa związane z Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych. Ponieważ nie spełniają one definicji aktywów według Dyrektywy zostały wyeliminowane.

Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)

Ujęcie wg Wyplacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
12 489	1 198	11 291

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wypłacalności

Do pozostałych aktywów Towarzystwo zalicza nieprzeterminowane należności z tytułu wypłaconych odszkodowań i świadczeń a nieuregulowanych przez reasekuratora.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

W sprawozdaniu statutowym pozycja ta obejmuje wydatki dotyczące późniejszych okresów niż ten w którym je poniesiono (opłacone z góry koszty prenumeraty, ubezpieczenia, wsparcie systemów IT, przedpłaty, itp.). Na potrzeby wyceny dla celów wypłacalności zastosowano podejście ostrożnościowe – w ocenie Towarzystwa nie ma możliwości zbycia bądź transferu tych składników aktywów (1 198 tys. zł) na aktywnym rynku, dlatego też wykazano je w wartości zerowej.

W pozycji *Pozostałe aktywa* ujęto również nieuregulowane przez reasekuratora wypłacone odszkodowania i świadczenia przeniesione z pozycji Należności z tytułu reasekuracji (12 489 tys. zł).

Aktywa warunkowe

Na dzień bilansowy Towarzystwo posiada gwarancję stanowiącą zabezpieczenie płatności z tytułu opłat eksploatacyjnych ustanowionych umową najmu opiewającą na kwotę 604 tys. zł. Aktywo to nie zostało ujęte w bilansie dla celów wypłacalności, gdyż Towarzystwo nie spodziewa się jego realizacji.

IV.13 Informacje na temat stosowanych założeń i ocen, w tym dotyczących przyszłych i innych istotnych źródeł niepewności oszacowania

Towarzystwo dokonuje przeglądu metod możliwych do zastosowania dla poszczególnych aktywów przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki rynku oraz charakteru rozpatrywanych aktywów. Wycena przeprowadzana jest w sposób hierarchiczny (zgodnie z opisem w sekcji IV).

Nieruchomości, maszyny i urządzenia do użytku własnego

Zastosowanie alternatywnej metody wyceny generuje niepewność głównie w zakresie oceny stopnia zużywania składników majątku. W związku z tym podlegają one analizie mającej na celu zweryfikowanie, czy istnieją przesłanki mogące wskazywać na istotne odchylenia między wartością godziwą a wartością netto przyjętą na potrzeby sprawozdania statutowego. Głównym czynnikiem podejmowania takiego działania jest analiza okresów użytkowania składników po ich całkowitym zamortyzowaniu, a także stopień istotności (dla tej grupy ustalona różnica (64 tys. zł) uznana została za mało istotną).

Instrumenty finansowe (obligacje państwowe, akcje, udziały, depozyty bankowe inne niż środki pieniężne)

Niepewność w wycenie powyższej grupy aktywów wynika z możliwych zmienności stóp procentowych, a dla aktywów finansowych wycenianych na podstawie zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych z zastosowaniem stopy wolnej od ryzyka także niepewność w zakresie ryzyka kontrahenta.

W związku z powyższym Towarzystwo prowadzi bieżący monitoring sytuacji finansowej ekonomicznej emitentów przez wyspecjalizowaną komórkę, która jest zobowiązana do szybkiej reakcji w określonych sytuacjach. Ponadto, Komitet Inwestycyjny w ramach cyklicznych spotkań zapoznaje się zarówno z propozycjami zaangażowania wolnych środków w instrumenty finansowe, jak i omawiany jest bieżący skład portfela w odniesieniu do bieżącej prognozowanej oraz historycznej sytuacji rynkowej i makroekonomicznej.

Należności

Ryzyka związane z wyceną poszczególnych rodzajów należności może wiązać się nie tylko z założeniami przyjętymi w zakresie ustalania odpisów aktualizacyjnych, ale także ryzykiem kredytowym, kontrahenta oraz ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej, które to w przypadku zmiany otoczenia rynkowego mogą doprowadzić do występowania odchylenia od rzeczywistej kwoty, za jaką mogłyby zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Na każdy okres sprawozdawczy Towarzystwo dokonuje aktualizacji należności poprzez zastosowanie odpisów na należności uwzględniających stopień prawdopodobieństwa zapłaty przez kontrahenta oraz

przynajmniej raz w roku przeprowadza analizy spłacalności w celu ustalenia właściwych wielkości procentowych odpisów aktualizujących.

IV.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności tworzone są na pokrycie bieżących i przyszłych zobowiązań, jakie mogą wyniknąć z zawartych umów ubezpieczenia. Tworzone są zgodnie z przepisami prawa, w sposób ostrożny, wiarygodny i obiektywny, w oparciu o dane zgromadzone przez Towarzystwo oraz ogólnodostępne dane.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe ustalane dla celów wypłacalności stanowią sumę najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka. Najlepsze oszacowanie odpowiada oczekiwanej obecnej wartości przyszłych przepływów pieniężnych brutto. Margines ryzyka natomiast ma wysokość zapewniającą, aby wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności odpowiadała kwocie, której zakład ubezpieczeń zażądałby za przejście i wywiązanie się ze zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia.

Najlepsze oszacowane, które jest podstawowym elementem rezerw techniczno-ubezpieczeniowych stanowi sumę najlepszego oszacowania rezerw na niewypłacone odszkodowania oraz rezerwy składek w ujęciu brutto. Uwzględnia również niewymagalne na dzień wyceny należności i zobowiązania z tytułu ubezpieczeń.

Tabela 39. Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności (w tys. zł)

Pozycja	Symbol pozycji	31.12.2018	31.12.2019
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	284 538	277 364
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	281 261	273 588
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	274 900	268 013
Margines ryzyka	R0550	6 361	5 575
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	3 277	3 776
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	3 023	3 606
Margines ryzyka	R0590	253	170
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	2 723	2 841
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0	0
Margines ryzyka	R0640	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym	R0650	2 723	2 841

Pozycja	Symbol pozycji	31.12.2018	31.12.2019
funduszem kapitałowym)			
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	2 581	2 713
Margines ryzyka	R0680	142	128
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe - ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	0	0
Margines ryzyka	R0720	0	0
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	R0730	0	0

Szczegółowe informacje dotyczące wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności w podziale na poszczególne linie biznesowe zostały zaprezentowane w Załączniku 3 oraz w Załączniku 4.

IV.2.1 Zasady wyceny najlepszego oszacowania

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych) oraz Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)

Rezerwa składek

Prognoza przepływów pieniężnych wykorzystywana przy obliczaniu najlepszego oszacowania rezerwy składek obejmuje co najmniej wszystkie wymienione niżej przepływy pieniężne w zakresie, w jakim przepływy te odnoszą się do obecnych umów ubezpieczenia i umów reasekuracji, konieczne do uregulowania zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych w pełnym okresie ich trwania.

Wpływy:

- przyszłe odszkodowania i świadczenia,
- koszty likwidacji szkód,
- koszty administracyjne,
- koszty prowizji,
- koszty działalności lokacyjnej,
- zwroty składek w przypadku rezygnacji z umów,
- udział ubezpieczonych w zysku.

Wpływy:

- przyszłe składki,
- zwroty kosztów prowizji w przypadku rezygnacji z umów,
- regresy.

Wartości przyszłych odszkodowań i świadczeń, kosztów likwidacji szkód oraz regresów prognozują się biorąc pod uwagę przyszłą składkę zarobioną z obecnych umów ubezpieczenia i umów reasekuracji (tj. rezerwę składek obliczoną dla celów rachunkowości) oraz przewidywania dotyczące kształtowania się wskaźników szkodowości w horyzoncie czasowym zgodnym z horyzontem planowania biznesowego. Rozkład przepływów pieniężnych dotyczących przyszłych odszkodowań i świadczeń buduje się biorąc pod uwagę

rozkład zarabiania się składki (wskazuje na oczekiwany moment zajścia szkody) oraz odpowiednie dane wykorzystywane do obliczenia najlepszego oszacowania rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia (wskazujące na oczekiwane opóźnienie pomiędzy zajściem szkody a wypłatą odszkodowania lub świadczenia).

Rozkład przepływów pieniężnych dotyczących przyszłych kosztów likwidacji szkód buduje się bazując na informacji dotyczącej rzeczywistych opóźnień pomiędzy wypłatą odszkodowania lub świadczenia, a momentem poniesienia kosztów likwidacji szkód.

Rozkład przepływów pieniężnych dotyczących regresów buduje się biorąc pod uwagę rozkład zarabiania się składki (wskazuje na oczekiwany moment zajścia regresu) oraz odpowiednie dane wykorzystywane do obliczenia oszacowania regresów (wskazujące na oczekiwane opóźnienie pomiędzy zajściem a wypłatą regresu).

Wartości przepływów z tytułu przyszłych kosztów administracyjnych prognozuje się biorąc pod uwagę przyszłą składkę zarobioną z obecnych umów ubezpieczenia i umów reasekuracji (tj. rezerwę składek obliczoną dla celów rachunkowości) oraz przewidywania dotyczące kształtowania się wskaźników kosztów administracyjnych w horyzoncie czasowym zgodnym z horyzontem planowania biznesowego. Rozkład przepływów pieniężnych z tytułu kosztów administracyjnych buduje się w oparciu o rozkład zarabiania się składki.

Koszty prowizji stanowią niewypłacone prowizje dla pośredników, których termin płatności przypada po ostatnim dniu okresu sprawozdawczego. Rozkład przepływów pieniężnych z tytułu prowizji dla pośredników buduje się w oparciu o rozkład oczekiwanych wpływów z tytułu przyszłych składek.

Wartość przepływów z tytułu przyszłych kosztów działalności lokacyjnej prognozuje się biorąc pod uwagę dane historyczne ich dotyczące. Rozkład przepływów pieniężnych z tytułu kosztów działalności lokacyjnej buduje się w oparciu o rozkład świadczeń i kosztów prognozowanych w UBEL.

Do określenia wartości zwrotu składek w przypadku rezygnacji z umów wykorzystuje się przyszłą składkę zarobioną z obecnych umów ubezpieczenia i umów reasekuracji (tj. rezerwę składek obliczoną dla celów rachunkowości) oraz zakładany wskaźnik rezygnacji z umów. Rozkład przepływów pieniężnych z tytułu zwrotów składek w przypadku rezygnacji z umów odpowiada oczekiwanemu rozkładowi rezygnacji z umów.

Wartości przepływów pieniężnych z tytułu udziału ubezpieczonych w zyskach Towarzystwa prognozuje się w wysokości wartości rezerwy na premie i rabaty wyznaczonej dla celów rachunkowości. Zakłada się, że przepływy następują zgodnie z zapisami odpowiednich umów.

Przyszłe składki stanowią raty z obowiązujących umów ubezpieczenia i reasekuracji należne po ostatnim dniu okresu sprawozdawczego, które nie zostały do tego dnia opłacone. Przyszłe składki korygowane są zgodnie z założeniami dotyczącymi oczekiwań co do ich spłaty. Rozkład przepływów pieniężnych z tytułu przyszłych składek wyznacza się w oparciu o daty wymagalności tych składek.

Do określenia wartości zwrotu prowizji w przypadku rezygnacji z umów wykorzystuje się wartość zwrotu składek w przypadku rezygnacji z umów oraz planowany wskaźnik kosztów prowizji. Rozkład przyszłych zwrotów prowizji odpowiada rozkładowi rezygnacji w umów.

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia

Prognoza przepływów pieniężnych wykorzystywana przy obliczaniu najlepszego oszacowania rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia obejmuje co najmniej wszystkie wymienione niżej przepływy pieniężne w zakresie, w jakim przepływy te odnoszą się do przepływów pieniężnych (wypływów i wpływów) związanych z zaistniałymi i niewypłaconymi szkodami.

Wpływy:

- przyszłe odszkodowania i świadczenia,
- koszty likwidacji szkód,
- koszty działalności lokacyjnej.

Wpływy:

- regresy

Wartości przyszłych odszkodowań i świadczeń mogą być ustalone w oparciu o następujące metody:

- metoda *chain ladder* bazująca na roku zgłoszenia szkody,
- metoda *chain ladder* bazująca na roku wypłaty,
- metoda *chain ladder* bazująca na roku wypłaty i zmiany rezerwy,
- metoda *chain ladder* bazująca na roku wypłaty z uwzględnieniem inflacji,
- metoda *Bornheuttera-Fergusona*,
- metoda *Incremental Loss Ratio*,
- podstawowa metoda *Benktandera*,
- zmodyfikowana metoda *Benktandera*.

Główny Aktuariusz bazując na przeprowadzonych analizach, własnym doświadczeniu i wiedzy na temat praktyki rynkowej podejmuje decyzję o szacowaniu rezerwy wybraną metodą, tak by oszacowanie pozwalało na najlepsze odwzorowanie przyszłych zobowiązań i tym samym dokładniejsze oszacowanie wartości rezerwy. Na współczynniki przejścia mogą zostać nałożone dodatkowe warunki, w szczególności mogą zostać dopasowane do krzywej wykładniczej, potęgowej lub innej wskazanej. Dodatkowo dla każdej jednorodnej grupy ryzyka szacowana jest wartość wskaźnika na szkody nieobjęte trójkątem – wartość tego wskaźnika aplikuje się poprzez zwiększenie współczynnika przejścia w ostatnim okresie.

Dla jednorodnych grup ryzyka, dla których Towarzystwo posiada niewystarczające dane statystyczne rezerwę ustala się ryczałtowo jako iloczyn wskaźnika ryczałtowego i składki zarobionej z okresu ostatnich 12 miesięcy. Wskaźnik ryczałtowy dla danej grupy ryzyka ustala Główny Aktuariusz bazując na własnym doświadczeniu, wynikach badania adekwatności rezerw i wiedzy na temat praktyki rynkowej.

Wartość przyszłych kosztów likwidacji szkód oraz regresów określa się w oparciu o wartość UBEL skalkulowaną na podstawie trójkątów szkodowych uwzględniających bezpośrednio koszty likwidacji szkód i regresy, oraz udziały poszczególnych składkowych w wartości rezerw szkodowych brutto wyznaczonych na potrzeby rachunkowości. Do tak otrzymanych kosztów likwidacji szkód dodaje się pośrednie koszty likwidacji szkód, które są wyznaczone w oparciu o wartości ryczałtów wyznaczonych na potrzeby statutowych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych z uwzględnieniem oczekiwanej inflacji kosztów. Rozkład zastosowany zarówno w stosunku do świadczeń, kosztów likwidacji szkód jak i oszacowanych regresów buduje się na poziomie linii biznesowej, bazując na danych wykorzystywanych do obliczenia niezdyskontowanego najlepszego oszacowania. Wartość rezerwy powiększa się o prognozowaną wartość kosztów inwestycyjnych, wyznaczanych w taki sam sposób jak w przypadku rezerwy składek.

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie

Mimo, iż Concordia Polska prowadzi działalności jedynie w zakresie ubezpieczeń majątkowych, identyfikuje zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie. Dotyczą one świadczeń rentowych przyznawanych z tytułu ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej (linie biznesowe 4. oraz 8.).

Najlepsze oszacowanie ustala się indywidualnie dla każdej szkody i dla każdego rentobiorcy w ramach umowy ubezpieczenia, jako wartość oczekiwaną wypłat przyszłych rat renty oraz kosztów likwidacji szkód.

Wypłaty przyszłych rat renty wyznacza się stosując tablice trwania życia w oparciu o informacje publikowane przez Główny Urząd Statystyczny i stopę indeksacji świadczeń rentowych, informacji na temat długoterminowych prognoz stopy inflacji i wiedzy na temat praktyki rynkowej. Prognozowane przepływy z tytułu kosztów likwidacji szkód ustala się w oparciu o ryczałty na koszty przypadające na szkodę, z uwzględnieniem oczekiwanej inflacji kosztów.

IV.2.2 Zasady wyceny marginesu ryzyka

Margines ryzyka obliczany jest zgodnie z zapisami artykułów 37-39 Rozporządzenia delegowanego, przy zastosowaniu podejścia wykorzystującego koszt kapitału. Margines ryzyka opiera się na wyliczeniach kapitałowego wymogu wypłacalności według formuły standardowej. Towarzystwo prognozuje wymogi na kolejne lata dla każdego modułu ryzyka (z wyjątkiem ryzyka rynkowego), przy wykorzystaniu odpowiednich czynników ryzyka.

IV.2.3 Dodatkowe oświadczenia dotyczące wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Towarzystwo nie stosuje:

- uproszczonych metod do obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- korekty dopasowującej, o której mowa w art. 77b Dyrektywy,
- korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d Dyrektywy,
- przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 308c Dyrektywy,
- przejściowego odliczenia, o którym mowa w art. 308d Dyrektywy.

IV.2.4 Istotne zmiany w założeniach przyjętych w ramach obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego

W ramach obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w okresie sprawozdawczym w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego wśród istotnych zmian w przyjętych założeniach należy wymienić w zakresie najlepszego oszacowania rezerwy składki aktualizację założeń dotyczących szkodowości i kosztów oraz aktualizację wskaźników rezygnacji z umów w oparciu o zgromadzone dane historyczne. W przypadku najlepszego oszacowania rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia aktualizacji uległ rozkład oczekiwanych wypłat odszkodowań i świadczeń.

W zakresie obliczania marginesu ryzyka nie zaszły istotne zmiany w przyjętych założeniach w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego.

IV.2.5 Niepewność związana z wartością utworzonych rezerw

Niepewność związana z wartością utworzonych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wynika z następujących kwestii:

- terminów, częstotliwości i dotkliwości zdarzeń ubezpieczeniowych,
- kwot roszczeń, w tym niepewność dotycząca inflacji roszczeń i okresu potrzebnego na uregulowanie i wypłacenie roszczeń,
- kwoty wydatków, o których mowa w artykule 78 Rozporządzenia delegowanego,
- zmian w otoczeniu ekonomicznym oraz zachowań ubezpieczających.

Niepewność związana z wartością utworzonych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wynika również z niepewności zmian prawnych, dotyczących szczególnie linii biznesowej 4. Dla linii biznesowej 7 dodatkowa niepewność dotyczy zmian klimatycznych.

IV.2.6 Istotne różnice między wyceną rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności a wyceną dla celów rachunkowości

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności obejmują margines ryzyka oraz najlepsze oszacowanie, które równe jest oczekiwanej wartości obecnej przyszłych przepływów pieniężnych, które podlegają dyskontowaniu przy zastosowaniu struktury terminowej stopy wolnej od ryzyka publikowanej przez EIOPA. Rezerwy ustalane dla celów rachunkowości nie zawierają marginesu ryzyka. Dla celów

rachunkowości rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia szacowana jest jako suma nominalnych przyszłych wypłat ustalonych z zastosowaniem ostrożnej wyceny. Dyskontowanie ma zastosowanie jedynie w przypadku rezerwy na skapitalizowaną wartość rent i w tym przypadku stosowane są stałe stopy techniczne. Dodatkowo, oszacowane regresy i odzyski, które ujmowane są w wyliczeniu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia dla celów wypłacalności, nie są uwzględniane w wartości bilansowej rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości.

Różnice jakościowe w wycenie przedstawia poniższa tabela odpowiednio dla najlepszego oszacowania rezerwy składek, rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia oraz rezerwy z tytułu ubezpieczeń na życie.

Tabela 40. Różnice jakościowe w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Najlepsze oszacowanie	Dla celów wypłacalności	Dla celów rachunkowości
Rezerwa składek	przyszłe świadczenia i koszty przy planowanej szkodowości oraz prognozowanych rezygnacjach z umów, przy uwzględnieniu inkasa prowizji dla pośredników oraz premii i rabatów dla ubezpieczonych	składka przypisana przypadająca na przyszłe okresy sprawozdawcze, rozłożona proporcjonalnie do ponoszonego ryzyka lub do okresu na jaki została przypisana; może być interpretowana jako przyszłe świadczenia i koszty przy założeniu braku rezygnacji z umów i szkodowości 100%, bez uwzględnienia inkasa prowizji dla pośredników
	przyszłe składki przy uwzględnieniu inkasa	brak odpowiednika
	dyskonto przy użyciu struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka publikowanej przez EIOPA	brak odpowiednika
Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	przyszłe świadczenia	przyszłe świadczenia z marginesem bezpieczeństwa (narzutem)
	wskaźnik inflacji kosztów ustalony w oparciu o dane rynkowe	wskaźnik inflacji kosztów ustalony przy zastosowaniu ostrożnościowego podejścia
	oszacowane regresy i odzyski ujęte są w ramach rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia; wartość szacowana bez ograniczenia do historii z ostatnich trzech lat	oszacowane regresy i odzyski ujmują się osobno w bilansie; wartość szacowana jest ostrożnościowo z zastosowaniem ograniczenia regresów i odzysków na bazie historii z ostatnich trzech lat
	dyskonto przy użyciu struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka publikowanej przez EIOPA	brak odpowiednika
Rezerwa z tytułu ubezpieczeń na życie	wskaźnik inflacji kosztów ustalony w oparciu o dane rynkowe	wskaźnik inflacji kosztów ustalony przy zastosowaniu ostrożnościowego podejścia
	dyskontowanie przepływów zmienną stopą przy użyciu struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka publikowanej przez EIOPA	dyskontowanie prognozowanych przepływów pieniężnych w oparciu o techniczną stopę procentową

Różnice wartościowe w wycenie z wyodrębnieniem istotnych linii biznesowych zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 41. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w ujęciu brutto na dzień 31 grudnia 2019 r. (dane w tys. zł)

Linia biznesowa	Rezerwy – wycena dla celów wypłacalności	W tym: najlepsze oszacowanie	W tym: margines ryzyka	Rezerwy – wycena dla celów rachunkowości
[4] Ubezpieczenia OC z tyt. użytkowania pojazdów mechanicznych	41 953	40 501	1 453	70 736
[5] Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	53 059	52 066	993	89 776

Linia biznesowa	Rezerwy – wycena dla celów wypłacalności	W tym: najlepsze oszacowanie	W tym: margines ryzyka	Rezerwy – wycena dla celów rachunkowości
[7] Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych	134 219	132 481	1 739	217 800
[8] Ubezpieczenia OC ogólnej	40 895	39 710	1 185	59 964
Pozostałe linie	10 079	9 575	504	26 421
Suma	280 205	274 333	5 873	464 697

IV.2.7 Kwoty należne z umów reasekuracji

Kwoty należne z umów reasekuracji oblicza się osobno z tytułu każdej z rezerw (z wyjątkiem marginesu ryzyka). Odpowiadają wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu płatności rekompensat dotyczących roszczeń uwzględnionych w odpowiedniej rezerwie. Przepływy pieniężne składające się na kwoty należne z umów reasekuracji wyznacza się na podstawie przepływów pieniężnych wykorzystywanych do obliczenia najlepszego oszacowania odpowiedniej rezerwy. Rozkład przepływów pieniężnych wyznacza się biorąc pod uwagę rozkład przepływów pieniężnych brutto oraz informacje dotyczące rzeczywistych momentów rozliczeń z tytułu umów reasekuracji. Przepływy dyskontowane są zgodnie ze strukturą terminową stopy procentowej wolnej od ryzyka publikowaną przez EIOPA.

Kwoty należne podlegają korekcie z tytułu oczekiwanej straty wynikające z niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. Korekta ta uwzględnienia ocenę prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, stopę odzysku oraz samą wartość kwot należnych od danego kontrahenta. Korektę oblicza się osobno dla każdego kontrahenta i każdej linii biznesowej.

Tabela 42. Wartości kwot należnych (w tys. zł)

Pozycja	Symbol pozycji	31.12.2018	31.12.2019
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń:	R0270	31 328	26 348
Innych niż ubezpieczenia na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	31 207	26 202
Innych niż ubezpieczenia na życie z wyłączeniem zdrowotnych	R0290	31 220	26 352
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	-13	-150
Na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	121	146
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0	0
Na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	121	146
Ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0	0

Szczegółowe informacje dotyczące kwot należnych z umów reasekuracji w podziale na poszczególne linie biznesowe zostały zaprezentowane w Załączniku 3 oraz w Załączniku 4.

IV.3 Inne zobowiązania

Zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są wyceniane w wartości godziwej, tj. w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji.

Wycena zobowiązań dokonywana jest w sposób hierarchiczny, tzn.:

- przy wykorzystaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach dla takich samych składników zobowiązań,
- jeśli korzystanie z cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach dla takich samych zobowiązań nie jest możliwe, pod uwagę brane są ceny notowane na aktywnych rynkach dla podobnych składników zobowiązań z zastosowaniem korekt odzwierciedlających różnice,
- w pozostałych przypadkach korzysta się z alternatywnych metod wyceny (o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej), przy czym w maksymalny sposób wykorzystuje się potrzebne do wyceny informacje rynkowe, minimalizując wykorzystanie parametrów specyficznych dla podmiotu.

Po początkowym ujęciu, przy wycenie zobowiązań nie dokonuje się korekt uwzględniających zmianę zdolności kredytowej Spółki.

Tabela 43. Zobowiązania w ujęciu wyceny do celów wypłacalności (dane w tys. zł)

Pozycja	Symbol pozycji	31.12.2018	31.12.2019
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	284 538	277 364
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	2 723	2 841
Zobowiązania warunkowe	R0740	0	0
Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	6 559	7 764
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	0	0
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0	0
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	14 115	17 197
Instrumenty pochodne	R0790	0	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	37	8
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	0	3 047
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	29 226	36 964
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	4 719	48 568
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	5 401	4 124
Zobowiązania podporządkowane	R0850	13 078	12 930
Zobowiązania podporządkowane włączone do BOF	R0870	13 078	12 930
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	0	0
Zobowiązania ogółem	R0900	360 396	410 808

IV.3.1 Wycena zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
7 764	7 764	0

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wypłacalności

Rezerwy tworzy się na zdarzenia przyszłe, których konsekwencją jest wydatkowanie w przyszłości środków pieniężnych, a związane jest głównie z ujęciem kosztów związanych z wynagrodzeniami (premie pracownicze, premie sprzedażowe, przewidywane do poniesienia inne koszty).

Wycenę do wartości godziwej ustalono w wysokości jak najbardziej zbliżonych szacunków nakładów niezbędnych do wypełnienia obowiązków.

Rezerwy na niewykorzystane urlopy

Źródłem danych do wyliczenia rezerwy urlopowej są jednostkowe dane dotyczące liczby dni urlopu wypoczynkowego (zaległego i bieżącego) pracownika oraz wynagrodzenie stanowiące podstawę do wyliczenia rezerwy, zawarte w systemie kadrowo-płacowym.

Rezerwy na inne obowiązkowe świadczenia dla pracowników

Źródłem danych do wyliczenia rezerw na świadczenia pracownicze takich jak nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne, odprawy pośmiertne czy odprawy rentowe są dane dotyczące cech poszczególnych pracowników takich jak staż pracy, wiek, płeć, podstawa świadczeń pracowniczych.

Tabela 44. Rezerwa na niewykorzystane urlopy i rezerwa na świadczenia pracownicze do celów wypłacalności (w tys. zł)

Pozycja	31.12.2018	31.12.2019
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	938	1 037
Rezerwa na świadczenia pracownicze	1 544	1 802
Nagrody jubileuszowe	1 161	1 411
Odprawa emerytalna	257	292
Odprawa rentowa	13	7
Odprawa pośmiertna	115	92

Rezerwy na wynagrodzenia

Towarzystwo tworzy rezerwy na wynagrodzenia obejmujące w szczególności: rezerwę na nagrody uznaniowe dla pracowników podlegających rocznej ocenie okresowej oraz rezerwy na wypłatę premii (w tym premii rocznej dla osób Zarządzających).

Szczegółowe zasady ustalania wysokości poszczególnych rezerw wynikają z przyjętych w Towarzystwie zasad premiowania. Zgodnie z najlepszą wiedzą kierownictwa, ustalone na dzień 31 grudnia 2019 roku rezerwy na wynagrodzenia odpowiadają ich wartości godziwej.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena dla potrzeb wypłacalności jest analogiczna jak w przypadku wyceny na potrzeby sprawozdania statutowego.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
17 197	10 049	7 148

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wypłacalności

Obejmuje różnice przejściowe wiarygodnie prognozowanych różnic wynikających z odmiennego momentu rozliczania obciążenia podatkowego.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Dla potrzeb wypłacalności dokonano kompensaty aktywów z rezerwami odmiennie niż w sprawozdaniu statutowym, w którym aktywa i rezerwy obejmujące odmienny moment rozliczania obciążenia podatku dochodowego wykazuje się oddzielnie.

Zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
8	8	0

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Zobowiązania obejmujące płatności z tytułu kart kredytowych, dla których identyfikuje się brak oczekiwanych istotnych różnic pomiędzy wartością bilansową a godziwą, wynikający z krótkoterminowego charakteru instrumentu, przyjmuje się w wartości wykazywanej w sprawozdaniu statutowym, jako w przybliżeniu zgodnej z wyceną godziwą.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena dla potrzeb wypłacalności jest analogiczna jak w przypadku wyceny na potrzeby sprawozdania statutowego.

Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
3 047	0	3 047

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Towarzystwo jest stroną umów związanych z wynajmem długoterminowym. Umowy te obejmują wynajem lokali biurowych oraz wynajem samochodów służbowych wraz z serwisem oraz obsługą kart paliwowych. Ze względu na wejście w życie standardu MSSF 16 Leasing Towarzystwo zobowiązane jest ująć w bilansie zobowiązania z tytułu tych umów. Zobowiązanie ujmuje się w bilansie w wartości godziwej, ustalonej w oparciu o harmonogram opłat, stopę wolną od ryzyka publikowaną przez EIOPA oraz spread.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Na potrzeby sprawozdania finansowego przyjmuje się zerową wartość zobowiązania.

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
36 964	45 863	-8 899

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Brak aktywnego rynku dla tego typu zobowiązań powoduje, że do ich wyceny do wartości godziwej wykorzystywane są alternatywne metody wyceny. Wycenę do wartości godziwej ustalono w oparciu o przeprowadzone analizy wpływu przeterminowania na wartość rynkową zobowiązania, uwzględniając wartości pieniądza w czasie oraz weryfikacji istotności wpływu dyskonta na datę bilansową. O ile występujące różnice uznano za istotne, zobowiązania podlegały korekcie. Dla celów wypłacalności kwota

zobowiązań ze sprawozdania statutowego została pomniejszona o przyszłe zobowiązania uwzględnione w wycenie najlepszego oszacowania rezerwy składek oraz skorygowana z tytułu dyskonta oczekiwanych przepływów pieniężnych. Do dyskontowania zobowiązań Towarzystwo wykorzystuje strukturę terminową stopy procentowej wolnej od ryzyka publikowaną przez EIOPA.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Na potrzeby sprawozdania statutowego zobowiązania z tytułu ubezpieczeń wycenia się w wartości nominalnej.

Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
48 568	169 332	-120 764

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Wycenę do wartości godziwej ustalono w oparciu o przeprowadzone analizy wpływu przeterminowania na wartość rynkową zobowiązania uwzględniając wartości pieniądza w czasie oraz weryfikacji istotności wpływu dyskonta na datę bilansową. O ile występujące różnice uznano za istotne zobowiązania podlegały korekcie. Kwota zobowiązań ze sprawozdania finansowego została umniejszona o przyszłe zobowiązania uwzględnione w wycenie kwot należnych z tytułu reasekuracji.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Zobowiązania z tytułu reasekuracji w sprawozdaniu statutowym wykazuje się w wielkościach nieregulowanego udziału reasekuratora w składce przypisanej o ile nie uległy przeterminowaniu.

Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
4 124	4 124	0

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Wycenę do wartości godziwej przeprowadzono z uwzględnieniem analizy oczekiwanego terminu ich zapłaty oraz przeterminowania. Wykazywane są w wartości zgodnej ze sprawozdaniem statutowym.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena dla celów wypłacalności ustalana jest analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sprawozdania statutowego.

Zobowiązania podporządkowane

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
12 930	12 877	52

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Ujmuje się w bilansie w wartości godziwej ustalonej na podstawie zdyskontowanych przepływów pieniężnych przy zastosowaniu stopy procentowej wolnej od ryzyka powiększonej o marżę na ryzyko.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Na potrzeby sprawozdania statutowego zobowiązanie podporządkowane zostało wycenione wg skorygowanej ceny nabycia.

Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
0	34 072	-34 072

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wypłacalności

Rozliczenia międzyokresowe przychodów, które służą rozliczaniu w czasie, dla celów wypłacalności eliminowane są z pozycji „Pozostałe zobowiązania”. Rozliczenia te związane z działalnością ubezpieczeniową i reasekuracyjną stanowią część najlepszego oszacowania kwot należnych rezerwy składek.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Dla celów wypłacalności Towarzystwo wyceniło zarachowane prowizje reasekuracyjne w wartości zerowej. Różnice w wycenie spowodowały zmniejszenie pozycji wycenianych dla celów sprawozdania statutowego. Ponadto dokonano eliminacji stanu zobowiązań funduszu prewencyjnego oraz zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2019 roku w bilansie Towarzystwa nie występowały zobowiązania warunkowe.

IV.3.2 Źródła powstania rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego tworzy się w odniesieniu do możliwych do odliczenia przyszłych zysków podatkowych możliwych do odliczenia w przyszłości.

Podstawą do tworzenia aktywów są różnice przejściowe obejmujące głównie wycenę lokat oraz rezerwy na świadczenia pracownicze i pozostałe rezerwy obejmujące koszty administracyjne.

Różnice przejściowe między podatkową a bilansową wartością instrumentów finansowych mogą podlegać odwróceniu już w kolejnym roku podatkowym w momencie ich zbycia odmiennie od aktywów ustalanych na świadczenia pracownicze, których realizacja odbywa się w długim terminie także w momencie wypłaty świadczenia lub utraty przez pracownika prawa do tego świadczenia. Ustalone w sprawozdaniu statutowym aktywa korygowane są w związku ze zmianą metod wyceny dla potrzeb wypłacalności oraz wyeliminowaniem niektórych pozycji.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest ujmowana dla wszystkich przejściowych różnic do opodatkowania.

Dodatnie różnice przejściowe są ustalane metodą bilansową z uwzględnieniem różnic pomiędzy wartością księgową a wartością podatkową aktywów i pasywów.

Podstawą ustalenia rezerwy z tytułu podatku odroczonego są różnice przejściowe wynikające głównie z wyceny lokat, oraz pozostałych pozycji.

Ustalona rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie podlega dyskontowaniu.

Ustalona w bilansie statutowym rezerwa jest korygowana na potrzeby sprawozdania o wypłacalności w związku ze zmianą metod wyceny aktywów i zobowiązań oraz wyeliminowaniem niektórych pozycji pochodzących ze sprawozdania statutowego.

Towarzystwo prezentuje wyniki wyceny aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego w bilansie statutowym bez kompensowania, jako aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy z tytułu podatku odroczonego. W sprawozdaniu dla celów wypłacalności oraz na potrzeby kalkulacji wysokości środków własnych dokonywana jest kompensata a skompensowana wartość ujęta została w zobowiązaniach.

Tabela 45. Źródła powstania rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (dane w tys. zł)

Pozycja	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego
Instrumenty finansowe	490	1 213
Prowizje odroczone	0	8 836
Inne rezerwy	8 076	1
Wartości zaprezentowane w sprawozdaniu statutowym	8 566	10 049
Kompensata dla potrzeb wypłacalności	0	1 483
Różnice wynikające z wyceny aktywów dla potrzeb wypłacalności	0	-49 789
Różnice wynikające z wyceny zobowiązań dla potrzeb wypłacalności	0	65 503
Wartość ujęta dla celów wypłacalności	0	17 197

IV.3.3 Informacje na temat stosowanych założeń i ocen, w tym dotyczących przyszłych i innych istotnych źródeł niepewności oszacowania

Towarzystwo na bieżąco dokonuje przeglądu metod wyceny możliwych do zastosowania dla poszczególnych zobowiązań, przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki rynku oraz charakteru rozpatrywanych zobowiązań.

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych, Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)

Brak aktywnego rynku dla tego typu zobowiązań powoduje, że do ich wyceny do wartości godziwej wykorzystywane są alternatywne metody wyceny. Niepewność wyceny poszczególnych rodzajów zobowiązań wiąże się z ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stopy procentowej. Zmienność otoczenia gospodarczego powoduje także, że wartość zobowiązań ustalona na dzień bilansowy, przy ewentualnej zmianie tych współczynników, mogłaby odbiegać od rzeczywistej wartości, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Pozostałe rezerwy

Rezerwy na niewykorzystane urlopy oraz pozostałe świadczenia

Niepewność wyceny rezerwy na niewykorzystane urlopy wiąże się z przyjętymi przez Towarzystwo, aktualnymi na dzień bilansowy: liczbą niewykorzystanych dni urlopu oraz poziomem wynagrodzeń poszczególnych pracowników, które w przyszłości mogą ulec zmianie. Ponadto niepewność rezerwy na świadczenia pracownicze jest związana z przyjętymi przez Towarzystwo założeniami dotyczącymi fluktuacji pracowników, programu nagród jubileuszowych czy założeniami dotyczącymi śmiertelności, inwalidztwa i stopy dyskontowej.

Rezerwy na wynagrodzenia

Szczegółowe zasady ustalania wysokości poszczególnych rezerw wynikają z przyjętych w Towarzystwie zasad premiowania. Towarzystwo nie identyfikuje braku informacji na temat ostatecznej realizacji poszczególnych parametrów będących podstawą do wyznaczenia nagród i premii, która powodowałaby niepewność w zakresie wyceny rezerw na wynagrodzenia.

Inne rezerwy

Towarzystwo utworzyło inne rezerwy związane z zarachowaniem odpowiednich kosztów do okresu sprawozdawczego i nie identyfikuje braku informacji na temat ostatecznej realizacji poniesienia tych kosztów.

IV.4 Alternatywne metody wyceny

Towarzystwo dokonując wyceny aktywów i zobowiązań kieruje się hierarchią wyceny wskazaną w sekcji IV 3.

Jeżeli nie jest możliwe zastosowanie do wyceny cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych lub podobnych aktywów albo zobowiązań Towarzystwo stosuje alternatywne metody wyceny.

Wartość godziwa aktywów i pozostałych zobowiązań, dla których konieczne jest zastosowanie alternatywnych metod wyceny, wymaga dokonania estymacji oraz przyjęcia określonych założeń.

Szacunki i założenia przyjmowane do wyceny oparte są na doświadczeniu wynikającym z analiz danych historycznych możliwych do zaobserwowania, które mogą ulegać zmianom na skutek przyszłych zdarzeń wynikających ze zmian otoczenia, przyjmowane jednak na dzień sporządzania sprawozdania uwzględniają zakładaną niepewność i poziom ryzyka.

Aktywa i zobowiązania, do których mają zastosowanie alternatywne metody wyceny wraz uzasadnieniem zastosowania tych metod przedstawiają odpowiednio poniższe tabele.

Tabela 46. Alternatywne metody wyceny stosowane dla aktywów

Rodzaj aktywa	Opis metody wyceny oraz uzasadnienie jej stosowania
Nieruchomości, maszyny i urządzenia do użytku własnego	Wyposażenie gr. 8 – wyceny dokonuje się na podstawie przeglądu, a w konsekwencji ustalenia średniego czasu używania wyposażenia na podstawie danych historycznych, dla nowych przedmiotów. Dla wyposażenia w pełni zamortyzowanego, które jest używane przez Towarzystwo, wycenę przeprowadza się w oparciu o wskaźnik ustalony na podstawie rzeczywistego okresu użytkowania oraz przeprowadzanej analizy możliwości sprzedaży tych składników majątku.
Akcje – nienotowane	Akcje nienotowane, dla których nie istnieje cena rynkowa, wycenia się do wartości godziwej stosując alternatywny model wyceny bazujący na udziale Towarzystwa w kapitale własnym emitenta akcji oraz metodzie mnożników spółek porównywalnych.
Obligacje komunalne	Wartość godziwą obligacji komunalnych ponieważ nie są notowane na aktywnym rynku ich wycena odbywa się za pomocą modelu wyceny Discounted Cash Flow („model DCF”), polegającego na dyskontowaniu przyszłych przepływów pieniężnych z danego papieru za pomocą bieżącej struktury stóp procentowych z uwzględnieniem premii (spreadu) odzwierciedlającej ryzyko kredytowe emitenta.
Obligacje korporacyjne	W przypadku, gdy obligacje korporacyjne nie są notowane na aktywnym rynku ich wycena odbywa się za pomocą modelu wyceny Discounted Cash Flow („model DCF”), polegającego na dyskontowaniu przyszłych przepływów pieniężnych z danego papieru za pomocą bieżącej struktury stóp procentowych z uwzględnieniem premii (spreadu) odzwierciedlającej ryzyko kredytowe emitenta.
Fundusze inwestycyjne	Z uwagi na brak aktywnego rynku, wartość godziwą posiadanych jednostek uczestnictwa ustala się w oparciu o ceny publikowane przez fundusz inwestycyjny, ustalone przez fundusz inwestycyjny na podstawie wartości aktywów netto tego funduszu, przypadających na jednostkę. Wyceny tej dokonuje się wg ceny publikowanej przez fundusz na podstawie ostatnich dostępnych informacji.

Rodzaj aktywa	Opis metody wyceny oraz uzasadnienie jej stosowania
Depozyty bankowe inne niż środki pieniężne	Ze względu na brak aktywnego i regularnego rynku depozyty bankowe wycenia się do wartości godziwej z zastosowaniem metody oczekiwanych przyszłych przepływów dyskontowanych bieżącymi stopami rynku międzybankowego. Jeżeli w wyniku, przeprowadzonych analiz różnice pomiędzy sprawozdaniem statutowym są nieistotne, prezentuje się je w wielkości ujętej w sprawozdaniu statutowym.
Należności z tytułu ubezpieczeń (w tym od ubezpieczających i pośredników ubezpieczeniowych)	Wycenę do wartości godziwej ustala się na podstawie kwoty wymaganej zapłaty skorygowanej o odpisy aktualizujące z uwzględnieniem dyskonta prognozowanych przepływów pieniężnych, obejmujących spodziewane koszty egzekucji tych należności (monitorowania, windykacji przedsądowej), o ile wpływ jest istotny.
Należności z tytułu reasekuracji	Wycenę do wartości godziwej ustala się na podstawie kwoty wymaganej zapłaty skorygowanej o odpisy aktualizujące z uwzględnieniem dyskonta prognozowanych przepływów pieniężnych.
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)	Pozostałe należności wycenia się według wartości godziwej obejmując należności zarówno wymagalne jak i przeterminowane, przy uwzględnieniu odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Tabela 47. Alternatywne metody wyceny stosowane dla zobowiązań

Rodzaj zobowiązania	Opis metody wyceny oraz uzasadnienie jej stosowania
Zobowiązania wynikające ze świadczeń emerytalnych dla pracowników	Wartość rezerwy na niewykorzystane urlopy uznaje się zgodnie z MSR 19. Koszty odpraw emerytalnych i świadczeń pośmiertnych oszacowane metodami aktuarialnymi rozpoznaje się memoriałowo zgodnie z MSR 19 przy zastosowaniu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Rezerwy na odprawy emerytalne i świadczenia pośmiertne szacowane są metodami aktuarialnymi z zastosowaniem odpowiednich technik i założeń aktuarialnych (stopy dyskontowe, wskaźnik śmiertelności, przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń, wskaźniki rotacji pracowników, inwalidztwa).
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	Zobowiązanie (karty kredytowe), dla których identyfikuje się brak oczekiwanych istotnych różnic pomiędzy wartością bilansową a godziwą, wynikający z krótkoterminowego charakteru instrumentu, przyjmuje się w wartości wykazywanej w sprawozdaniu statutowym, jako w przybliżeniu zgodnej z wyceną godziwą.
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń (w tym wobec ubezpieczających i pośredników ubezpieczeniowych)	Wycenę do wartości godziwej ustalono w oparciu o przeprowadzone analizy wpływu przeterminowania na wartość rynkową zobowiązania, uwzględniając wartości pieniądza w czasie oraz weryfikacji istotności wpływu dyskonta na datę bilansową. O ile występujące różnice uznano za istotne, zobowiązania podlegały korekcie.
Zobowiązania z tytułu reasekuracji	Wycenę do wartości godziwej ustalono w oparciu o przeprowadzone analizy wpływu przeterminowania na wartość rynkową zobowiązania, uwzględniając wartości pieniądza w czasie oraz weryfikacji istotności wpływu dyskonta na datę bilansową. O ile występujące różnice uznano za istotne, zobowiązania podlegały korekcie.
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)	Wycenę do wartości godziwej przeprowadza się z uwzględnieniem analizy oczekiwanego terminu ich zapłaty oraz przeterminowania.

Niepewność występująca przy zastosowaniu alternatywnych metod

Ustalenie wartości godziwej aktywów i pozostałych zobowiązań, dla których konieczne jest zastosowanie alternatywnych metod wyceny oparte są na analizach zarówno danych historycznych, jak i danych możliwych do zaobserwowania na rynku. Niepewność w wycenie ustala się także poprzez okresową ich weryfikację z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń oraz bieżącą obserwacją zmian otoczenia rynkowego.

- Pozostałe środki trwałe podlegają analizie mającej na celu zweryfikowanie czy istnieją przesłanki mogące wskazywać na istotne odchylenia między wartością godziwą a wartością netto, generując niepewność w zakresie zmienności cen i oceny stopnia ich zużycia.
- Aktywa wyceniane przy zastosowaniu modelu DCF polegającej na bazie dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych z danej obligacji za pomocą rynkowych stóp procentowych z uwzględnieniem marży odzwierciedlającej ryzyko kredytowe emitenta niesie ryzyko związane z jej złożonością, zmiennością otoczenia gospodarczego oraz niepewnością dokonania szacunków dotyczących instrumentów dłużnych w zakresie stóp procentowych.
- Należności i zobowiązania generują niepewność związaną z przyjętymi założeniami w zakresie ustalania odpisów aktualizujących oraz ryzykiem kontrahenta i ryzykiem stopy procentowej.

Biorąc pod uwagę charakter aktywów Towarzystwa, w szczególności lokat, nie mamy do czynienia z występowaniem okresowych zawiesznień notowań czy wykupów, a w związku z tym niepewnością w zakresie wyceny wartości godziwej tych aktywów.

Towarzystwo uznaje, że zastosowane alternatywne metody wyceny aktywów i zobowiązań są adekwatne w odniesieniu do danych wynikających ze zgromadzonych doświadczeń.

IV.5 Wszelkie inne informacje

Towarzystwu nie są znane inne istotne informacje dotyczące wyceny dla celów wypłacalności, które mogą wpłynąć na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tego dokumentu, w tym organu nadzoru.

Rozdział V

Zarządzanie kapitałem

V.1 Środki własne

Głównym celem zarządzania kapitałem jest utrzymanie odpowiedniego jego poziomu na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) oraz kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR). Co najmniej raz w roku Towarzystwo przeprowadza własną ocenę ryzyka i wypłacalności (ORSA), w ramach której przeprowadza projekcję wymogów kapitałowych oraz środków własnych. Spójnie z planowaniem biznesowym, przyjmuje się 3-letni horyzont oceny. Wyniki uzyskane w procesie ORSA stanowią bazę do przygotowania średnioterminowego planu zarządzania kapitałem. Poza przewidzianym harmonogramem, ORSA przeprowadzana jest na wniosek Komitetu Zarządzania Ryzykiem w przypadku, gdy ocena ta niezbędna jest do podjęcia decyzji mogącej w istotny sposób wpłynąć na profil ryzyka Towarzystwa.

Najważniejsze informacje dotyczące podstawowych środków własnych dla okresu sprawozdawczego oraz dla okresu porównawczego przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 48. Struktura, wysokość i jakość dostępnych środków własnych (w tys. zł)

Pozycja	Kategoria	31.12.2018	31.12.2019
Kapitał założycielski	1 - nieograniczone	66 260	66 260
Rezerwa uzgodnieniowa	1 - nieograniczone	95 872	111 474
Zobowiązania podporządkowane	3	13 078	12 930
Suma		175 210	190 664

Tabela 49. Rezerwa uzgodnieniowa (w tys. zł)

Pozycja	31.12.2018	31.12.2019
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	164 139	198 659
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	2 008	20 925
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	66 260	66 260
Rezerwa uzgodnieniowa	95 872	111 474

Do kategorii 1 – nieograniczone klasyfikuje się kapitał założycielski oraz rezerwę uzgodnieniową. Są to środki własne najwyższej jakości charakteryzujące się nieograniczonym czasem trwania oraz natychmiastową dostępnością na pokrycie strat. W pozycji kapitał założycielski wykazuje się w pełni opłacony kapitał podstawowy, na który składają się imienne akcje zwykłe. Natomiast na rezerwę uzgodnieniową składają się nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami pomniejszona o pozostałe pozycje podstawowych środków własnych oraz przewidywane wypłaty dywidendy, wypłat z zysku lub inne obciążenia (jeśli występują). W związku z przeprowadzonym 2 stycznia 2020 roku przekształceniem Towarzystwa w spółkę akcyjną, zakłada się, że w 2020 zostanie wypłacona dywidenda w wysokości 18 768 tys. zł. Ponadto, na dzień 31 grudnia 2019 roku Towarzystwo przewidywało, że w 2020 roku obciążenie z tytułu podatku od instytucji finansowych wyniesie 2 157 tys. zł. Po sporządzeniu analiz wypłacalności, Concordia Polska otrzymała od Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej indywidualną interpretację przepisów prawa podatkowego, z której wynika, że podatek od instytucji finansowej będzie wynosił 0 zł. Więcej informacji o otrzymanej interpretacji znajduje się w rozdziale I.1.3. Do kategorii 3 w pozycji Zobowiązania podporządkowane zaklasyfikowano pożyczkę podporządkowaną. Najważniejszymi cechami uzasadniającymi taką klasyfikację jest fakt, iż umowa pożyczki zawarta została na czas określony tj. 5 lat oraz jej zapisy stanowiące m.in. o tym, iż:

- ma niższy stopień uprzywilejowania niż roszczenia wszystkich ubezpieczających i beneficjentów oraz wierzycieli niepodporządkowanych,
- pożyczka nie podlega spłacie ani w całości, ani częściowo przed terminem spłaty pożyczki,
- spłata pożyczki może nastąpić tylko pod warunkiem uzyskania zgody organu nadzoru,
- umowa może zostać zmieniona tylko po otrzymaniu od organu nadzoru oświadczenia o braku zastrzeżeń do planowanych zmian.

Tabela 50. Dopuszczone środki własne na pokrycie wymogu SCR i MCR (w tys. zł)

Pozycja	31.12.2018	31.12.2019
Dopuszczone środki własne na pokrycie wymogu SCR, w tym:	174 674	188 615
Kategoria 1 - nieograniczone	162 132	177 734
Kategoria 3	12 542	10 880
Dopuszczone środki własne na pokrycie wymogu MCR, w tym:	162 132	177 734
Kategoria 1 - nieograniczone	162 132	177 734

W 2019 roku zmianie uległy wartości rezerwy uzgodnieniowej oraz zobowiązań podporządkowanych. Wzrost rezerwy uzgodnieniowej odzwierciedla dodatni wynik finansowy Towarzystwa. Natomiast spadek wartości zobowiązania podporządkowanego wynika bezpośrednio z różnicy w jego wycenie oraz ze zmiany wartości kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR). Zgodnie z zapisami artykułu 82 Rozporządzenia delegowanego dopuszczona kwota pozycji należących do kategorii 3 może stanowić co najwyżej 15% kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR).

Wyjaśnienie istotnych różnic pomiędzy kapitałem własnym (statutowym) a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami (dla celów wypłacalności)

Tabela 51. Różnice pomiędzy kapitałem własnym (statutowym) a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami (dla celów wypłacalności) na dzień 31.12.2019 r. (w tys. zł)

Pozycja	31.12.2019
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	198 659
Kapitał własny	131 665
Różnica	66 994

Do czynników wpływających na różnice pomiędzy kapitałem własnym (statutowym) a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami można zaliczyć:

- odpis aktywowanych kosztów akwizycji oraz wartości niematerialnych i prawnych (ujemny wpływ);
- zwiększenie rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ze względu na dodatnie zmiany nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami pod zmianie metody wyceny ze statutowej na tę według Wypłacalności II (ujemny wpływ);
- zmniejszenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym wynikające ze zmiany statutowej metody wyceny rezerw na tę według Wypłacalności II (dodatni wpływ);
- spisanie przychodów przyszłych okresów (dodatni wpływ).

Dodatkowe informacje

- Towarzystwo nie posiada uzupełniających środków własnych.
- Towarzystwo nie posiada środków własnych, które podlegałyby przepisom przejściowym, o których mowa w art. 308b ust.9 i art. 308b ust.10 Dyrektywy Wypłacalność II.
- Towarzystwo nie posiada pozycji odliczanych od środków własnych.

V.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

V.2.1 Wymogi kapitałowe na koniec okresu sprawozdawczego

Do obliczenia wymogów kapitałowych w okresie sprawozdawczym Towarzystwo stosowało formułę standardową. Na dzień 31 grudnia 2019 roku kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR) wyniósł 72,5 mln zł, a minimalny wymóg kapitałowy (MCR) wyniósł 32,6 mln zł.

V.2.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności w podziale na moduły ryzyka

Tabela 52. Struktura kapitałowego wymogu wypłacalności (w tys. zł)

Pozycja	31.12.2018	31.12.2019
Ryzyko rynkowe	25 025	17 274
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	15 216	4 152
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie	247	200
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych	4 577	4 330
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	61 260	61 954
Dywersyfikacja	-24 973	-16 847
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności (BSCR)	81 353	71 063
Ryzyko operacyjne	11 704	12 681
Korekta z tytułu zdolności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	0	0
Korekta z tytułu zdolności podatków odroczonej do pokrywania strat	-9 443	-11 209
SCR – kapitałowy wymóg wypłacalności	83 613	72 534

V.2.3 Uproszczenia

Do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) na dzień 31 grudnia 2019 roku wykorzystane zostały następujące uproszczenia:

- Moduł ryzyka niewykonania przez kontrahenta – uproszczone obliczenie wielkości efektu ograniczenia ryzyka dla umów reasekuracji (zgodnie z artykułem 107 Rozporządzenia delegowanego).

V.2.4 Parametry specyficzne

Towarzystwo nie stosuje parametrów specyficznych do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) w rozumieniu art. 104 ust. 7. Dyrektywy.

V.2.5 Analiza istotnych zmian wymogów kapitałowych w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym pozycja kapitałowa Towarzystwa była stabilna. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wskaźnik pokrycia SCR osiągnął wartość 260,0%, a wskaźnik pokrycia MCR 544,5%. Dodatkowo, w każdym z kwartałów 2019 roku wskaźnik pokrycia SCR kształtował się na poziomie przewyższającym 230%, a wskaźnik pokrycia MCR powyżej 490%.

W rozważanym okresie odnotowano niżej wymienione istotne zmiany wymogów kapitałowych:

- spadek ryzyka rynkowego – wynikający głównie ze zmian struktury portfela lokat Towarzystwa. Zmiany te obejmowały m.in. nabycie akcji notowanych i umorzenie znaczącej ilości jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych. Znalazło to odzwierciedlenie we wzroście ryzyka cen akcji oraz spadku ryzyka stopy procentowej – od trzeciego kwartału równego 0,
- spadek ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta – spowodowany znacznym spadkiem efektu ograniczenia ryzyka. Zmniejszenie to wynika ze zmian legislacyjnych dla formuły standardowej wprowadzonych w 2019 roku (m.in. nowe podejście do ryzyka pożaru opierające się na ekspozycji netto, zamiast brutto),
- spadek minimalnego wymogu kapitałowego – spowodowany spadkiem SCR, który to stanowi jego ograniczenie górne.

V.2.6 Dane wejściowe wykorzystane do obliczenia MCR

Towarzystwo wyznacza Minimalny wymóg kapitałowy (MCR) zgodnie z zapisami rozdziału VII Rozporządzenia delegowanego. Liniowy MCR zgodnie z formułą standardową obliczony został na bazie składowych zaprezentowanych w załączniku nr 10. W tabelach poniżej przedstawiono dane ilościowe na temat minimalnego wymogu kapitałowego Towarzystwa na koniec okresu sprawozdawczego i porównawczego:

Tabela 53. Formuła liniowa dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń innych niż na życie (w tys. zł)

Lp.	Nazwa	31.12.2018	31.12.2019
1.	Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	11	7
2.	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	1 473	1 614
3.	Ubezpieczenia pracownicze	0	0
4.	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tyt. użytkowania pojazdów mechanicznych	6 575	6 261
5.	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	10 570	11 315
6.	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	12	14
7.	Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych	17 971	18 041
8.	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	3 359	3 238
9.	Ubezpieczenia kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej	109	125
10.	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	614	622
11.	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	583	522
12.	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	522	447
Liniowy MCR dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tyt. ubezpieczeń innych niż na życie		41 798	42 206

Tabela 54. Formuła liniowa dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie (w tys. zł)

Lp.	Nazwa	31.12.2018	31.12.2019
1.	Zobowiązania z udziałem w zyskach - świadczenia gwarantowane	0	0
2.	Zobowiązania z udziałem w zyskach - przyszłe świadczenia uznaniowe	0	0
3.	Zobowiązania dla świadczeń związanych z wartością indeksu i z UFK	0	0
4.	Zobowiązania dla pozostałych świadczeń	53	56
5.	Całkowita suma na ryzyku	0	0
Liniowy MCR dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tyt. ubezpieczeń na życie		53	56

Największa część minimalnego wymogu kapitałowego pochodzi z największych linii biznesowych Towarzystwa takich jak Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych (18 041 tys. zł), Pozostałe ubezpieczenia pojazdów (11 315 tys. zł) oraz Ubezpieczenia OC z tyt. użytkowania pojazdów mechanicznych (6 261 tys. zł).

Minimalny wymóg kapitałowy w wysokości 42 261 tys. zł obliczony jako suma wartości z formuły liniowej dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń innych niż na życie oraz ze zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie, ulega następnie obniżeniu do poziomu 32 640 tys. zł ze względu na ograniczenie górne tj. $MCR \leq 45\% SCR$.

Tabela 55. Kalkulacja Minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) (w tys. zł)

Pozycja	31.12.2018	31.12.2019
Liniowy MCR	41 852	42 261
Ograniczenie górne MCR	37 626	32 640
Ograniczenie dolne MCR	20 903	18 134
Łączny MCR	37 626	32 640
Absolutny MCR	16 026	15 768
MCR – Minimalny wymóg kapitałowy	37 626	32 640

V.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

Nie dotyczy. Towarzystwo nie stosuje podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

V.4 Różnice między formułą standardową a modelem wewnętrznym

Nie dotyczy. Towarzystwo stosuje formułę standardową do wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

V.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

W każdym z kwartałów oraz na koniec 2019 roku Towarzystwo posiadało wystarczające środki własne na pokrycie zarówno minimalnego wymogu kapitałowego, jak i kapitałowego wymogu wypłacalności.

V.6 Wszelkie inne informacje

Towarzystwu nie są znane inne istotne informacje dotyczące środków własnych, które mogą wpłynąć na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tego dokumentu, w tym organu nadzoru.

Załączniki

Integralną częścią niniejszego sprawozdania są następujące załączniki:

Załącznik 1. Aktywa i zobowiązania (S.02.01.02)

Załącznik 2. Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych (S.05.01.02)

Załącznik 3. Składki, odszkodowania i świadczenia wg kraju (S.05.02.01)

Załącznik 4. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (S.12.01.02)

Załącznik 5. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż na życie (S.17.01.02)

Załącznik 6. Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych (S.19.01.21)

Załącznik 7. Wpływ środków w zakresie gwarancji długoterminowych i środków przejściowych (S.22.01.21)

Załącznik 8. Środki własne (S.23.01.01)

Załącznik 9. Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową (S.25.01.21)

Załącznik 10. Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczeń na życie (S.28.01.01)

Załącznik nr 1

S.02.01.02

Pozycje bilansowe [tys. zł]

		Wartość bilansowa wg Wyplacalność II
		C0010
Aktywa		
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	0
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwale) wykorzystywane na użytek własny	R0060	7 861
Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	526 540
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w zakładach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	905
Akcje i udziały	R0100	23 098
Akcje i udziały – notowane	R0110	20 566
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	2 532
Obligacje	R0130	464 162
Obligacje państwowe	R0140	417 823
Obligacje korporacyjne	R0150	46 339
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	12 960
Instrumenty pochodne	R0190	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	25 415
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	0
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń:	R0270	26 348
Innych niż ubezpieczenia na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	26 202
Innych niż ubezpieczenia na życie z wyłączeniem zdrowotnych	R0290	26 352
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	-150
Na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	146
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0
Na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	146
Ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	17 231
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	14 601
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	1 248
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	3 148
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	12 489
Aktywa ogółem	R0500	609 467

Wartość
bilansowa wg
Wyłączalność II
C0010

Zobowiązania		
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	277 364
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	273 588
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	268 013
Margines ryzyka	R0550	5 575
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	3 776
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	3 606
Margines ryzyka	R0590	170
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	2 841
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0
Margines ryzyka	R0640	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	2 841
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	2 713
Margines ryzyka	R0680	128
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	0
Margines ryzyka	R0720	0
Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieceniowe)	R0750	7 764
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	0
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	17 197
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	8
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	3 047
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	36 964
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	48 568
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	4 124
Zobowiązania podporządkowane	R0850	12 930
Zobowiązania podporządkowane niewłączone do BOF	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane włączone do BOF	R0870	12 930
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	0
Zobowiązania ogółem	R0900	410 808
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	198 659

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych [tys. zł]

Linie biznesowe dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna)													Linie biznesowe dla przejętej reasekuracji nieproporcjonalnej				Ogółem
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólne	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Zdrowie	Ofiara (wypadku)	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Nieruchomości		
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200	
Składki przypisane																	
Brutto – bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	216	13 716	0	30 161	102 463	106	245 622	14 839	1 536	6 202	3 949	3 248				422 059
Brutto – przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0120	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0130												0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0140	85	329	0	1 363	2 821	7	160 703	6 663	958	0	202	159	0	0	0	173 290
Netto	R0200	132	13 387	0	28 798	99 642	99	84 919	8 176	579	6 202	3 747	3 089	0	0	0	248 769
Składki zarobione																	
Brutto – bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	217	13 428	0	31 617	95 587	98	250 049	15 569	1 140	6 476	4 345	4 175				422 700
Brutto – przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0220	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0230												0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0240	82	271	0	1 473	3 041	2	167 330	6 820	759	0	209	873	0	0	0	180 860
Netto	R0300	135	13 157	0	30 144	92 546	95	82 719	8 750	381	6 476	4 136	3 301	0	0	0	241 840
Odszkodowania i świadczenia																	

		Linie biznesowe dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna)											Linie biznesowe dla przejętej reasekuracji nieproporcjonalnej				Ogółem	
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólne	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Zdrowie	Ofiara (wypadku)	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe		Nieruchomości
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150		C0160
Brutto – bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	1	2 700	0	19 850	45 049	37	119 865	7 808	39	791	10	-676					195 473
Brutto – przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0320	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0330													0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0340	7	32	0	-23	173	-5	74 396	3 185	25	-1	-32	-607	0	0	0	0	77 151
Netto	R0400	-6	2 668	0	19 872	44 876	42	45 469	4 623	14	792	42	-70	0	0	0	0	118 322
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																		
Brutto – bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0420	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0430													0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R0550	32	7 576	0	10 933	39 255	39	20 237	5 393	104	4 707	2 959	809	0	0	0	0	92 043
Pozostałe koszty	R1200																	532
Koszty ogółem	R1300																	92 575

	Linie biznesowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie								Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
	Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie			
	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280		C0300	
Składki przypisane											
Brutto	R1410	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Udział zakładów reasekuracji	R1420	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Netto	R1500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Składki zarobione											
Brutto	R1510	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Udział zakładów reasekuracji	R1520	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Netto	R1600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Odszkodowania i świadczenia											
Brutto	R1610	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Udział zakładów reasekuracji	R1620	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Netto	R1700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieceniowych											
Brutto	R1710	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Udział zakładów reasekuracji	R1720	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Netto	R1800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Koszty poniesione	R1900	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Pozostałe koszty	R2500									0	
Koszty ogółem	R2600									0	

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg kraju [tys. zł]**Ubezpieczenia inne niż na życie**

		Kraj siedziby	Najważniejsze pięć krajów i kraj siedziby
		C0010	C0070
		C0080	C0140
Składki przypisane			
Brutto – bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	422 059	422 059
Brutto – przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0120	0	0
Brutto – przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0130	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0140	173 290	173 290
Netto	R0200	248 769	248 769
Składki zarobione			
Brutto – bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	422 700	422 700
Brutto – przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0220	0	0
Brutto – przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0230	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0240	180 860	180 860
Netto	R0300	241 840	241 840
Odszkodowania i świadczenia			
Brutto – bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	195 473	195 473
Brutto – przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0320	0	0
Brutto – przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0330	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0340	77 151	77 151
Netto	R0400	118 322	118 322
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych			
Brutto – bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0
Brutto – przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0420	0	0
Brutto – przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0430	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0440	0	0
Netto	R0500	0	0
Koszty poniesione	R0550	92 043	92 043
Pozostałe koszty	R1200		532
Koszty ogółem	R1300		92 575

Ubezpieczenia na życie

		Kraj siedziby	Najważniejsze pięć krajów i kraj siedziby
		C0150	C0210
		C0220	C0280
Składki przypisane			
Brutto	R1410	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R1420	0	0
Netto	R1500	0	0
Składki zarobione			
Brutto	R1510	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R1520	0	0
Netto	R1600	0	0
Odszkodowania i świadczenia			
Brutto	R1610	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R1620	0	0
Netto	R1700	0	0
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych			
Brutto	R1710	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R1720	0	0
Netto	R1800	0	0
Koszty poniesione	R1900	0	0
Pozostałe koszty	R2500		0
Koszty ogółem	R2600		0

Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie [tys. zł]

		Ubezpieczenia z udziałem w zyskach		Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z funduszem kapitałowym		Pozostałe ubezpieczenia na życie		Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Przejęta reasekuracja	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)		Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)		
		C0020	C0030	Umowy bez opcji i gwarancji C0040	Umowy z opcjami i gwarancjami C0050	Umowy bez opcji i gwarancji C0060	Umowy z opcjami i gwarancjami C0070				Umowy z opcjami i gwarancjami C0080	C0090				C0100	C0150
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0010	0	0			0			0	0	0	0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0	0			0			0	0	0	0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka																	
Najlepsze oszacowanie																	
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	0		0	0		0	0	2 713	0	2 713		0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem	R0080	0		0	0		0	0	146	0	146		0	0	0	0	0

		Ubezpieczenia z udziałem w zyskach		Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym		Pozostałe ubezpieczenia na życie		Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Przejęta reasekuracja	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)		Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)	
		C0020	C0030	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	C0060	C0070				C0080	C0090				C0100
zobowiązania przez kontrahenta - Ogółem																
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej - ogółem	R0090	0		0	0			0	0	2 567	0	2 567	0	0	0	0
Marginies ryzyka	R0100	0	0			0		128	0	128	0			0	0	0
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieceniowych																
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0110	0	0			0		0	0	0	0			0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120	0		0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	0
Marginies ryzyka	R0130	0	0			0		0	0	0	0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe - ogółem	R0200	0	0			0		2 841	0	2 841	0			0	0	0

Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie [tys. zł]

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna											Przejęta reasekuracja nieproporcjonalna				Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych		Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieceniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka																		
Najlepsze oszacowanie																		
Rezerwy składek																		
Brutto	R0060	0	1 401	0	10 079	27 831	-16	96 869	3 382	-64	572	837	-23	0	0	0	0	140 868
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	-1	-179	0	-1 118	-2 188	-5	-8 229	-1 830	-330	0	3	-232	0	0	0	0	-14 108

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna											Przejęta reasekuracja nieproporcjonalna				Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczenia na życie	
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i pojęczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczenia na życie
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto	R0150	0	1 580	0	11 196	30 019	-11	105 098	5 213	265	572	834	210	0	0	0	0	154 976
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia																		
Brutto	R0160	22	2 183	0	30 422	24 235	15	35 612	36 328	167	1 318	226	224	0	0	0	0	130 751
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	8	22	0	486	1 216	0	17 661	20 732	81	0	0	105	0	0	0	0	40 310
Najlepsze oszacowanie netto dla rezerw na odszkodowania i świadczenia	R0250	15	2 161	0	29 936	23 019	15	17 951	15 596	86	1 318	225	118	0	0	0	0	90 441
Najlepsze oszacowanie brutto ogółem	R0260	22	3 584	0	40 501	52 066	-1	132 481	39 710	103	1 890	1 062	201	0	0	0	0	271 619
Najlepsze oszacowanie netto	R0270	15	3 741	0	41 132	53 038	4	123 049	20 809	352	1 890	1 059	328	0	0	0	0	245 417
Margines ryzyka	R0280	0	169	0	1 453	993	3	1 739	1 185	13	137	27	26	0	0	0	0	5 745
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0290	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem																		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe –	R0320	22	3 753	0	41 953	53 059	3	134 219	40 895	116	2 027	1 090	227	0	0	0	0	277 364

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna											Przejęta reasekuracja nieproporcjonalna					
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i pojęczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
ogółem																		
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	7	-157	0	-632	-972	-4	9 431	18 901	-249	0	3	-127	0	0	0	0	26 202
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	15	3 910	0	42 585	54 031	7	124 788	21 994	364	2 027	1 086	354	0	0	0	0	251 162

Załącznik nr 6

S.19.01.21

Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych. Ogółem zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej innej niż ubezpieczenia na życie

Rok szkody	Z0020	1 – Rok zajścia szkody
-------------------	-------	------------------------

Wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto (na zasadzie niekumulatywnej) (wartość bezwzględna) [tys. zł]

		Rok zmiany													
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +	W bieżącym roku	Suma lat (skumulowana)	
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0170	C0180	
Wcześniejsze lata	R0100											423	R0100	423	423
N-9	R0160	81 510	12 921	2 069	1 165	416	507	239	262	86	558		R0160	558	99 733
N-8	R0170	214 179	25 556	5 347	1 332	1 351	899	938	238	274			R0170	274	250 114
N-7	R0180	441 565	26 678	2 138	4 785	1 325	2 398	313	219				R0180	219	479 422
N-6	R0190	118 718	13 324	6 052	819	824	359	404					R0190	404	140 501
N-5	R0200	132 476	14 465	1 109	421	689	248						R0200	248	149 408
N-4	R0210	117 069	13 277	1 443	621	-121							R0210	-121	132 288
N-3	R0220	265 633	23 117	2 266	1 493								R0220	1 493	292 509
N-2	R0230	124 807	24 356	2 070									R0230	2 070	151 233
N-1	R0240	101 598	23 571										R0240	23 571	125 169
N	R0250	152 385											R0250	152 385	152 385
Ogółem													R0260	181 524	1 973 183

Niedzdykontowane najlepsze oszacowanie dla rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto (wartość bezwzględna) [tys. zł]

		Rok zmiany													
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +	Koniec roku (dane zdyskontowane)		
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0360		
Wcześniejsze lata	R0100											6 284	R0100	5 889	
N-9	R0160	0	0	0	0	0	0	3 044	1 478	1 974	2 296		R0160	2 171	
N-8	R0170	0	0	0	0	0	5 396	2 603	2 757	3 057			R0170	2 880	
N-7	R0180	0	0	0	0	8 891	5 055	6 402	5 397				R0180	5 076	
N-6	R0190	0	0	0	17 707	11 283	9 083	9 339					R0190	8 857	
N-5	R0200	0	0	17 035	5 476	3 013	2 522						R0200	2 412	
N-4	R0210	0	27 791	20 889	20 563	20 081							R0210	19 439	
N-3	R0220	42 468	17 943	11 575	9 059								R0220	8 657	
N-2	R0230	49 448	20 305	14 123									R0230	13 614	
N-1	R0240	50 629	18 882										R0240	18 285	
N	R0250	44 659											R0250	43 472	
													Ogółem	R0260	130 751

Załącznik nr 7

S.22.01.21

Wpływ środków w zakresie gwarancji długoterminowych i środków przejściowych

Towarzystwo nie stosuje środków dotyczących gwarancji długoterminowych lub przepisów przejściowych, dlatego załącznik S.22.01.21 nie jest prezentowany.

Środki własne [tys. zł]

		Ogółem	Tier 1 - nieograniczone	Tier 1 - ograniczone	Tier 2	Tier 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	0	0		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	0	0		0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	66 260	66 260		0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0			
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	111 474	111 474			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	12 930		0	0	12 930
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0				0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0	0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	0				
Odliczenia						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0	0
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	190 664	177 734	0	0	12 930
Uzupełniające środki własne						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wzywano i który może być wzywany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wzywano i które mogą być wzywane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wzywano i które mogą być wzywane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	0

		Ogółem	Tier 1 - nieograniczone	Tier 1 - ograniczone	Tier 2	Tier 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0			0	0
Dostępne i dopuszczone środki własne						
Kwota dostępnych środków własnych ogółem na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	190 664	177 734	0	0	12 930
Kwota dostępnych środków własnych ogółem na pokrycie MCR	R0510	177 734	177 734	0	0	
Kwota dopuszczonych środków własnych ogółem na pokrycie SCR	R0540	188 615	177 734	0	0	10 880
Kwota dopuszczonych środków własnych ogółem na pokrycie MCR	R0550	177 734	177 734	0	0	
SCR	R0580	72 534				
MCR	R0600	32 640				
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	260,03%				
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	544,52%				

		C0060
Rezerwa uzgodnieniowa		
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	198 659
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	20 925
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	66 260
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	111 474
Oczekiwane zyski		
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	0
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	5 023
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem	R0790	5 023

Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową [tys. zł]

		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
		C0110	C0090	C0120
Ryzyko rynkowe	R0010	17 274		brak
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	4 152		
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie	R0030	200	brak	brak
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	4 330	brak	brak
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	61 954	brak	brak
Dywersyfikacja	R0060	-16 847		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0		
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	71 063		

		Wartość
		C0100
Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności		
Ryzyko operacyjne	R0130	12 681
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonej podatku dochodowego do pokrywania strat	R0150	-11 209
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	72 534
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	72 534
Inne informacje na temat SCR		
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie [tys. zł]

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

		C0010
MCRNL Wynik	R0010	42 206

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)
		C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	15	131
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	3 741	13 227
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	41 132	29 413
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	53 038	97 826
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	4	96
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna	R0080	123 049	86 329
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	20 809	8 355
Ubezpieczenia i reasekuracja proporcjonalna kredytów i poręczeń	R0100	352	558
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	1 890	6 182
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	1 059	3 823
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	328	3 163
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	0	0

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

		C0040
MCRL Wynik	R0200	56

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	0	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	0	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	0	
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	2 567	
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250		2 567

		Ogólne obliczenie MCR
		C0070
Liniowy MCR	R0300	42 261
SCR	R0310	72 534
Górny próg MCR	R0320	32 640
Dolny próg MCR	R0330	18 134
Łączny MCR	R0340	32 640
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	15 768
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	32 640

Spis tabel

TABELA 1. WSKAŹNIKI POKRYCIA, WYMOGI KAPITAŁOWE ORAZ DOPUSZCZONE ŚRODKI WŁASNE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018 R. ORAZ 31 GRUDNIA 2019 R. (W TYS. ZŁ).....	10
TABELA 2. STRUKTURA WŁASNOŚCI KAPITAŁU NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R.	13
TABELA 3. STRUKTURA WŁASNOŚCI KAPITAŁU NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018 R.	13
TABELA 4. DZIAŁALNOŚĆ PROWADZONA PRZEZ TOWARZYSTWO	15
TABELA 5. WYNIKI Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ (DANE W TYS. ZŁ)	18
TABELA 6. WYNIKI Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ ZA 2018 I 2019 R. (DANE W TYS. ZŁ).....	18
TABELA 7. PRZYCHODY I KOSZTY DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ ZA 2018 I 2019 ROK (DANE W TYS. ZŁ).....	22
TABELA 8. STRUKTURA PORTFELA LOKAT SPORZĄDZONA DLA CELÓW WYPŁACALNOŚCI (DANE W TYS. ZŁ).....	22
TABELA 9. WYNIKI Z POZOSTAŁYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (DANE W TYS. ZŁ).....	23
TABELA 10. ZMIANA KAPITAŁU Z AKTUALIZACJI WYCENY (DANE W TYS. ZŁ).....	23
TABELA 11. POZOSTAŁE ISTOTNE TRANSAKcje ZE SPÓŁKAMI POWIĄZANYMI W 2019 R. (DANE W TYS. ZŁ)	24
TABELA 12. POZOSTAŁE ISTOTNE TRANSAKcje ZE SPÓŁKAMI POWIĄZANYMI W 2018 R. (DANE W TYS. ZŁ)	24
TABELA 13. MAPA PODSTAWOWYCH RYZYK TOWARZYSTWA.	45
TABELA 14. METODY POMIARU RYZYK.	48
TABELA 15. PODSTAWOWY KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI PRZED I PO DYWERSYFIKACJI NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R. (DANE W TYS. ZŁ).....	58
TABELA 16. KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R. (DANE W TYS. ZŁ).....	58
TABELA 17. SCENARIUSZE TESTOWE PRZEPROWADZONE W RAMACH ORSA W 2019 R. (DANE W TYS. ZŁ)	58
TABELA 18. WSKAŹNIKI POKRYCIA SCR DLA SCENARIUSZA BAZOWEGO ORAZ DLA SCENARIUSZY DODATKOWYCH UZYSKANE W RAMACH ORSA W 2019 R.....	59
TABELA 19. KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI DLA RYZYKA AKTUARIALNEGO (PRZED DYWERSYFIKACJĄ MIĘDZY MODUŁAMI RYZYKA) (W TYS. ZŁ)	61
TABELA 20. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA DLA RYZYKA AKTUARIALNEGO	61
TABELA 21. KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI DLA RYZYKA AKTUARIALNEGO W UBEZPIECZENIACH INNYCH NIŻ NA ŻYCIE PRZED DYWERSYFIKACJĄ MIĘDZY PODMODUŁAMI RYZYKA (DANE W TYS. ZŁ)	62
TABELA 22. MIARA RYZYKA SKŁADKI (VPREM) ORAZ MIARA RYZYKA REZERW (VRES) W UBEZPIECZENIACH INNYCH NIŻ NA ŻYCIE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R. (DANE W TYS. ZŁ)	62
TABELA 23. WRAŻLIWOŚĆ RYZYKA SKŁADKI I REZERW NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R. (DANE W TYS. ZŁ)	63
TABELA 24. KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI DLA RYZYKA KATASTROFICZNEGO W PODZIALE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY (W TYS. ZŁ)	63
TABELA 25. WRAŻLIWOŚĆ RYZYKA KATASTROFICZNEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R. W PODZIALE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY (DANE W TYS. ZŁ)	63
TABELA 26. KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI DLA RYZYKA AKTUARIALNEGO W UBEZPIECZENIACH ZDROWOTNYCH PRZED DYWERSYFIKACJĄ MIĘDZY PODMODUŁAMI RYZYKA (DANE W TYS. ZŁ).....	64
TABELA 27. EKSPOZYCJA NA POSZCZEGÓLNE RYZYKA RYNKOWE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R. (DANE W TYS. ZŁ).	65
TABELA 28. KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI DLA RYZYKA RYNKOWEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R. W PODZIALE NA PODMODUŁY (DANE W TYS. ZŁ).....	65
TABELA 29. WRAŻLIWOŚĆ RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R. (DANE W TYS. ZŁ).....	66

TABELA 30. WRAŻLIWOŚĆ RYZYKA SPREADU KREDYTOWEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R. (DANE W TYS. ZŁ)	66
TABELA 31. KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI DLA RYZYKA NIEWYKONANIA ZOBOWIĄZANIA PRZEZ KONTRAHENTA NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R. (DANE W TYS. ZŁ)	67
TABELA 32. WRAŻLIWOŚĆ RYZYKA NIEWYKONANIA ZOBOWIĄZANIA PRZEZ KONTRAHENTA NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R. (DANE W TYS. ZŁ).....	67
TABELA 33. WSKAŹNIK RYZYKA PŁYNNOŚCI NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R. (DANE W TYS. ZŁ).	68
TABELA 34. STRUKTURA PORTFELA AKTYWÓW NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R. WG SKALI PŁYNNOŚCI (1 - PŁYNNOŚĆ NAJWYŻSZA, 4 - PŁYNNOŚĆ NAJNIŻSZA)	69
TABELA 35. EKSPOZYCJA NA RYZYKO OPERACYJNE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R. (DANE W TYS. ZŁ)	69
TABELA 36. WRAŻLIWOŚĆ RYZYKA OPERACYJNEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R. (DANE W TYS. ZŁ).....	71
TABELA 37. AKTYWA DLA CELÓW WYPŁACALNOŚCI (DANE W TYS. ZŁ)	76
TABELA 38. WARTOŚĆ LOKAT WYCENIONYCH ZA POMOCĄ ALTERNATYWNYCH METOD WYCENY NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 ROKU (DANE W TYS. ZŁ).....	78
TABELA 39. WARTOŚĆ REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH DLA CELÓW WYPŁACALNOŚCI (W TYS. ZŁ)	89
TABELA 40. RÓŻNICE JAKOŚCIOWE W WYCENIE REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH.....	94
TABELA 41. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE W UJĘCIU BRUTTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R. (DANE W TYS. ZŁ).....	94
TABELA 42. WARTOŚCI KWOT NALEŻNYCH (W TYS. ZŁ)	95
TABELA 43. ZOBOWIĄZANIA W UJĘCIU WYCENY DO CELÓW WYPŁACALNOŚCI (DANE W TYS. ZŁ).....	96
TABELA 44. REZERWA NA NIETYKORZYSTANE URLOPY I REZERWA NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE DO CELÓW WYPŁACALNOŚCI (W TYS. ZŁ).....	97
TABELA 45. ŹRÓDŁA POWSTANIA REZERWY Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO (DANE W TYS. ZŁ) .	101
TABELA 46. ALTERNATYWNE METODY WYCENY STOSOWANE DLA AKTYWÓW	102
TABELA 47. ALTERNATYWNE METODY WYCENY STOSOWANE DLA ZOBOWIĄZAŃ	103
TABELA 48. STRUKTURA, WYSOKOŚĆ I JAKOŚĆ DOSTĘPNYCH ŚRODKÓW WŁASNYCH (W TYS. ZŁ).....	106
TABELA 49. REZERWA UZGODNIENIOWA (W TYS. ZŁ).....	106
TABELA 50. DOPUSZCZONE ŚRODKI WŁASNE NA POKRYCIE WYMOGU SCR I MCR (W TYS. ZŁ)	107
TABELA 51. RÓŻNICE POMIĘDZY KAPITAŁEM WŁASNYM (STATUTOWYM) A NADWYŻKĄ AKTYWÓW NAD ZOBOWIĄZANAMI (DLA CELÓW WYPŁACALNOŚCI) NA DZIEŃ 31.12.2019 R. (W TYS. ZŁ)	107
TABELA 52. STRUKTURA KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI (W TYS. ZŁ).....	108
TABELA 53. FORMUŁA LINIOWA DLA ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU UBEZPIECZEŃ INNYCH NIŻ NA ŻYCIE (W TYS. ZŁ).....	109
TABELA 54. FORMUŁA LINIOWA DLA ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE (W TYS. ZŁ).....	109
TABELA 55. KALKULACJA MINIMALNEGO WYMOGU KAPITAŁOWEGO (MCR) (W TYS. ZŁ)	110